

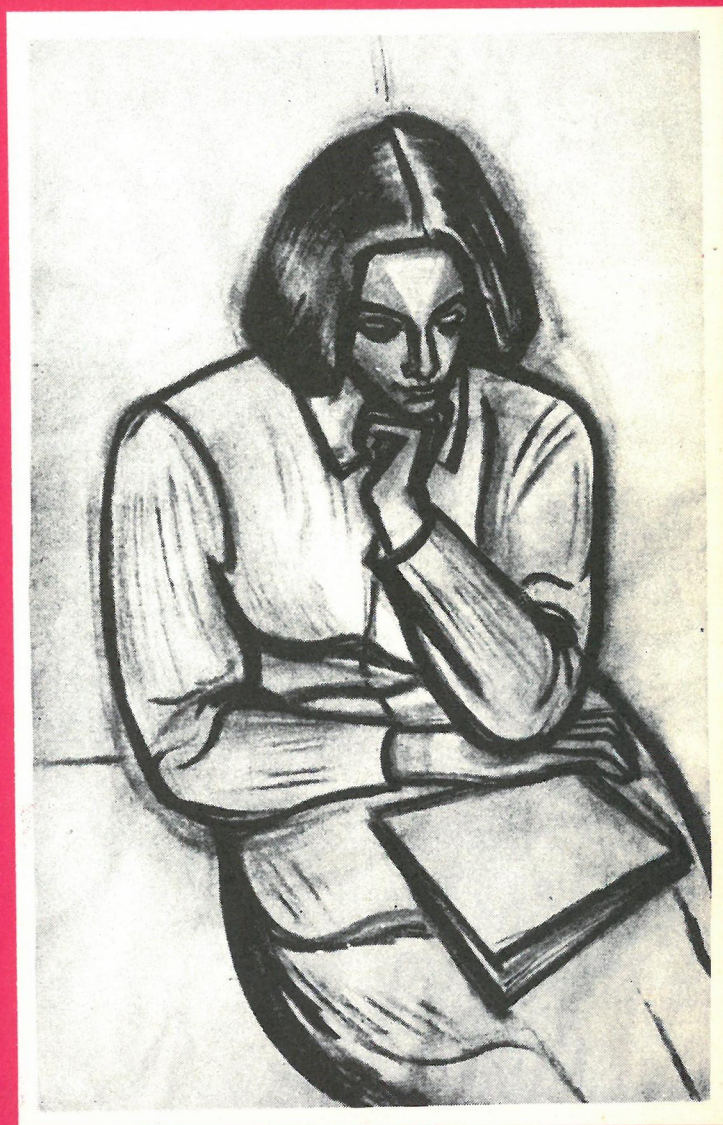
1

fejér megyei

könyvtáros

XXIV. ÉVFOLYAM

1984

FEJÉR MEGYE KÖNYVTÁROSAINAK TÁJÉKOZTATÓJA

1

fejér megyei

könyvtáros

XXIV. évfolyam

1984

június

Fejér megye könyvtárosainak tájékoztatója

tartalom

MOLNÁR ISTVÁNNÉ

Székesfehérvár könyvtári ellátottsága 3

MOSONI ISTVÁN
SOMLYAI KÁROLYNÉ
SZABÓ LAJOS

Hanglemezek számítógépes feldolgozása a Volán 14. sz.
Vállalat szakszervezeti könyvtárában 13

Fejér megye településeinek közművelődési könyvtári
ellátása 1983-ban 26

Olvasó ifjúságért – Kell a jó könyv '83/85 38

Pályázati felhívás 41

Könyvtárkép az olvasókban 43

Könyvtárról könyvtárra 49

Az Ikarus Gárdonyi Géza Művelődési Ház
könyvtára /Csaba Orsolya – Vollein Józsefné/

Láttuk, olvastuk 57

Ünnepi könyvhét
országos vidéki megnyitója Székesfehérváron
Rendezvények – Kiadványok
/Tóth Attiláné – Hegedüs Éva/

Tájékoztató /összeállította: Komlói József/ 60

Könyvjelző 1983. december – 1984. május /Kégli Ferenc/ 66

Krónika 1983. december 16 – 1984. június 15. 68

Fejér Megyei
Könyvtáros

Fejér megye
könyvtárosainak
tájékoztatója
/Körlevélként/

SZERKESZTI

a Szerkesztő Bizottság
Felelős szerkesztő:
Hegedüs Éva

KIADJA

a Vörösmarty Mihály
Megyei Könyvtár,
Székesfehérvár,
Bartók Béla tér 1.
Telefon: 12-684
Telex: 21351
Felelős kiadó:
Escher Ilona

E SZÁMUNK MUNKATÁRSAI

KÉSZÜLT

a Vörösmarty Mihály
Megyei Könyvtár
szedésével
a SZÖVMŰ
nyomdájában
Székesfehérvár

ISSN 0139-2115

BAKONYI /KOVÁCS/ ISTVÁN tanár;
CSABA ORSOLYA, a Vörösmarty Mihály Megyei
Könyvtár munkatársa, HEGEDÜS ÉVA, a
Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár osztályvezetője,
KÉGLI FERENC, a Vörösmarty Mihály Megyei
Könyvtár csoportvezetője; KERTÉSZ ISTVÁN
csoportvezető /Ikarus/; KOMLÓSI JÓZSEF, a
Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár osztályvezető-
helyettese; MENYHÁRT CSILLA tanuló,
MOLNÁR ISTVÁNNÉ, a Velinszky László Városi
Könyvtár igazgatója; MOSONI ISTVÁN programozó
/Volán 14.sz. Vállalat/; PÁJER OLGA kozmetikus;
SOMLYAI KÁROLYNÉ, a Volán 14.sz. Vállalat
szakszervezeti könyvtárának vezetője; SZABÓ
LAJOS programozó /Volán 14.sz. Vállalat/;
SZABÓ OTTÓNÉ nyugdíjas, középiskolai tanár;
TÓTH ATTILÁNÉ, a Vörösmarty Mihály Megyei
Könyvtár munkatársa; VOLLEIN JÓZSEFNÉ, az
Ikarus Gárdonyi Géza Művelődési Ház könyvtárának
vezetője.

A borítón Dési Huber István Olvasó lány című művének reprodukciója

Székesfehérvár

könyvtári ellátottsága

Székesfehérvár - az utóbbi évtizedek lendületes fejlődésének eredményeként - az ország legjelentősebb városai közé tartozik. Lakónépessége meghaladja a 108 ezret. Demográfiai arculatának kialakulásában fontos szerepe van a bevándorlásnak, hisz a jobb munkafeltételek, a kedvezőbb életkörülmények elsősorban a fiatal munkaképes korúakat vonzották és vonzzák még mindig - szinte az egész ország területéről - a városba. Éppen ezért Fehérvár lakosságának korszerinti összetétele jobb az országos átlagnál. Mindez döntő módon a nagyarányú iparfejlesztés következménye, melyben a híradástechnikai ipar, a gépipar, a járműgyártás és az alumínium feldolgozás vezet. A város gazdasági életére jellemző, hogy megközelítően 70 ezer a foglalkoztatottak száma, s ebből mintegy 43 ezren az iparban dolgoznak. Ezen belül a nehézipar aránya 80 %, a könnyűiparé 10 %, az élelmiszeriparé 9 %, az egyéb iparé 1 %.

Mezőgazdasági termeléssel megközelítően 14 ezren foglalkoznak a városban, ebből 1200 fő a termelőszövetkezeti tagok száma, de a három országos híré mezőgazdasági nagyüzemben ennek többszöröse /3-4-szerese/ dolgozik rendszeresen. A fennmaradó nem jelentéktelen dolgozó szám a háztáji és kisegítő gazdaságok szerepét jelzi.

Fehérvárt - nem indokolatlanul - iskolavárosnak is nevezhetjük. Önálló felsőoktatási intézménye - sajnálatos módon - ugyan nincs, de a tanulólétszám magas: 24 901 fő. A két kihelyezett főiskolai kar 320 hallgatót fogad, gimnáziumban 1853, szakközépiskolában 3342, szakmunkásképző intézetben 4415, szakiskolában 319 diák tanul, az általános iskolások száma 14 652 fő.

A város területi növekedése, térbeli terjeszkedése is számottevő. A várostesthez egyre nagyobb, jórészt családiházas beépítésű területek kapcsolódnak. Növekvő intenzitású építkezés folyik napjainkban is Öreghegy, Maroshegy, Feketehegy térségében. A lakosság döntő többsége mégis a lakótelepeken él, melyek ma már nemcsak foltszerűen helyezkednek el a város korábban beépítetlen területein, hanem összefüggően, gyűrűként fogják közre a városmagot. A tudatos városrekonstrukciós tevékenység következtében folyamatosan szanálásra kerülnek a belvárost közvetlenül érintő legavultabb városrészek, így juttatnak nagyobb területet a tömeges lakásépítés céljára, s így nyomul egyre közelebb az új a régihez, a lakótelep a város szívéhez.

Székesfehérvár lakóinak könyvtári ellátásáról a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár, a Velinszky László Városi Könyvtár és fiókhálózata, valamint a szakszervezeti és az iskolai könyvtárak gondoskodnak. /Az utóbbi években növekvő tendenciájú az iskolai könyvtárak súlya a könyvtári ellátásban/.

Az 1983-as adatok szerint a lakosság 17,3 %-a tagja a tanácsi könyvtáraknak. A tanácsi és szakszervezeti könyvtárakat a lakosság 25,6 %-a látogatja rendszeresen.

Az állományfejlesztésre összesen 2 344 939,- Ft jutott, amely az alábbiak szerint oszlott meg:

Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár:	746 233,- Ft
Velinszky László Városi Könyvtár :	930 761,- Ft
Szakszervezeti könyvtárak	: 667 945,- Ft

A város tanácsi és a területi ellátásban is résztvevő szakszervezeti közművelődési könyvtáraiban 1983-ban 546 306 db dokumentum volt.

A Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtárban	208 821 db
A Velinszky László Városi Könyvtárban	175 280 db
Szakszervezeti könyvtárakban	162 205 db

A két hálózat állományával számolva a város egy lakójára tehát 5,3 db dokumentum jutott.

A fenti szakszervezeti könyvtári adatokba csak a területi ellátásban is résztvevő üzemi könyvtárak állományi, állománygyarapítási és olvasói létszámát vettük be /6 könyvtár/. Székesfehérváron összesen 121 szolgáltató hellyel működik a szakszervezeti hálózat, ahol 1983-ban összesen 285 641 kötet könyv és 14 087 olvasó volt, az állomány gyarapítására 1 206 988,- Ft-ot fordítottak.

A könyvtári ellátás helyzetének megítéléséhez nem nélkülözhető a szolgáltatóhelyek alapterületének számbavétele sem.

Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár	2078 m ²
Velinszky László Városi Könyvtár	1291 m ²
Szakszervezeti könyvtárak	1319 m ²

Az adatok beszédesek lehetnek ugyan, de csupán a jelenlegi helyzetet mutatják. A számokat önmagukban szemlélve rejtve marad a megtett út, hosszú évek, évtizedek következetes munkája, mely a mai eredményeket létrehozta, melyre a jövő feladatainak ellátásában is építeni lehet.

1964-ben a Könyvtáros című folyóirat 12. számában Rehák Ferenc joggal ítéli elmaradottnak a város könyvtári ellátottságát, hisz az egyéb irányú gyors fejlődéstől messze elmaradt a közművelődési intézmények fejlesztése. "Nem túlzás - írja Rehák Ferenc -, ... hogy a város egyes elmaradottabb körzeteiben tizenöt év óta művelődési vonatkozásban szinte mozdulatlan az élet." A fiókkönyvtárhálózat, - mely akkor még a megyei könyvtárhoz tartozott - gyengén működött. A városszerkezeti szempontból ugyan jól telepített szolgáltató egységekben, de mostoha körülmények között dolgoztak a tiszteletdíjas könyvtárosok, így lelkesedésük sem pótolhatta a működési feltételek súlyos hiányát.

Ebben az időszakban a könyvet szerető és kereső emberek jószerevével csak a megyei könyvtárra számíthattak. A város központjában működő intézmény ekkorra már /1963/ megújult, elhelyezésében kedvező változás történt, - korszerűen és esztétikailag igényesen kialakított szabadpolcos kölcsönzőtérrel, olvasóteremmel, viszonylag tágas gyermekkönyvtárral gazdagodott. Mindez azonban nem pótolhatta az életképes fiókkönyvtárhálózat hiányát, mely a lakosság számának rohamos növekedésével, a nagy ütemben épülő lakótelepekkel egyre sürgetőbb igényként jelentkezett.

Jelentős előrelépést 1967 tavasza hozott, ekkor nyílt meg a Május 1. téren a Velinszky László Városi Könyvtár 220 m² alapterületű,

kifejezetten könyvtári célra tervezett modern épületben. Az eredeti elképzelések szerint lakótelepi fiókkönyvtárnak készült /8000-10000 olvasó ellátására/, de már az átadása pillanatában vállalnia kellett a városi könyvtárhálózat központjának szerepét is. A "kettős funkció", a tervezettet jóval meghaladó olvasólétszám, valamint a gyorsütemű állományfejlesztés rövidesen a helyhiány enyhítésének sürgető feladatát állította a fiatal intézmény elé.

Ugyanennek az évnek a második felében kezdte meg működését a József Attila lakótelepen ma is élő fiókkönyvtár. A két alagsori garázshelyiség átalakításával nyert kis könyvtár, barátságos berendezésével, jó könyvanyagával szinte azonnal népszerűvé vált, kedves tartózkodási helye lett a környék - elsősorban a fiatalabb korosztályhoz tartozó - lakóinak.

Az ezt követő években a tanácsi könyvtárhálózat helyzetében lényeges változás nem történt. A könyvtári ellátásról 1970-ben készült felmérés azt állapította meg, hogy örvendetesen javult a városi könyvtárakban folyó munka, az új létesítményekben emelkedett az olvasók és a kölcsönzött kötetek száma, de a fiókkönyvtárak elhelyezése egy kivételével nem megfelelő, s körzetük lakosságának korszerű könyvtári szolgáltatásra alkalmatlanok.

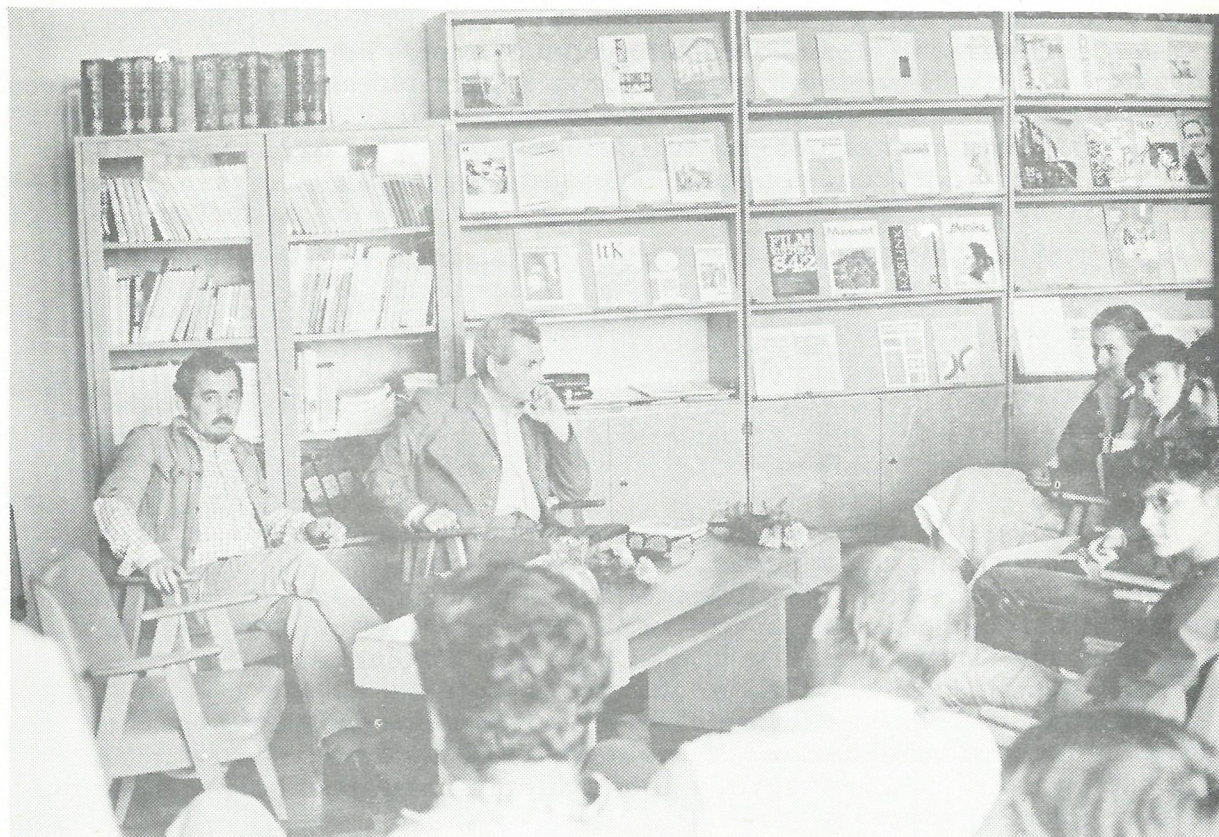
1975. április 23-án a Fejér megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága megtárgyalta és elfogadta a megye közművelődési könyvtárhálózatának távlati fejlesztési tervét, amely a közművelődési párthatározat, az érvényben lévő könyvtári szakmai irányelvek és a megye településhálózat fejlesztési tervére épült. A terv, mely 1990-ig határozta meg a fejlesztés mértékét és ütemét, Székesfehérvárra, mint megyeszékhelyre, a következőket tartalmazza: szükséges egy A típusú /megyei/ könyvtár, melynek teljes funkciója csak új könyvtár építésével alakítható ki, egy B típusú, 3 C típusú, és a lakótelepeken élők könyvtári ellátását biztosító több D típusú könyvtár. A város könyvtári ellátásánál fontos figyelembe venni, hogy 1-1,5 km-es körzeten belül kell megfelelő típusú könyvtárakat létesíteni. A terv a város könyvtári ellátásához 7000 m² könyvtári alapterületet határoz meg, amelyből mintegy 5000 m² alapterületű az A típusú könyvtár. Tartalmazza a távlati fejlesztési terv a működési feltételek között az állomány nagyságára és fejlesztésére vonatkozó adatokat is. /Megjelent a Fejér megyei Könyvtáros 1975. 2-3. sz.-ban./

A város könyvtári életében újabb előrelépést 1975 és 1976 hozott. A Zsolt utcai és a Mészöly Géza utcai könyvtár megnyitásával, mindezideig "fehér foltnak" minősíthető területekre jutott el a könyv. A kis alapterületű, de jó állománnyal rendelkező és esztétikusan berendezett könyvtárak sokoldalú tevékenységükkel az egyéb közművelődési intézmény hiányát is enyhítették a környék lakóinak életében.

1979-ben került sor ismét fiókkönyvtár avatására, a város egyik nagy lélekszámú, modern negyedében, a Vörös Hadsereg úton. Az új létesítményt közös bejárat, illetve előtér kapcsolja össze az úgynevezett mozgalmi helyiséggel, melynek előadóterme könyvtári célokat is szolgál. Az intézmény birtokbavétele a városi könyvtár történetének fontos eseménye volt. A jelentős lakótelepi olvasószolgálat mellett lehetővé vált a "központ" tehermentesítése, az elhelyezési gondok enyhítése, valamint a belső munka /állománybavétel, feldolgozás/ feltételeinek javítása. /A hálózatnak ma is ez a legnagyobb alapterületű szolgáltató helye, a legtöbb olvasót eláttó egysége/.

Az ünnepi könyvhét rendezvénye
a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtárban és a József Attila Gimnáziumban

Új szint jelentett a Velinszky László Városi Könyvtár hálózatában a Sziget utcai Általános Iskolában 1981. novemberében átadott könyvtár. Az iskola építése során a könyvtárhelyiség a földszinten, a lakótelep felé is nyitható bejárattal került kialakításra, s ez alkalmassá tette a kettős funkció vállalására. Gyűjteménye, nyitvatartása a sokrétű iskolai könyvtári feladatokon kívül közművelődési ismeretek kielégítésére is megfelelő.

A Münnich Ferenc lakótelepről kimaradt könyvtár részbeni pótlásaként létesült 1981-ben a Széchenyi utcai fiókkönyvtár, jó szomszédságban a területi politikai és társadalmi szervezeteinek otthont adó mozgalmi helyiséggel. Megnyitásáról így adott hirt a Fejér megyei Könyvtáros: "Évről-évre fogynak a fehér foltok, alighogy megnyitják az egyik fiókkönyvtárat, már majdnem kész a másik". /1981.2.sz.63.1./ Az előbb idézett megállapítást erősítette meg a Királykút Könyvtár, mely a nagymúltú épület - a Királykút - földszintjén kapott helyet. A copf stílusú kútház helyreállítása 1982-re fejeződött be, és az év végére /november 22./ már az olvasók rendelkezésére állt Fehérvár legújabb fiókkönyvtára, a családiházás beépítésű Felsőváros és a November 24. lakótelep találkozási pontján.

A Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár helyhiányának enyhítésére 1974-ben történt /újabb/ intézkedés, de a megvalósítás csak 1980-ra fejeződött be. A Zalka Máté utca 7.sz. alatti épületrész átalakításával 222 m²-es olvasóteremmel, 215 m² alapterületi gyermekrészleggel és a már korábbi években elkészült raktár és könyvkötészeti helyiségekkel bővült az intézmény. "Az olvasóterem átköltözésével a felnőtt olvasószolgálat némi lélegzethez juthatott. A diszterem olvasóteremnek kitűnő megoldás, mert zavartalan, elmélyült használatot biztosít egyidőben mintegy negyven olvasónak, azonban sajnálatos oldala is van a kérdésnek. Elkülönítve üzemel az intézmény fő szolgáltató rendszerétől, a felnőtt olvasószolgáltatótól, a katalógustól, az informáló bázistól. Így is, reméljük átmenetként örülnünk kell annak, hogy kényelmes, esztétikus olvasóteremmel állhatunk olvasóink rendelkezésére, s olvasótermi állományunkat teljességében vehetik majd igénybe." /Fejér megyei Könyvtáros 1980.2.sz. 4.1./

Időközben a szakszervezeti könyvtárak is gyarapodtak. A 70-es években elkezdődött hálózatfejlesztési folyamatban szép eredmények születtek. A könyvtárak jelentős mértékben korszerűsödtek és növekedett hatókörük. A fokozatosan emelkedő könyvbeszerzési keretek lehetővé tették a tervszerű és igényes állománygyarapítást. Javultak az elhelyezési körülmények, nőtt a szakképzett főfoglalkozású könyvtárosok száma. Mindez kifejeződött a könyvtári szolgáltatások bővítésében, színvonaluk emelkedésében. "A könyvtárak működési feltételeinek javulása, a fenntartó szakszervezeti bizottságok támogatása tette lehetővé, hogy intézményeink a munkahelyi feladatok mellett egyre nagyobb részt vállalnak a lakóterületek könyvtári ellátásából is" /Fejér megyei Könyvtáros 1981. 1.sz. 3.1./

Székesfehérvárott a szakszervezeti hálózatnak jelenleg négy önálló /VIDEOTON Elektronikai Vállalat Szakszervezeti Könyvtár, a Székesfehérvári Könnyűfémű Szakszervezeti Könyvtára, a MÁV Székesfehérvári Góckönyvtára, az IKARUS Gárdonyi Géza Művelődési Ház és Könyvtár/ és két letéti könyvtára /Építők Pintér Károly Művelődési

Házának hírlapolvasója, a Szerszámgépipari Művek Székesfehérvári Köszörügépgyárának Szakszervezeti Könyvtára/ a lakosság számára is nyitva áll. A fejlődési folyamat nem állt meg.

Az IKARUS Gárdonyi Géza Művelődési Ház és Könyvtár 1983-ban megkezdett felújítása ez év elején fejeződött be. A könyvtár alapterülete bővült, kialakítása célszerű, berendezése esztétikus. "A körülmények és a főfoglalkozású könyvtárosok száma olyan kedvezően alakult, hogy a jövőben joggal várhat mindenki ettől a könyvtártól továbblépést." /Lásd a könyvtár bemutatását e kiadvány Könyvtárról könyvtárra rovatában./

A VIDEOTON Elektronikai Vállalat új komplex intézményének megnyitása ez év második felére várható. Az itt helyet kapó 719 m² alapterületű szakszervezeti könyvtár bizonyára szép eredménnyel gazdagítja majd a vállalat dolgozóinak, valamint a környék lakóinak olvasási kultúráját és sikeresen járul hozzá a város egész lakosságának könyvtári ellátásához. /Lásd Fejér megyei Könyvtáros 1983. 2.sz. 49-52.1./

A könyvtári hálózat korszerűsödése, a javuló feltételek nemcsak a mennyiségi mutatókat növelték meg, szaporodtak a minőségi előrelépés jegyei is. Több pénz és kellő figyelem jutott a kézikönyvtári gyűjtemények alakítására, a tájékoztatási apparátus fejlesztésére. Gazdagodott a könyvtárak állománya, természetes igényé vált - a könyvtárak nagyságrendjétől függő mértékben - a periodikumok gyűjtése, a nem hagyományos dokumentumok beszerzése. Az alapvető napi tájékozódást segítő sajtótermékekkel a legkisebb könyvtárakban is találkozhatnak az érdeklődők. Az igényes könyvtári szolgáltatás nem nélkülözheti az állományt sokoldalúan feltáró katalógusok rendszerét sem. Ez nem látványos, de folyamatos és nagy erőfeszítéssel járó feladatot jelentett valamennyi könyvtárban. Az egyes könyvtárak állományának feltártsága - érthető okokból - eltérő szintű és mélységű ugyan, de a törekvés a munka javítására mindenütt megmutatkozik.

Változtak az olvasói igények, a könyvtárral szemben támasztott követelmények is, amelyek szükségessé tették a szolgáltatások körének bővítését. Nagy jelentőségű a zenei részlegek kialakítása, melynek működési feltételeit elsősorban a nagyobb könyvtárakban sikerült biztosítani. A továbbfejlődés újabb eredményeként a megyében elsőként a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtárban került sor a hanglemezek kölcsönzésének bevezetésére. Előnyösen változott - bár korántsem a kívánt mértékben - a könyvtárak technikai felszereltsége. A másoló és sokszorosító berendezések, a telex beszerzése elősegítette az olvasók gyorsabb tájékoztatását, a belső munka hatékonyságát. Az olvasószolgálati tevékenységen belül megkülönböztetett figyelmet kapott a gyermekkönyvtári munka. Sokszínű és változatos tartalmú csoportos foglalkozások sora segíti a gyerekek olvasóvá nevelését, a könyv- és könyvtárhasználati ismeretek elsajátítását.

Székesfehérvár közművelődési könyvtáraiban 83 főfoglalkozású könyvtáros dolgozik, szolgálva az egyre sokrétűbb olvasói igényeket. Tájékoztatás, irodalomjegyzékek készítése, könyvtárközi kölcsönzés, gyorsinformáció és hosszan sorolható lenne mindaz, amivel a hagyományos könyvtári tevékenység kibővült. Ezért örvendetes, hogy nemcsak a könyvtárak száma gyarapodott a minőségi változással együtt, hanem - a komoly káderproblémák ellenére - a szakemberellátottság is.

A leirtakból kitűnik, hogy a "hosszú évek mozdulatlanságát", a "hét szűk esztendőt" a könyvtári ellátás fejlődésének dinamikus szakasza követte.

Az idézett megállapítások óta eltelt évek alatt számottevő változás történt a városi könyvtárhálózatban, - a tanácsai és szakszervezeti közművelődési könyvtárakban.

A fenntartóknak a könyvtárügy fejlesztésére való határozott törekvését tükrözik az új létesítmények, a felújítások és korszerűsítések.

A szolgáltatóhelyek telepítése, azok földrajzi elhelyezkedése azonban azt is megmutatja, hogy a fejlesztési akaratnak figyelembe kellett venni a lehetőségeket is - az eredetileg más célt szolgáló de szabadabbá tehető épületeket, a még folyamatban lévő építkezéseket. A "könyvtárak térképe", tehát jelzi a kimaradt éveket.

A távlati fejlesztési terv megvalósítása során bizonyára sikerül javítani az ellátás egyenetlenségein, és közelebb kerülni ahhoz a kívánalomhoz, hogy 1- 1,5 kilométeres távolságon belül mindenki olyan könyvtárat találjon, amelyik lehetővé teszi az általános tájékozódást, a szakmai és politikai ismeretek megszerzését, gyarapítását.

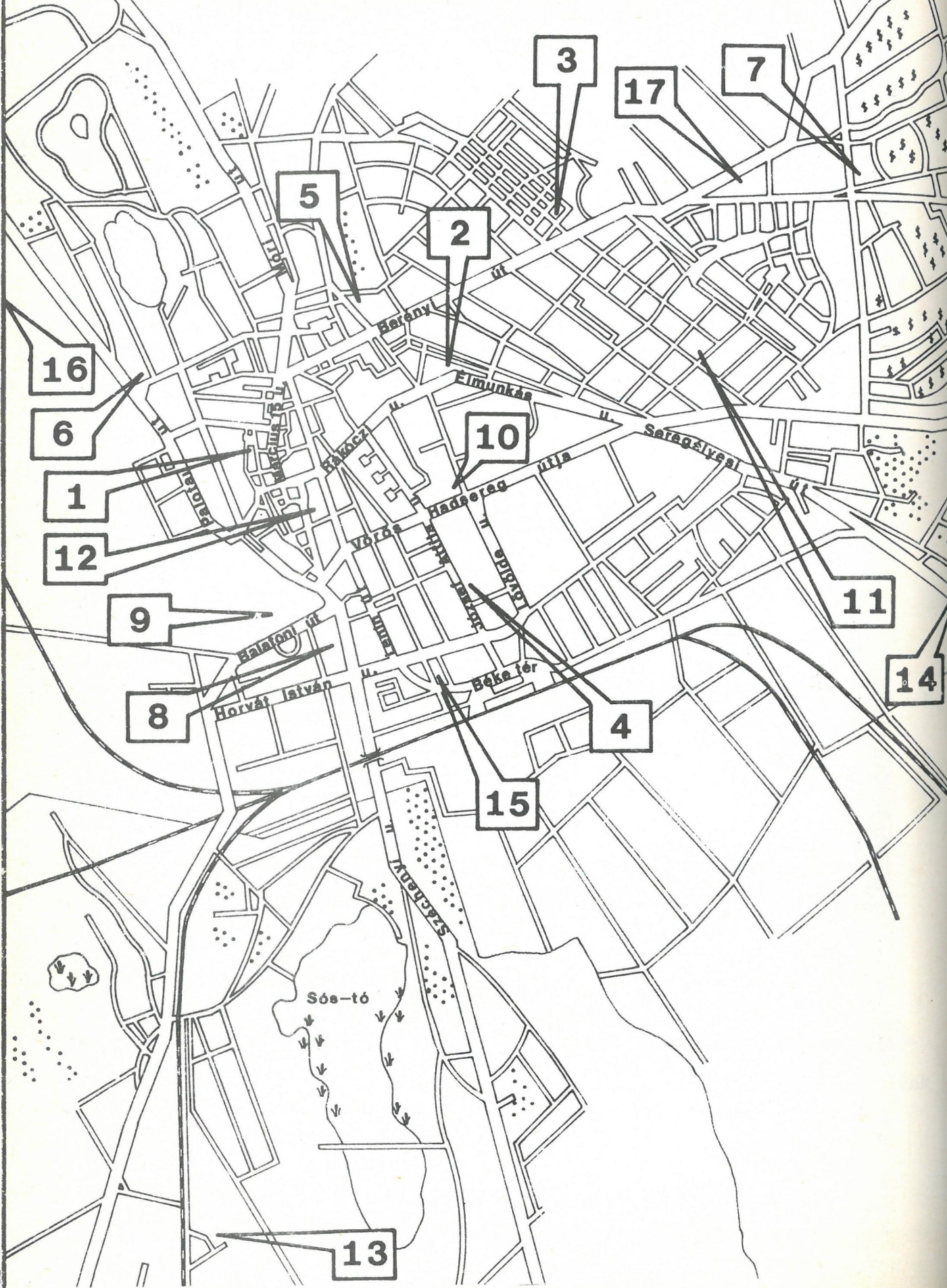
Gazdasági helyzetünk józan mérlegelése, a megoldásra váró feladatok /rangsorolása/ sokasodása kétségtelenül a továbblépés ütemének csökkenését sugallja. Ezzel ellentétesen ható tényező viszont a társadalmi fejlődés meggyorsításának igénye, illetve ebben a könyvtárak szerepe. A ma és holnap céljainak eléréséhez nélkülözhetetlen a műveltségi szint emelése, az ismeretek folyamatos megújítása és bővítése - ehhez pedig jól felszerelt, magasszintű szolgáltatásra képes könyvtárak is kellene.

M o l n á r I s t v á n n é

Könyvtér a Technika Háza előtt

Székesfehérvár közművelődési könyvtárai

Könyvtárak címe, nyitvatartása

- 1** VÖRÖSMARTY MIHÁLY MEGYEI KÖNYVTÁR
Kölcsonzés, tájékoztatás, zenei részleg BARTÓK B.TÉR 1.
Olvasóterem ZALKA MÁTÉ UTCA 7.FSZT.
Hétfőtől péntekig 10-19 óráig, szombaton 10-17 óráig
Gyermekkönyvtár ZALKA MÁTÉ UTCA 7.I.EMELET
Hétfőtől péntekig 10-18 óráig, szombaton 10-17 óráig
A könyvtár szolgáltatásai minden hónap első hétfőjén szünetelnek.
 - 2** VELINSZKY LÁSZLÓ VÁROSI KÖNYVTÁR, MÁJUS I.TÉR 16.
Hétfőn csak általános iskolai tanulóknak 14-18 óráig, kedden
és pénteken 11-19 óráig, szerdán és csütörtökön 14-19 óráig,
szombaton 12-17 óráig
 - 3** BACSÓ BÉLA TÉR 1.
Hétfő, csütörtök, péntek 16-19 óráig
 - 4** JÓZSEF ATTILA U.74.
Keddtől péntekig 16-19 óráig
 - 5** KIRÁLYKUT KÖNYVTÁR, MIKSZÁTH KÁLMÁN U.25.
Kedd, péntek 10-19 óráig, szerda, csütörtök 13-19 óráig
 - 6** MÉSZÖLY GÉZA U.1.
Kedden 9-12 és 13-19 óráig, szerdától péntekig 13-19 óráig,
szombaton 12-17 óráig
 - 7** ÖREGHEGY, FISKÁLIS U. 93.
Keddtől péntekig 16-19 óráig
 - 8** SZÉCHENYI U.5-7.
Keddtől péntekig 13-19 óráig, szombaton 10-17 óráig
 - 9** SZIGET UTCAI ÁLTALÁNOS ISKOLA KÖNYVTÁRA, SZIGET U.1.
Keddtől péntekig 13-19 óráig
 - 10** VÖRÖS HADSEREG U.44.
Keddtől péntekig 13-19 óráig, szombaton 10-17 óráig
 - 11** ZSOLT U.34.
Kedden 10-12 és 13-19 óráig, szerdától péntekig 13-19 óráig,
szombaton 13-17 óráig
-
- 12** ÉPÍTŐK MŰVELŐDÉSI HÁZ, KOSSUTH U.14.
Kedd, szerda, péntek, szombat 14-19 óráig, csütörtök 14-18
óráig, vasárnap 10-13 óráig
 - 13** IKARUS GÁRDONYI GÉZA MŰVELŐDÉSI HÁZ, REPÜLŐTÉR-
MAROSHEGY
Hétfő 11-19 óráig, kedd 10-12 óráig, csütörtök 10-17 óráig
pénteken és szombaton 14-19 óráig
 - 14** KÖNNYŰFÉMMŰ, VERSECI U.
Hétfő, kedd, csütörtök, péntek 9-17.45 óráig
 - 15** MÁV MŰVELŐDÉSI HÁZ, FÜRST SÁNDOR U.14.
Hétfő 11-19 óráig, kedd 10-12 óráig, csütörtök, péntek
11-19 óráig
 - 16** SZIM, FARKASVERMI U.
Kedd, csütörtök 12-19 óráig
 - 17** VIDEOTON, BERÉNYI U.
Hétfő, kedd, csütörtök, péntek 10-17 óráig

A könyvtári információs napok
ünnepi könyvheti rendezvényei

Hanglemezek

számítógépes feldolgozása

"Az okos géppel való foglalkozás nem tesz száraz technikussá. Akik megriadnak a technika haladásától - azt hiszem -, összetévesztik az eszközt és a célt. Ha valaki csak anyagi javak reményében harcol, nem szerez semmit, amiért élni érdemes. A gép azonban nem cél: eszköz csupán. Éppolyan eszköz, mint az eke."

/Saint-Exupéry/

Nemrég a következő kérés hangzott el vállalatunk, a Volán 14. sz. Vállalat szakszervezeti könyvtárában.

Könyvtáros: Kaptunk pénzt a könyvtár állományának bővítésére. A jövő héten megyünk vásárolni. Ehhez kérünk egy listát a könyvtár lemezeiről. A listán a lemezek gyártók szerinti sorrendben szerepeljenek. Ha egy gyártótól több lemezünk van, akkor ezeket a gyári katalógusszám szerint listázzák.

A következő nap megkapta a könyvtáros a listát, amit magával vitt a vásárláshoz. Ennek egy lapját látjuk az 1.sz. táblázatban.

Másik alkalommal az egyik látogató azzal a kéréssel fordult a könyvtárhoz, hogy szereti a kortárs zenét, s ezek közül akar hallgatni. A könyvtáros elővett egy nagy fekete dossziét. Néhány szót fűzött a használatához. A könyvtárban található lemezeken, kazettákon és hangszalagokon szereplő komoly zenei művek ebben a listában a zeneszerző életrajzi adatai alapján következtek egymás után. Amit a látogató keresett az a végén szerepelt. A 2.sz. táblázat részlet abból a listából, amit a látogató tanulmányozott. Az előző két példa jól szemléltet néhányat a számítógép nyújtotta lehetőségek közül.

Cikkünkben arra vállalkoztunk, hogy betekintést adjunk a számítástechnika könyvtári alkalmazásába. Az elkövetkezendő néhány évben a számítástechnika nagyon sok területen fog feltűnni az általános iskolától a hivatalig, az autótól a könyvtárig. Az egyes területeken a felkészülést már most meg kell kezdeni.

A növekedés ütemére jellemző néhány szám. Egy év alatt az ország oktatási intézményei /főként középiskolák/ kétezer számítógépet kaptak. Egy számítógép ára néhány tizezer forint. Ezek a berendezések a "nagy"számítógépektől csak a tárolható információk mennyiségében és a hozzájutás idejében térnek el. Minden más területen felveszik a versenyt

a nagy gépekkel. Az árak kedvező alakulása miatt a következő években az ilyen számítógépek széleskörű elterjedésére számíthatunk.

Ezek után felmerül a kérdés, hogy mire lehet használni a számítógépeket a könyvtárban, és hogyan?

A teljesség igénye nélkül felvázoljuk az általunk megvalósított hangzó dokumentumok számítógépes nyilvántartását és e megoldás adta lehetőségeket. Amint a bevezetőben említett két példa is mutatja, a számítógép két területen ad új lehetőséget:

- a könyvtári adminisztráció gyorsítása és könnyítése
/állománybavétel, nyilvántartás, állományellenőrzés, stb./
- a könyvtárlátogatók sokoldalú tájékoztatása
/a hagyományos cédula katalógus helyett/.

Állománybavétel. Műveletek a beérkezés és az igénybevétel között.

A könyvtárba megérkeznek a hanglemezek. A könyvtáros a csomagot odaviszi a számítógéphez. Előveszi azokat a táblázatokat, amelyek a számítógép számára érthető kódokat tartalmaznak, s a lemezekről és a számlázásról az adatokat bediktálja.

- a szállítólevél adatai,
- a hanglemezborító /tasak/ adatai,
- a lemeze/ke/n található mű,
- a mű előadója.

A könyvtáros először a szállítólevél adatait rögzíti. Ezek az adatok a következők:

- 1/ Számlaszám
- 2/ Dátum
- 3/ A szállító neve

Például:

- 1/ 40979
- 2/ 831123 /1983.november 23./
- 3/ KÉV Könyvtárellátó Főosztálya

A szállítólevél többi adata a későbbiekben szerepel.

A hanglemezborító /tasak/ adatai:

- 1/ Leltári szám
- 2/ Raktári jelzet
- 3/ Ár
- 4/ A tasakban található lemezek száma
- 5/ A lemez/eke/t gyártó vállalat neve
- 6/ A lemez/ek/ gyári azonosító száma
- 7/ A tasak címe

Például:

- 1/ Z008Z
- 2/ Z30.0070
- 3/ 70
- 4/ 1
- 5/ HUNGAROTON
- 6/ SLPX 11711
- 7/ Bach zongoraversenyek

A raktári jelzet magyarázatra szorul, Két részből áll. A pont előtti három karakter /karakter = betű, szám, írásjel, stb./ jelentése a következő: Zxx.

Z - Zenei és hangzó dokumentumok jelzése

xx lehet:

- 17 - a kislemez átmérője cm-ben
- 30 - a nagylemez átmérője cm-ben
- K6 - 60 perces kazetta
- K9 - 90 perces kazetta
- KM - műsoros kazetta
- SZ - hangszalag
- KT - kotta
- KV - könyv
- stb.

A raktározás speciális szekrényben történik. A szekrényekben a lemezek méret szerint helyezkednek el. Azonos méretűek sorszám szerint növekvő sorrendben. A raktári jelzetben az első három karakter a tárolóhelyet azonosítja /pl. a nagylemezek tárolószekrényét/, a pont után következő négy számjegy a sorszámot adja meg a szekrényben.

A látogató nem a lemezek között válogat, hiszen a lemezeket csak egy szempont szerint lehet sorbarakni a szekrényben. A listákban több szempont szerint kereshetők a művek.

A művek feltárása /katalógus/

A lemezeken található művek adatai:

- 1/ A mű sorszáma a lemezen /oldal/db/
- 2/ Szerzők neve és életrajzi adatai /születés-halál/
- 3/ A mű címe
- 4/ A mű azonosító jele a szerző műveinek jegyzékében /Opus, BWV stb./
- 5/ A mű kódja

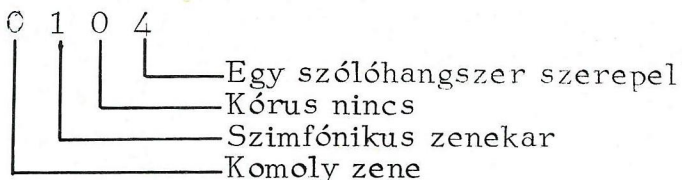
Például:

- 1/ a/1
- 2/ Bach, Johann Sebastian
- 3/ D-dur zongoraverseny
- 4/ BWV 1054
- 5/ 0104

- A "Mű sorszáma a lemezen" adatra a számítógépnek van szüksége az adatállomány karbantartásához.
- A mű kódja bővebb magyarázatra szorul. Az egyes helyiértékek jelentése:

A 3.sz. táblázatból láthatók a következők:

Eredetileg hosszabb kód szerepelt terveinkben. A mű kódja tartalmazta volna a hangnemet és a zenei formát. Ezeknek felvételét a későbbiekre hálasztottuk, mert az állomány kialakításának idejét jelentősen meghosszabbították volna. Ez egyben jelzi, hogy az alkalmazott kódrendszer bővíthető az állomány kialakítása után is.

Terveink között szerepel az állomány tételeihez az ETO szám felvétele is. Az ETO szám számítógépes kezeléséről a Könyvtári

Figyelőben cikk jelent meg. /Pethes Iván - Tolnai György - Turcsányi Tamás - Varga Jánosné: ETO-jelzetek számítógépes rendezése. = Könyvtári Figyelő, 1976. 1-2.sz. 66-89.l./

Az előadók adatainak felvitele:

- 1/ Az előadó sorszáma
- 2/ Az előadó neve
- 3/ Az előadó kódja

Például:

- 1/ 1
- 2/ Kocsis Zoltán
- 3/ 302

- Az előadó sorszáma a számítógépnek van szüksége, azonosításra használja.
- Az előadók kódjának jelentése: a szólóhangszer zongora /lásd a 4/b.sz. táblázatot/.

A három helyértékű "előadó kód" első számának jelentése:

- 0 egyéni előadó eszköz nélkül /szólóének, szavaló/
- 1 eszköz nélküli előadó csoport /énekkar/
- 2 előadó csoportok eszközökkel /zenekar/
- 3 egyéni előadó eszközzel /szólóhangszer/
- 4 elektronikus hangszerek

A 4/b.sz.táblázat tartalmazza az "egyéni előadó eszközökkel" csoportot.

A számítógép számára rögzített adatokat eljuttattuk a vállalat számítóközpontjába. Ott az adatokat elolvasták, tárolták a számítógépek.

Voltak adatok, melyekről kiderült, hogy hibásan gépeltük be, ezeket javítani kellett.

Ezzel befejeződött a hangzó dokumentumok állománybavétele és feltárása. A könyvtáros ezek után összeírta azokat a csoportosítási szempontokat amelyek szerint várhatóan kereshetik a műveket a látogatók.

A felvitt adatok közül bármelyiket meg lehet adni csoportosítási szempontként. Kevés adat elégséges önmagában az állomány sorbarakásához. Például a szerző neve mellé célszerű megadni a mű címét második szempontként.

Néhány szó arról, hogyan csoportosítja, rakja sorba a számítógép a felvitt adatokat.

A számítógép mindent számok formájában tárol. A betűket és írásjeleket is. A betűknek, számoknak és egyéb jeleknek megfelel egy 0-255 közötti szám. Ezt nevezik kódnak. Az "A" betű kódja /értéke/ legkisebb a betűk között. A "B" betű kódja eggyel nagyobb stb. A számok közül a 0 kódja a legkisebb, a 9 kódja a legnagyobb. Ennek ismeretében érthető, hogy a számítógép hogyan rakja sorba az állományt a mű címe szerint.

A másik művelet, amit a számítógéppel végeztünk el, kimutatás vagy lista készítése. A számítógép gyors kiíró eszköze a sornyomtató. Ezzel készültek az 1. és 2.sz. táblázatok.

Az általunk kezelt állomány 500 lemezén kb. 2500 mű volt. Ennek az állománynak a megadott szempontok szerinti átrendezése néhányszor tíz percet vett igénybe. Az átrendezés után következett a listázás.

A könyvtáros adja meg, a csoportosítás /rendezés/ szempontjai mellett azt is, hogy milyen adatok szerepeljenek a listán. Például: csoportosítási szempont a szerző neve és a mű címe; a listázandó adatok pedig - az előzőkön kívül - az előadók és a raktári jelzet. A lista készítésének ideje a művekről mindössze néhány perc.

Ha egy új szempont szerint akarjuk bővíteni cédulakatalógusunkat, akkor minden műről egy vagy több cédulát kéne írni, ezeket sorbarendezeni. A mi állományunknál ez a munka egy ember több havi munkáját jelentené. Számítógéppel nyilvántartott adatállománynál ez a feladat nem igényel újabb külön munkát. Az egyszerű számítógépre vitt adatokat több szempont szerint rendezhetjük, és tetszőleges példányban listázhatjuk.

Az állománvról készített listák:

1/ A könyvtárlátogatók számára készített listák.

Az egyszerűbb eligazodás érdekében a könyvtárlátogatók számára minden csoportosítás után egyforma felépítésű listát készítünk. A listákon a következő adatok szerepelnek:

Szerző
A mű címe
A mű sorszáma a szerző műveinek jegyzékében
Előadók
Lemezcim
Raktári jelzet

Könyvtárunkban a következő szempontok szerint csoportosítottuk az adatokat:

- szerző/k/ neve - mű címe
- mű címe - szerző/k/ neve
- lemezcim /sorozatok/
- előadók neve - szerző neve - mű címe
- a mű kódja - szerző neve - a mű címe
/Ez a lista műfajonként, azon belül előadó apparátusonként csoportosít, majd ezen belül szerző és cím alapján./
- a mű kódjának 1. jegye - szerző - a mű címe
/Ebben a listában műfajonként szerepelnek a művek./
- a mű kódjának 2. jegye - szerző - a mű címe
/Ez a lista műfajtól függetlenül zenekarok szerint csoportosítja a műveket. Ennél a listánál nem vesszük figyelembe, hogy énekar vagy szóló előadó szerepel-e a műben./
- Értelemszerűen a mű kódjának 3. és 4. jegye alapján is készíthető lista.
- előadók kódja - előadó neve - szerző - mű címe
/Ebben a listában együtt szerepel az összes szoprán énekesnő vagy az összes szóló hegedűs vagy az összes karmester.
Ez a lista készíthető műfajonként is./
- szerző életrajzi adatai - a mű sorszáma a szerző műveinek listájában. /Ez a lista a teljes zenei állomány közel kronológikus sorrendjét adja./

2/ A könyvtáros munkáját segítő listák.

-Lista a beszerzési döntésekhez:

Csoportosítási szempontok: gyártó cég, gyártó katalógus szám.

A listán szereplő adatok:

Gyártó cég
Gyártó katalógus szám
Lemezcim
Lemezek száma a tasakban
Tasak ára
Raktári jelzet

Ezt a listát a könyvtáros magával viheti a vásárláshoz. Még több ezer lemezt számláló könyvtáraknál sem több néhány száz oldalnál. /Egy lapra 65 lemez adatai férnek el./ Ez a lista helyettesíti a raktári lapokat.

- Leltár /állományellenőrzés/

A leltár is elkészíthető a számítógépes anyagból. A csoportosítás leltári szám szerint történik.

Listázás: leltári szám, raktári jelzet, lemezcim, lemez darabszám a tasakban, a tasak ára, számlaszám.

Alkalmas programmal a lemez darabszám és a tasak ára rovatok összeadhatók. Csak a lista és a valóság egyeztetése a könyvtáros feladata a leltározásnál.

Az ismertetett listák a várható igények alapján készültek. A későbbiekben felmerülő igények alapján az újabb listák egy napon belül elkészíthetők. Különösen a kutatók számára lehet ez a lehetőség előnyös.

A számítógép adta további lehetőségek
Az eddig ismertetett megoldás a 14. sz. Volán Vállalat szakszervezeti könyvtárának adottságaihoz igazodott. A következőkben bemutatunk néhány lehetőséget a számítógép további alkalmazására.

A számítógépes nyilvántartások bővíthetők. A továbbfejlesztés egyik iránya újabb kódok bevezetése. Kódolni lehet például a dokumentum szerzőjének nemzetiségét, a dokumentum formai jegyeit, témáját, hozzáférhetőségi körét /csak szaktudósok számára/ stb.

Több kódrendszer együttes alkalmazására is megvan a lehetőség. Az ETO alkalmazása mellett a helyi adottságokhoz jobban igazodó kódrendszer is számításba jöhet. Ez lehet saját kialakítású is. Zenei anyagoknál jól használható a Pethes-féle kódrendszer is /Pethes Iván: A fonotéka. Bp. 1970. NPI. 78 l./

A számítógépes nyilvántartás másik továbbfejlesztési lehetősége a kölcsönzési adatok felvétele a nyilvántartásba:

- a kölcsönző sorszáma - neve
- a kölcsönzési határidő

Ezeknek az adatoknak a birtokában a könyvtáros információt adhat a keresett dokumentum visszaérkezésére. Ez az információ az általunk alkalmazott hagyományos számítástechnikai módszerrel nem szolgáltatható.

Nem lehet listák alapján operatív információkhoz jutni. Az alatt az idő alatt, amíg a számítógépteremtől megrendelt lista elkészül, annyi változás történik, hogy a kapott kimutatás csak tájékoztató jellegű lehet. /Dokumentum visszavétel és kölcsönzés történhet közben./

Megoldást az újabb számítástechnikai módszerek adnak. Ezek lényege, hogy a számítógép állandóan a kérdező rendelkezésére áll. Az adatok bármikor elérhetők. Az operativitás adta lehetőség, a kölcsönzés számítógépes nyilvántartása mellett, a könyvtárat látogatók informálásához is használható. Az elkészített listák mellett új szempontok szerint lehet a dokumentumokról kérdezni. A bevezetőben említett érdeklődő ebben a megoldásban a számítógéptől közvetlenül kérdezhetné meg, hogy a könyvtárban található lemezeken mely kortárs zeneszerzők művei találhatóak. Ezekről aztán listát is kérhetne a saját részére.

Innen már csak egy lépés a számítógép-hálózat. Számítógép-hálózaton több egymással összekapcsolt számítógépet értünk. A hálózatban az egyik könyvtári számítógép kérdezhet a másik számítógépen nyilvántartott adatokra. Ez ma még elméleti lehetőség számunkra, de néhány éven belül legalább kísérleti jelleggel megvalósulhat.

A későbbiekben elképzelhető a katalógus cédulák helyett számítógéppel olvasható adathordozók előállítása és küldése az ezt igénylő, számítógépes nyilvántartást vezető könyvtárak részére.

A számítógépes nyilvántartás segítséget nyújthat műsorok összeállításához is azáltal, hogy a szerkesztő a szempontjai alapján csoportosított dokumentumok listáját használja az illusztrációk válogatásához.

Addig is - amíg megvalósul egy országos könyvtári számítógéphálózat - nagy előrelépést jelentene a központi szakkönyvtárak anyagáról készített listák eljuttatása a megyei könyvtárakhoz.

Próbálkozásunkkal ahhoz a feladathoz szerettünk volna hozzájárulni amit Kodály Zoltán így ír egyik cikkében:

"Az igazi művészet az emberiség emelkedésének egyik leghatalmasabb eszköze, s aki ezt minél több embernek hozzáférhetővé teszi, az az emberiség nagy jótévője"

M o s o n i I s t v á n
S o m l y a i K á r o l y n é
S z a b ó L a j o s

A könyvtári feldolgozás és dokumentumfeltárás új eszköze a számítógép. Alkalmazásával a jövőben egyre inkább találkozni fogunk. Ezért tartottuk időszerűnek közreadni a székesfehérvári kísérletet, amelyet a Volán 14.sz. Vállalat számítógépes szakembere és a vállalat szakszervezeti könyvtárának vezetője a könyvtár - egyelőre 500 db-os - hanglemez-állományának feldolgozására létrehozott.

Figyelmet érdemlő munkájukat nem lemásolásra, hanem továbbgondolásra ajánljuk.

Az ismertetett rendszer olyan próbálkozás egyfajta dokumentum-típus feldolgozására, amelyet remélhetőleg új elképzelések, a számítógép újabb felhasználásának igénye és lehetősége követ majd más könyvtárakban is.

/A szerk./

1. sz. táblázat

LEMEZEK JEGYZEKE VASARLÁSHOZ

LAP: 6

KIADÓ VALLALAT	KATALÓGUSSZÁM	TASAK CÍME	DB	FÜGY.ÁR	R. JELZÉT
HUNGAROTON	SLPX 11381	LISZT KORUSMŰVEK I.	1	70	Z30.0157
HUNGAROTON	SLPX 11447	LISZI KORUSMŰVEK II.	1	70	Z30.0158
HUNGAROTON	SLPX 11449	CHAMBER MUSIC I.	1	70	Z30.0092
HUNGAROTON	SLPX 11503	HÖRNEVELT/RESZLETEK/ COMPLETE EDITION	1	70	Z30.0189
HUNGAROTON	SLPX 11510	KURTVÉRSÉNYEK	1	70	Z30.0132
HUNGAROTON	SLPX 11550	ZONGORAVEKSENYEK	1	70	Z30.0079
HUNGAROTON	SLPX 11551	ERŐICA	1	70	Z30.0089
HUNGAROTON	SLPX 11559	CHAMBER MUSIC 2.	1	70	Z30.0095
HUNGAROTON	SLPX 11575	LISZT KORUSMŰVEK III.	1	70	Z30.0159
HUNGAROTON	SLPX 11580-82	MATE PASSIO	3	280	Z30.
HUNGAROTON	SLPX 11583	EGY SCHERZO	1	70	Z30.0176
HUNGAROTON	SLPX 11585	31 SZONATA	1	70	Z30.0175
HUNGAROTON	SLPX 11603	COMPLETE EDITION	1	70	Z30.0242
HUNGAROTON	SLPX 11604	LISZT KORUSMŰVEK IV.	1	70	Z30.0160
HUNGAROTON	SLPX 11606	DON CARLOS/RESZLETEK/ COMPLETE EDITION	1	70	Z30.0192
HUNGAROTON	SLPX 11610	COMPLETE EDITION	1	70	Z30.0246
HUNGAROTON	SLPX 11644	STABAI MATE	1	70	Z30.0229
HUNGAROTON	SLPX 11648	LAMERMOURI LUCIA/RESZLETEK/ A VEGZEL KATALOG	1	70	Z30.0188
HUNGAROTON	SLPX 11649	COMPLETE EDITION	1	20	Z30.0300
HUNGAROTON	SLPX 11655	GYERMEKGYASZALOK	1	70	Z30.0239
HUNGAROTON	SLPX 11657	SZINFONIKUS KÖLLEMÉNYEK	1	70	Z30.0199
HUNGAROTON	SLPX 11683	EGY SCHEKZO	1	70	Z30.0166
HUNGAROTON	SLPX 11684	EGY SCHEKZO	1	70	Z30.0186

Z30.0219 FOUR CANTATIAS

Z0226

PETROVICS EMIL ZENESZERZO
MIHAIL ENESCU VERS

I.KANTATA /EGYEDUL AZ ERDOBEN/

NO. 1

0206

TOKODI ILONA SZOPFRAN
LISZT FERENC KAMARAZENEKAR
ROLLA JANOS HANGVERSENYMESTER
KOVACS IMRE FUVOLA
FOMGRACZ PETER ORGA
VEER ISTVAN KLARINET
VAJDA JOZSEF FAGOTT
MAGYARI IMRE KURT
GARAM ZSUZSA ZONGORA
LUBIK HEDI HARFA

PETROVICS EMIL ZENESZERZO
KARMAN JOZSEF SZOVEG
CZIGANY GYORGY VERS

III.KANTATA /FANNI HAGYOMANYAI/

NO.3

7206

KINCSES VERONIKA SZOPFRAN
LISZT FERENC KAMARAZENEKAR
ROLLA JANOS HANGVERSENYMESTER
KOVACS IMRE FUVOLA
FOMGRACZ PETER ORGA
VEER ISTVAN KLARINET
VAJDA JOZSEF FAGOTT
MAGYARI IMRE KURT
PETZ PAL TROMBITA
KASZAS MIHALY UTOHANGSZEREK
JUFTNER VILHOS UTOHANGSZEREK

PETROVICS EMIL ZENESZERZO
MEDRES SANDOR VERS

IV.KANTATA /MIND ELMEGYUNK/

NO. 4

7225

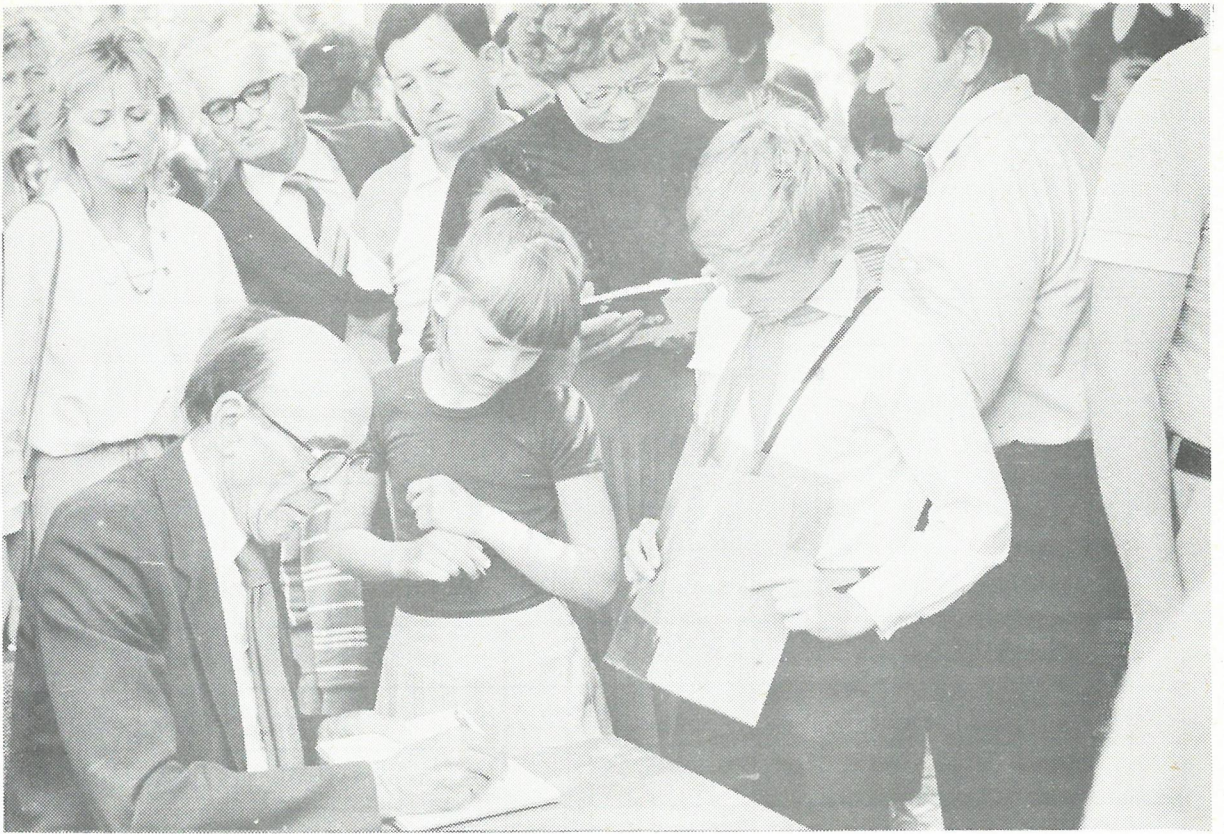
MRT HOI KARA
SAPSZON FERENC KARTAGAZGATO
LISZT FERENC KAMARAZENEKAR
ROLLA JANOS HANGVERSENYMESTER
KOVACS IMRE FUVOLA
FOMGRACZ PETER ORGA
VEER ISTVAN KLARINET
VAJDA JOZSEF FAGOTT
MAGYARI IMRE KURT
GARAH ZSUZSA ZONGORA
JUFTNER VILHOS UTOHANGSZEREK

	<u>Műfaj megjelölése</u>	<u>Zenekar</u>	<u>Kórus</u>	<u>Egyéni előadó/k/</u>
0	Komolyzene	Zenekar nincs	Nincs	Nincs
1	Népzene, népdal	Szimfónikus zenekar	Gyermekkar	Női
2	Könnyűzene	Kamarazenekar	Női	Férfi
3	Mozgalmi dalok, indulók himnuszok	Fúvószenekar	Férfi	Női és férfi
4	Lira		Vegyes	Egy szólóhangszer
5	Epika	Több zenekar	Több énekkar	Több szólóhangszer
6	Dráma	Tánczenekar, jazz	Trió	Szólóhangszer/ek/ és Énekes/ek/
7	Megzenésített próza, vers	Vonószenekar	Szavalókórus	Gyermek/ek/
8	Zene + próza			
9	Egyéb	Egyéb zenekar	Egyéb	Egyéb

31 Előadók /Hangszer nélküli/

0-100	100-200		
000	Nincs előadó	110	Gyermekkar
010	Szoprán	120	Női énekkar
011	Mezzoszoprán	130	Férfi énekkar
012	Alt	140	Vegyes énekkar
015	Énekesnő	150	Trió
020	Tenor	160	Vokál
021	Bariton	170	Szavalókórus
022	Basszus	171	Egyéb
025	Énekes /férfi/		
030	Karmester		
031	Hangversenymester		
040	Karigazgató	190	Állathangok
050	Fütyülés	191	Rovarok
		192	Békák
		193	Madarak
		194	Emlősök
071	Előadóművésznő		
072	Előadóművész férfi		
073	Szerkesztő /összeállításoknál/		
074	Gyűjtő /népmese, népdal stb./		
075	Rendező		
076	Népi énekesnő		
077	Népi énekes férfi		
078	Népi csoport		
079	Gyermek		
080	Fordító		
081	Férfi + nő = csoport		
090	Feldolgozás		
091	Archiv felvétel /nő/		
092	Archiv felvétel /férfi/		

Zenekarok 200 - 300	Hangszeres szólisták 300 - 400	Elektronikus hangszerek 400 - 500
210 Szimfonikus zkr	300 Billentyűs hangsz.	400 Szintetizátor
	301 Csemballó	410 Gitárok
220 Kamara zkr	302 Zongora	415 Basszusgitár
	303 Orgona	420 Akusztikus zongora
	304 Harmónium	421 Elektromos orgona
230 Fuvós zkr	305 Harmonika	
	306 Akkordeon	
	307 Cselesta	
	308 Claverin	
240 Egyéb zkr		
241 Tánc, jazz zkr	310 Vonós hangszerek	
	311 Hegedü	
	312 Brácsa	
250 Több zkr	313 Viola d'amore	
	314 Gordonka	
	315 Nagybőgő	
	316 Viola da gamba	
260 Citerazenekar	320 Fafúvós	
261 Parasztzenekar	321 Fuvolák /kis, alt, basszus/	
262 Cigányzenekar	322 Oboák /angolkürt/	
263 Tambura zkr	323 Klarinét /kis, alt, basszus/	
264	324 Kürt	
	325 Fagott	
	326 Szájharmonika	
	327 Torgató /töröksip/	
	330 Tölcséres fúvókájú /fémfúvók/	
	331 Kürt	
	332 Trombiták	
	333 Kornett	
	334 Harsonák	
	335 Tubák	
	336 Szaxofon	
	337	
	340 Ütőhangszerek	
	341 Xilofon	
	342 Vibrafon	
	343 Cimbalom	
	344 Cintányér	361 Kanásztülök
	347 Üstdob, dob	362 Furulya
		363 Duda
	350 Pengetős hangszerek	364 Tambura
	351 Mandolin	365 Gordon
	352 Gitár	366 Tekerő
	353 Hárfa	367 Citera
	354 Bendzsó	368 Nádsip
	355 Lant	369 Gombos harmonika
	356 Koboz	
	357 Tekerőlant	390 Egyéb
	360 Népi hangszerek	391 Zenegép

Ünnepi könyvhét Székesfehérváron
Fent: Major Tamás, lent: Jávor Ottó, Bódás János, Kalász Márton

FEJÉR MEGYE TELEPÜLÉSEINEK KÖZMŰVELŐDÉSI

S o r s z á m	Város, község	Az 1980. évi lakónépesség	Szolgálati helyek száma	MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK						
				A könyvtár alapterülete m ²	Foglalkozású könyvtárosok száma	Az állomány gyarapítására fordított összeg / Ft. /		Az év folyamán leltárba vett áll.egységek száma	Állomány /áll.egység db. /	A könyvtárnak járó periodikumok péld. száma
						eredeti költségvetésből	összesen			
1.	Megyei Könyvtár	-	1	2.078	40.	713.733	746.233	11.239	208.821	914
2.	Városi Könyvtár	-	14	1.291	19	864.284	930.761	20.480	175.280	653
	Székesfehérvár összesen:	103.197	15	3.369	59	1.578.017	1.676.994	31.719	384.101	1.567
	Bicskei járás									
3.	ALCSUTDOBOZ - Felcsút - Tabajd	4.321	3	139	1	33.745	35.728	782	17.819	51
4.	BICSKE - Csabdi - Mány	14.955	11	477	8	103.158	114.493	3.242	60.465	207
5.	CSÁKVÁR - Bodmér - Vértesboglár	6.208	3	156	2	59.000	62.161	1.361	23.712	69
6.	ETYEK	3.206	1	158	1	47.369	51.307	1.259	11.654	38
7.	SZÁR - Szárliget - Ujbarok	3.434	3	52	-	17.339	19.515	504	8.683	25
8.	VÁL	2.215	1	102	-	14.145	15.179	447	7.837	9
9.	VEREB	864	1	55	-	10.092	10.553	250	3.702	4
10.	VÉRTESACSA	1.726	1	64	-	8.099	10.412	226	5.817	14
	Bicskei járás összesen:	36.929	24	1.203	12	292.947	319.348	8.071	139.689	417
	Dunaujvárosi járás									
11.	ADONY	3.509	1	102	1	35.000	48.597	949	9.941	48
12.	BARACS - Apátság	2.688	2	130	1	27.000	32.260	794	11.266	52
13.	BELOIANNISZ	1.365	1	80	-	13.335	13.335	326	6.875	2
14.	BESNYŐ	1.972	1	448	-	12.853	13.114	291	6.508	1
15.	ELŐSZÁLLÁS	3.976	3	203	1	30.000	34.473	839	12.556	24
16.	ERCSI	7.997	1	143	2	50.000	52.156	1.134	17.962	55

KÖNYVTÁRI ELLÁTÁSA 1983-BAN

FORGALMI ADAT						V I S Z O N Y S Z Á M O K										
A beiratkozott olvasók száma	A látogatások száma összesen	A kölcsönzött áll. egységek száma összesen	A 14 éves és fiatalabb			Ellátottság áll. egys. /lakos	Olvasóarány olvasó/lakos %	Olvasóellátottság áll. egység/olvasó	Olvasóérdeklődés kölcs. áll. egys. /olvasó	Beszerzési kvóta költségvetési Ft/lakos	Beszerzési kvóta kiegészített Ft/lakos	Beszerz. áll. egys. átlagár Ft/beszerzett áll. egys.	Egy olvasó átlagos látogatása	Alapterületi ellátottság m ² /100 lakos	Alapterület kihasznál. m ² /100 olvasó	Tárolási index áll. egys. /m ²
			Beiratkozott olvasók száma	Látogatók száma	Olvasók által kölcsönzött áll. egys. száma											
6.769	73.793	148.374	1.485	16.012	23.806	-	-	30,9	21,9	-	-	66,40	11	-	30,7	100
11.038	117.984	231.891	5.369	68.284	105.153	-	-	15,9	21,0	-	-	45,50	11	-	11,7	136
17.807	191.777	380.265	6.854	84.296	128.959	3,7	17,3	21,6	21,4	15,30	16,30	52,90	11	3,3	18,9	114

585	5.437	15.914	219	2.556	6.537	4,1	13,5	30,5	27,2	7,80	8,30	45,70	9	3,2	23,8	128
2.493	32.758	67.169	911	12.678	24.270	4,0	16,7	24,3	26,9	6,90	7.70	35,30	13	3,2	19,1	127
838	8.776	25.821	404	4.616	12.395	3,7	13,5	28,3	30,8	9,50	10,00	45,70	10	2,5	18,6	152
494	3.979	11.160	290	2.359	5.055	3,6	15,4	23,6	22,6	14,80	16.00	40,80	8	4,9	32,0	74
564	5.365	12.501	180	2.571	5.932	2,5	16,4	15,4	22,2	5,10	5,70	38,70	10	1,5	9,2	167
364	4.813	14.079	210	3.880	10.016	3,5	16,4	21,5	38,7	6,40	6,90	34,00	13	4,6	28,0	77
142	1.192	2.441	52	627	1.176	4,3	16,4	26,1	17,2	11,70	12,20	42,20	8	6,4	38,7	67
319	250	559	173	201	428	3,4	18,5	18,2	1,8	4,70	6,00	46,10	1	3,7	20,1	91
5.799	62.570	149.644	2.439	29.488	65.809	3,8	15,7	24,1	25,8	7,90	8.70	39,60	11	3,3	20,7	116

507	3.057	7.007	269	1.904	3.088	2,8	14,5	19,6	13,8	10.00	13,90	51,20	6	2,9	20,1	97
676	4.290	12.136	265	2.371	6.807	4,2	25,2	16,7	18,0	10.00	12.00	40,60	6	4,8	19,2	87
180	1.029	2.376	135	699	1.800	5,0	13,2	38,2	13,2	9.80	9.80	40,90	6	5,9	44,4	86
165	1.142	4.894	118	972	4.015	3,3	8,4	39,4	29,7	6,50	6,70	45,10	7	2,4	29,1	136
523	5.668	17.154	308	4.028	11.263	3,2	13,2	24,0	32,8	7.60	8.70	41,10	11	5,1	38,8	62
924	7.655	19.247	557	4.873	9.577	2,3	11,6	19,4	20,8	6,30	6,50	46.00	8	1,8	15,5	126

Sorszám	Város, község	Az 1980 évi lakónépesség	Szolgálati helyek száma	MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK						
				A könyvtár alapterülete m ²	Főfoglalkozású könyvtárosok száma	Az állomány gyarapítására fordított összeg / Ft. /		Az év folyamán leltárba vett áll. egységek száma	Állomány /áll.egység db./	A könyvtárak járó periodikumok péld. száma
						eredeti költségvetésből	összesen			
17.	IVÁNCSA	2.549	1	72	-	17.849	18.439	588	8.253	32
18.	KISAPOSTAG	776	1	15	-	4.626	6.298	153	4.011	19
19.	MEZŐFALVA	4.721	3	157	2	50.458	50.837	1.203	17.244	59
20.	NAGYKARÁCSONY	1.636	1	28	-	7.964	9.052	197	4.730	9
21.	NAGYVENYIM	2.508	1	83	1	19.411	20.293	445	9.187	13
22.	PERKÁTA	4.041	1	260	2	27.718	33.088	620	12.978	85
23.	PUSZTASZABOLCS	5.955	1	88	1	29.281	29.501	743	9.863	33
24.	RÁCALMÁS - Kulcs	3.833	2	106	1	20.000	25.433	624	10.498	71
25.	RÁCKERESZTUR	2.844	1	32	-	10.000	12.438	326	4.881	5
Dunaujvárosi járás összesen:		50.370	21	1.547	12	355.495	399.314	9.232	146.753	503
Móri járás										
26.	BAKONYCSERNYE	3.392	2	94	1	15.217	15.473	361	12.707	31
27.	BODAJK - Balinka	5.012	2	182	-	41.216	42.356	1.054	14.938	44
28.	CSÁKBERÉNY	1.299	1	12	-	11.239	11.239	284	4.831	8
29.	CSÓKAKŐ	1.031	1	36	-	6.424	7.394	189	4.823	11
30.	FEHÉRVÁRCSURGÓ	1.921	1	70	-	15.179	16.458	331	7.065	32
31.	GÁNT	930	1	60	-	5.586	7.813	187	4.641	6
32.	ISZTIMÉR - Bakonykúti	1.198	2	45	-	12.220	12.681	286	5.607	-
33.	MAGYARALMÁS - Söréd	1.792	2	90	-	15.046	16.110	466	10.859	17
34.	MÖR - Felsődobos - Gánt Bányatelep	13.602	5	590	11	240.475	560.174	19.080	87.243	281
35.	NAGYVELEG	752	1	50	-	8.259	8.654	181	4.657	16
36.	PUSZTAVÁM	2.655	1	82	-	20.975	22.793	496	10.287	10
Móri járás összesen:		33.584	19	1.311	12	391.836	721.145	22.915	167.658	456
Sárbogárdi járás:										
37.	ALAP - Alsószentiván	3.213	2	88	-	11.293	11.908	300	9.973	3

FORGALMI ADAT						V I S Z O N Y S Z Á M O K										
A beiratkozott olvasók száma	A látogatások száma összesen	A kölcsönzött áll. egységek száma összesen	A 14 éves és fiatalabb			Ellátottság áll. egys. /lakos	Olvasóarány olvasó/lakos %	Olvasóellátottság áll. egység/olvasó	Olvasóérdeklődés kölcs. áll. egys. /olvasó	Beszerzési kvóta költségvetési Ft/lakos	Beszerzési kvóta kiegészített Ft/lakos	Beszerz. áll. egys. átlagár Ft/beszerz. áll. egys.	Egy olvasó átlagos látogatása	Alapterületi ellátottság m ² /100 lakos	Alapterület kihaszn. m ² /100 lakos	Tárolási index áll. egys. /m ²
			Beiratkozott olvasók száma	Látogatók száma	Olvasók által kölcsönzött áll. egys. száma											
308	3,922	8,933	203	3.036	6.138	3,2	12,1	26,8	29,0	7,00	7,20	31,40	13	2,8	23,4	115
84	667	1,810	46	446	1.248	5,2	10,8	47,8	21,6	6,00	8,10	41,20	8	1,9	17,9	267
923	9.055	21.969	524	4.523	9.161	3,7	19,6	18,7	23,8	10,70	10,80	42,30	10	3,3	17,0	110
193	1.815	5.389	131	1.485	3,748	2,9	11,8	24,5	27,9	4,90	5,50	46,00	9	1,7	14,5	169
231	2,056	5,799	83	1,149	2,858	3,7	9,2	39,8	25,1	7,70	8,10	45,60	9	3,3	35,9	111
604	7.686	10.916	266	4.718	5.871	3,2	15,0	21,5	18,1	6,90	8,20	53,40	13	6,4	43,1	50
613	3,699	12.694	372	2.631	7.857	1,7	10,3	16,1	20,7	4,90	5,00	39,70	6	1,5	14,6	112
301	2.379	8.103	156	1.295	3.915	2,7	7,9	34,9	26,9	5,20	6,60	40,80	8	2,8	35,2	99
82	399	1.916	61	303	1.181	1,7	2,9	59,5	23,4	3,50	4,40	38,20	5	1,1	39,0	153
6.314	54.519	140.343	3.494	34.433	78.527	2,9	12,5	23,2	22,2	7,10	7,90	43,30	9	3,1	24,5	95

325	5.759	16.562	215	4.338	10.451	3,8	9,6	39,1	51,0	4,50	4,60	42,90	18	2,8	28,9	135
510	3.689	10.122	210	2,041	5.260	3,0	10,2	29,3	19,9	8,20	8,50	40,20	7	3,6	35,7	82
180	2.689	16.741	96	1.510	9.018	3,7	13,9	26,8	93,0	8,70	8,70	39,60	15	0,9	6,7	403
176	814	1.928	89	491	1.231	4,7	17,1	27,4	11,0	6,20	7,20	39,10	5	3,5	20,5	134
244	1.858	2.621	98	1.126	1.381	3,7	12,7	29,0	10,7	7,90	8,60	49,70	8	3,6	28,7	101
110	1.088	2.992	62	693	1.669	5,0	11,8	42,2	27,2	6,00	8,40	41,80	10	6,5	54,6	77
137	867	1.657	85	594	1.119	4,7	11,4	41,0	12,1	10,20	10,60	44,30	6	3,8	32,9	125
356	1.812	3.174	135	1.137	1.885	6,1	19,9	30,5	8,9	8,40	9,00	34,60	5	5,0	25,3	121
2.914	21.142	68.002	1.327	8.876	27.762	6,4	21,4	29,9	23,3	17.70	41.20	29,40	7	4,3	20,3	148
135	863	2.987	30	486	1.669	6,2	18,0	34,5	22,1	11,00	11,50	47,80	6	6,7	37,0	93
430	2.751	7.943	191	1.333	3,682	3,9	16,2	23,9	18,5	7,90	8,60	46,00	6	3,1	19,1	125
5.517	43.332	134.729	2.538	22.625	65.127	5,0	16,4	30,4	24,4	11,70	21,50	31,50	8	3,9	23,8	128

261	2.782	6.355	164	2.164	4.790	3,1	8,1	38,2	24,4	3,50	3,70	39,70	11	2,7	33,7	113
-----	-------	-------	-----	-------	-------	-----	-----	------	------	------	------	-------	----	-----	------	-----

S o r s z á m	Város, község	Az 1980 évi lakó- népesség	Szolgálati helyek száma	MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK						
				A könyvtár alapterülete m ²	Főfoglalkozási könyvtárosok száma	Az állomány gyarapítására fordított összeg		Az év folyamán feltárba vett áll. egységek száma	Állomány /áll. egység db. /	A könyvtárnak járó periodikumok péld. száma
						eredeti költségvetésből	összesen			
38.	CECE - Sáregres - Vajta	4.956	3	244	1	35.877	39.735	943	19.015	30
39.	DÉG	2.709	1	100	-	26.834	27.152	586	9.066	14
40.	IGAR - Vámszőlőhegy	1.605	2	40	-	4.119	4.119	134	5.664	-
41.	KÁLOZ	2.776	1	60	1	25.106	25.787	610	13.159	4
42.	LAJOSKOMÁROM - Mezőkomárom - Szabadhidvég	5.243	3	210	1	46.872	47.727	796	20.083	26
43.	MEZŐSZILAS	2.361	1	77	-	10.000	14.414	399	9.020	11
44.	NAGYLÓK - Hantos	2.344	2	28	-	14.382	14.947	331	9.707	11
45.	SÁRBOGÁRD - Rétszilas - - Pusztaregres	12.773	6	457	9	147.608	148.100	3.095	51.769	149
46.	SÁRKERESZTUR	2.257	1	37	-	12.218	12.961	318	5.459	5
47.	SÁROSD	3.275	1	98	-	22.898	24.017	545	9.031	19
48.	SÁRSZENTÁGOTA	1.466	1	25	-	8.864	8.864	223	4.486	-
49.	SZABADEGYHÁZA	1.993	1	52	-	7.382	7.382	185	6.122	-
Sárbogárdi járás összesen:		46.971	25	1.516	12	373.453	387.113	8.465	172.554	253
Székesfehérvári járás:										
50.	ABA - Belsőbáránd - Felsőszent- iván	4.143	3	90	-	15.539	19.280	521	10.100	12
51.	BARACSKA	2.617	1	33	-	12.403	14.345	290	5.576	5
52.	CSÓR	1.497	1	42	-	15.000	18.466	405	5.150	5
53.	CSŐSZ	1.143	1	60	-	5.729	5.729	148	4.015	4
54.	ENYING - Balatonbozsok Leshegy - Mátyásdomb	8.312	4	342	3	52.966	58.827	1.331	26.528	30
55.	FÜLE	1.087	1	25	-	9.905	10.577	218	4.449	7
56.	GÁRDONY - Agárd - Dinnyés	7.086	3	274	3	66.804	83.754	2.088	20.755	45
57.	ISZKASZENTGYÖRGY	1.394	1	38	-	13.925	14.115	325	6.327	-
58.	KAJÁSZÓ	1.024	1	40	-	6.000	6.902	168	3.890	14
59.	KISLÁNG	2.701	1	91	1	13.506	14.636	294	10.444	18
60.	LEPSÉNY - Mezőszentgyörgy	4.354	2	92	-	31.946	37.946	950	14.749	8

FORGALMI ADATOK

VISZONYSZÁMOK

A beiratkozott olvasók száma	A látogatások száma összesen	A kölcsönzött áll. egységek száma összesen	A 14 éves és fiatalabb			Ellátottság áll. egys. /lakos	Olvasóarány olvasó /lakos %	Olvasóellátottság áll. egys. /olvasó	Olvasóérdeklődés kölcs. áll. egys. /olvasó	Beszerzési kvóta költségvetési Ft/lakos	Beszerzési kvóta kiegészített Ft/lakos	Beszerz. áll. egys. átl. ár Ft/beszerz. áll. egys.	Egy olvasó átlagos látogatása	Alapterületi ellátottság m ² /100 lakos	Alapterületi kihasznál. m ² /100 olvasó	Tárolási index áll. egys. / m ²
			Beiratkozott olvasók száma	Látogatók száma	Olvasók által kölcsönzött áll. egys. száma											
767	8.252	28.237	473	5.066	13.818	3,8	15,5	24,8	36,8	7,20	8,00	42,10	11	4,9	31,8	78
302	4.305	5.736	126	558	2.303	3,4	11,2	30,0	19,0	9,90	10,00	46,30	4	3,7	33,1	91
120	948	2.280	54	607	1.395	3,5	7,5	47,2	19,0	2,60	2,60	30,70	8	2,5	33,3	142
473	4.993	13.404	241	2.814	7.192	4,7	17,0	27,8	28,3	9,00	9,30	42,30	11	2,2	12,7	219
491	5.572	14.344	253	3.903	8.809	3,8	9,4	40,9	29,2	8,90	9,10	60,00	11	4,0	42,8	96
524	3.852	17.062	250	2.030	8.015	3,8	22,2	17,2	32,6	4,20	6,10	36,10	7	3,3	14,7	117
309	3.495	8.903	138	2.463	6.061	4,1	13,2	31,4	28,8	6,10	6,40	45,20	11	1,2	9,1	347
2.195	18.885	59.844	1.131	9.239	25.993	4,0	17,2	23,6	27,3	11,60	11,60	47,90	9	3,6	20,8	113
242	3.136	6.848	122	1.865	3.345	2,4	10,7	22,6	28,3	5,40	5,70	47,90	13	1,6	15,3	148
502	3.611	5.638	260	1.764	2.664	2,8	15,3	18,0	11,2	7,00	7,30	44,10	7	3,0	19,5	92
105	2.331	3.500	55	1.411	1.769	3,1	7,2	42,7	33,3	6,00	6,00	39,80	22	1,7	23,8	179
147	927	2.600	91	534	1.603	3,1	7,4	41,7	17,7	3,70	3,70	39,90	6	2,6	35,4	118
6.438	60.089	174.751	3.358	34.418	87.757	3,7	13,7	26,8	27,1	8,00	8,20	45,70	9	3,2	23,6	114

392	2.544	4.814	221	1.656	2.678	2,4	9,5	25,8	12,3	3,80	4,70	37,00	6	2,2	23,0	112
291	3.020	10.862	104	1.436	5.494	2,1	11,1	19,2	37,3	4,70	5,50	49,50	10	1,3	11,3	169
132	2.032	7.538	91	1.481	4.992	3,4	8,8	39,0	57,1	10,00	12,30	45,60	15	2,8	31,8	123
78	1.737	4.038	54	933	2.068	3,5	6,8	51,5	51,8	5,00	5,00	38,70	22	5,3	76,9	67
982	9.700	19.615	583	6.390	11.116	3,2	11,8	27,0	20,0	6,40	7,10	44,20	10	4,1	34,8	78
120	1.597	3.813	93	1.238	2.969	4,1	11,0	37,1	31,8	9,10	9,70	48,50	13	2,3	20,8	178
1.212	8.089	21.327	509	4.400	8.505	2,9	17,1	17,1	17,6	9,40	11,80	40,10	7	3,9	22,6	76
215	2.580	6.068	72	864	2.592	4,5	15,4	29,4	28,2	10,00	10,10	43,40	12	2,7	17,7	167
188	3.364	4.208	61	1.746	1.949	3,8	18,4	20,7	22,4	5,90	6,70	41,10	18	3,9	21,3	97
495	5.001	9.238	245	2.993	4.357	3,9	18,3	21,1	18,7	5,00	5,40	49,80	10	3,4	18,4	115
458	4.164	16.561	318	3.013	10.722	3,4	10,5	32,2	36,2	7,30	8,70	39,90	9	2,1	20,1	160

Sorszám	Város, község	Az 1980. évi lakónépesség	Szolgálati helyek száma	MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK						
				A könyvtár alapterülete m ²	Főfoglalkozású könyvtárosok száma	Az állomány gyarapítására fordított összeg / Ft. /		Az év folyamán leltárba vett áll. egységek száma	Állomány /áll. egység db. /	A könyvtárnak járó periodikumok péld. száma
						eredeti költségvetésből	összesen			
61.	LOVASBERÉNY	2.737	1	54	-	8.946	12.509	266	6.257	8
62.	MARTONVÁSÁR	4.257	1	115	1	35.000	58.405	1.612	13.396	74
63.	NÁDASDLADÁNY - Jenő	2.940	2	65	-	18.536	19.523	374	9.684	3
64.	PÁKOZD	2.507	1	56	-	13.353	13.353	299	7.407	9
65.	PÁTKA	1.669	1	32	-	10.587	14.459	403	5.956	7
66.	PÁZMÁND	2.181	1	64	-	12.584	13.451	308	5.074	14
67.	POLGÁRDI	5.797	1	130	1	37.500	37.500	956	15.049	51
68.	SÁRKERESZTES - Moha	1.358	2	36	-	7.497	7.497	224	5.433	-
69.	SÁRSZENTMIHÁLY - Sárkeszi	2.775	2	104	-	15.137	15.384	308	8.184	10
70.	SEREGÉLYES - Szőlőhegy	4.720	2	63	1	27.629	28.447	701	11.160	17
71.	SOPONYA	2.220	1	50	-	12.000	14.471	392	5.628	-
72.	SZABADBATTYÁN - Kőszárhegy - Urhida	5.563	3	80	1	32.464	32.764	614	11.554	36
73.	TÁC	1.366	1	16	-	10.600	10.600	253	4.743	-
74.	TORDAS - Gyűrő	2.463	2	29	-	17.982	19.171	495	9.576	6
75.	VELENCE - Kápolnásnyék - Nadap - Pettend - Sukoró - Ujtelep	8.183	6	275	1	51.174	53.512	1.273	28.162	43
76.	ZÁMOLY	2.014	1	40	-	19.412	20.206	509	6.937	14
Székesfehérvári járás összesen:		88.108	47	2.336	12	574.124	655.829	15.725	266.183	440
• Megye együtt:		359.159	151	11.282	119	3.565.872	4.159.743	96.127	1.276.938	3.636
ISKOLAI KÖNYVTÁRAK		tanulók száma								
77.	Általános iskolák	54.383	126	-	2	-	1.211.296	37.801	409.635	-
78.	Középiscolák, szakközépiscolák, szakmunkásképző iskolák	15.009	26	-	12	-	644.493	16.786	285.187	-
79.	Iskolai könyvtárak összesen	69.392	152	-	14	-	1.855.789	54.587	694.822	-

FORGALMI ADATOK						VISZONYSZÁMOK										
A beiratkozott olvasók száma	A látogatások száma összesen	A kölcsönzött áll. egységek száma összesen	A 14 éves és fiatalabb			Ellátottság áll. egys./lakos	Olvasóarány olvasó/lakos %	Olvasóellátottság áll. egys./olvasó	Olvasóárdeklődés kölcs. áll. egys./olvasó	Beszerzési kvóta költségvetési Ft/lakos	Beszerzési kvóta kiegészített Ft/lakos	Beszerz. áll. egys. átl. ár Ft/beszerzett áll. egys.	Egy olvasó átlagos látogatása	Alapterületi ellátottság m ² /100 lakos	Alapterületi kihasználts. m ² /100 olvasó	Tárolási index áll. egys./m ²
			Beiratkozott olvasók száma	Látogatások száma	Olvasók által kölcsönzött áll. egys. száma											
273	2.767	9.465	123	1.461	4.784	2,3	10,0	22,9	34,7	3,30	4,60	47,00	10	2,0	19,8	116
556	10.767	12.877	342	6.632	6.737	3,2	13,1	24,1	23,2	8,20	13,70	36,20	19	2,7	20,7	116
246	952	2.535	146	681	1.654	3,3	8,4	39,4	10,3	6,30	6,60	52,20	4	2,2	26,4	149
290	1.937	6.717	156	1.014	3.160	3,0	11,6	25,5	23,2	5,30	5,30	44,70	7	2,2	19,3	132
201	1.466	4.203	104	615	1.608	3,6	12,0	29,6	20,9	6,30	8,70	35,90	7	1,9	15,9	186
325	1.995	3.729	199	1.244	1.727	2,3	14,9	15,6	11,5	5,80	6,20	43,70	6	2,9	19,7	79
742	4.417	16.180	440	2.758	9.158	2,6	12,8	20,3	21,8	6,50	6,50	39,20	6	2,2	17,5	116
193	1.719	3.278	102	1.036	1.914	4,0	14,2	28,2	17,0	5,50	5,50	33,50	9	2,7	18,7	151
242	1.661	4.917	162	1.168	3.018	3,0	8,7	33,8	20,3	5,50	5,50	50,00	7	3,8	43,0	79
464	4.762	15.888	290	3.097	10.106	2,4	9,8	24,0	34,2	5,90	6,00	40,60	10	1,3	13,6	177
108	695	1.936	72	587	1.656	2,5	4,9	52,1	17,9	5,40	6,50	36,90	6	2,3	46,3	113
937	9.008	27.080	388	4.742	13.828	2,1	16,8	12,3	28,9	5,80	5,90	53,40	10	1,4	8,5	144
74	939	3.206	47	600	2.076	3,5	5,4	64,1	43,3	7,80	7,80	41,90	13	1,2	21,6	296
262	1.720	7.480	107	835	3.120	3,9	10,6	36,6	28,6	7,30	7,80	38,70	7	1,2	11,1	330
863	6.810	21.344	349	3.831	10.194	3,4	10,6	32,6	24,7	6,30	6,50	42,00	8	3,4	31,9	102
161	1.320	5.671	62	671	2.434	3,4	8,0	43,1	35,2	9,60	10,00	39,70	8	2,0	24,8	173
10.500	96.763	254.588	5.440	57.122	134.616	3,0	11,9	25,4	24,3	6,50	7,40	41,70	9	2,7	22,3	114
52.375	509.050	1.234.320	24.123	262.382	560.795	3,6	14,6	24,4	23,6	9,90	11,60	43,30	10	3,1	21,5	113

22.118	-	133.751	22.118	-	133.751	7,5	40,7	18,5	6,0	-	22,30	32,00	-	-	-	-
8.598	-	97.561	-	-	-	19,0	57,3	33,2	11,4	-	42,90	38,40	-	-	-	-
30.716	-	231.312	22.118	-	133.751	10,0	44,3	22,6	7,5	-	26,70	34,00	-	-	-	-

Sorszám	VÁROS, KÖZSÉG	Ellátott dolgozók száma	Szolgáltató helyek száma	MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK						
				A könyvtár alapterülete m ²	Főfoglalkozású könyvtárosok száma	Az állománygyarapításra fordított összeg / Ft. /		Az év folyamán leltárba vett áll. egységek száma	Áll. egység	A könyvtárnak járó periodikumok száma
						eredeti költségvetés	összesen			
SZAKSZERVEZETI KÖNYVTÁRAK										
1.	Székesfehérvár	53.392	121	1.319	24	1.106.109	1.206.988	26.369	285.641	819
2.	Dunaujváros	61.918	54	3.288	33	664.117	670.062	15.045	285.757	490
3.	Adony	65	1	-	-	-	-	-	370	-
4.	Agárd	1.860	8	80	1	23.967	23.967	586	12.943	4
5.	Baracska	500	1	25	-	-	-	-	1.774	-
6.	Bodajk	1.415	3	104	2	28.148	28.148	713	15.628	44
7.	Csákvár *	707	4	83	1	11.614	11.614	288	10.886	20
8.	Enying	1.270	5	80	-	-	-	-	3.743	-
9.	Ercsi	624	1	18	-	-	-	-	3.102	-
10.	Fehérvárcsurgó	241	1	-	-	-	-	-	402	-
11.	Kincsesbánya	3.200	3	165	2	25.948	25.948	705	13.398	78
12.	Lajoskomárom	619	2	-	-	-	-	-	914	-
13.	Martonvásár	670	1	-	-	-	-	-	1.551	-
14.	Mezőfalva	645	5	65	-	-	-	-	5.581	18
15.	Mór	2.862	5	150	1	-	-	-	11.665	65
16.	Sárszentmihály	618	2	-	-	-	-	-	864	-
17.	Szabadegyháza	680	1	-	-	-	-	-	820	-
18.	Tordas	45	1	-	-	-	-	-	242	-
19.	Velence	295	2	-	-	-	-	-	618	-
Szakszervezeti könyvtárak összesen:		131.626	221	5.377	64	1.859.903	1.966.727	43.706	655.899	1.538

* Gyógyintézeti könyvtár

FORGALMI ADATOK						VISZONYSZÁMOK										
Beiratkozott olvasók száma	A látogatók száma	Olvasók által kölcsönzött áll. egys. száma	14 éves és fiatalabb			Ellátottság áll. egys./dolg.	Olvasóarány olv./dolg. %.	Olvasóellátottság áll. egys./olv.	Olvasóéretklődés kölcs. áll. egys./olv.	Beszerzési Kvóta költségvetési Ft/dolg.	Beszerzési Kvóta kiegészített Ft/dolgozó	Beszerzett áll. egys. átlagár Ft/beszerzett áll. egys.	Egy olvasó átl. látogatása	Alapter ellátottság m ² /100 dolg.	Alapter kihasznál. m ² / 100 olvasó	Tárolási index áll. egys./ m ²
			Beiratkozott olvasók száma	A látogatók száma	Olvasók által kölcs. áll. egys. száma											

14.087	79.194	226.002	1.516	8.983	25.381	5,3	26,4	20,3	16,0	20,70	22,60	45,80	6	2,5	9,4	217
17.205	138.075	420.570	4.901	39.375	103.113	4,6	27,8	16,6	24,4	10,70	10,80	44,50	8	5,3	19,1	87
18	74	215	-	-	-	5,7	27,7	20,6	11,9	-	-	-	4	-	-	-
353	2.605	7.224	98	1.083	2.257	7,0	19,0	36,7	20,5	12,90	12,90	40,90	7	4,3	22,7	162
62	341	989	28	214	487	3,5	12,4	28,6	16,0	-	-	-	6	5,0	40,3	71
691	6.576	17.084	155	1.551	3.691	11,0	48,8	22,6	24,7	19,90	19,90	39,50	10	7,3	15,1	150
753	5.633	12.307	36	395	939	15,4	-	14,5	16,3	16,40	16,40	40,30	7	11,7	11,0	131
217	1.121	2.255	59	445	817	2,9	17,1	17,2	10,4	-	-	-	5	6,3	36,9	47
63	337	1.247	13	136	476	5,0	10,1	49,2	19,8	-	-	-	5	2,9	28,6	172
31	78	191	-	-	-	1,7	12,9	13,0	6,2	-	-	-	3	-	-	-
528	7.345	8.719	151	2.241	3.054	4,2	16,5	25,4	16,5	8,10	8,10	36,80	14	5,2	31,3	81
45	354	771	11	146	320	1,5	7,3	20,3	17,1	-	-	-	8	-	-	-
53	149	203	12	93	124	2,3	7,9	29,3	3,8	-	-	-	3	-	-	-
179	1.090	3.830	42	480	1.638	8,7	27,8	31,2	21,4	-	-	-	6	10,1	36,3	86
727	4.405	13.174	-	-	-	4,1	25,4	16,0	18,1	-	-	-	6	5,2	20,6	78
58	164	337	1	4	4	1,4	9,4	14,9	5,8	-	-	-	3	-	-	-
A kölcsönzés szünetelt			-	-	-	1,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	202	339	-	-	-	5,4	37,8	14,2	19,9	-	-	-	12	-	-	-
62	339	648	-	-	-	2,1	21,0	10,0	10,5	-	-	-	5	-	-	-
35.149	248.082	716.105	7.023	55.146	142.301	5,0	26,7	18,7	20,4	14,10	14,90	45,00	7	4,1	15,3	122

MEGJEGYZÉSEK A FEJÉR MEGYE KÖZMÜVELŐDÉSI KÖNYVTÁRAINAK
1983. ÉVI
STATISZTIKAI ADATAIHOZ

Az adatgyűjtés és a viszonyszámok meghatározása az 1983-as évről is az előző évekhez hasonlóan készültek: településenként részletezve a tanácsi és szakszervezeti könyvtárakat, megyei szinten összesítve az alsó és középfokú oktatást szolgáló iskolai könyvtárakat. A tanácsi könyvtáraknál az 1980. évi hivatalos lakónépességgel, szakszervezeti könyvtáraknál a tárgyévben ellátandó dolgozókkal Dunaújváros és Kincsesbánya esetében az egész lakosság ide értendő, iskolai könyvtáraknál az 1983/84. tanév tanulólétszámával számolunk.

A 421 568 lakosú Fejér megyében a három közművelődési könyvtárhálózatban a következőképpen alakult az ellátandók létszáma: a tanácsi hálózatban 359 159 lakos, a szakszervezeti hálózatban 131 626 ellátandó dolgozó, az iskolai könyvtárakban 69 392 tanuló /Ebből általános iskolai tanuló 54 383 fő, középfokú oktatási intézeté 15 009 fő/. Ez a szám a szakszervezeti hálózatban 615 fővel, az iskolaiiban 2049 fővel emelkedett; a tanácsi hálózatban is emelkedés van valójában, de itt az 1980. évi változatlan lakónépességgel kell számolnunk.

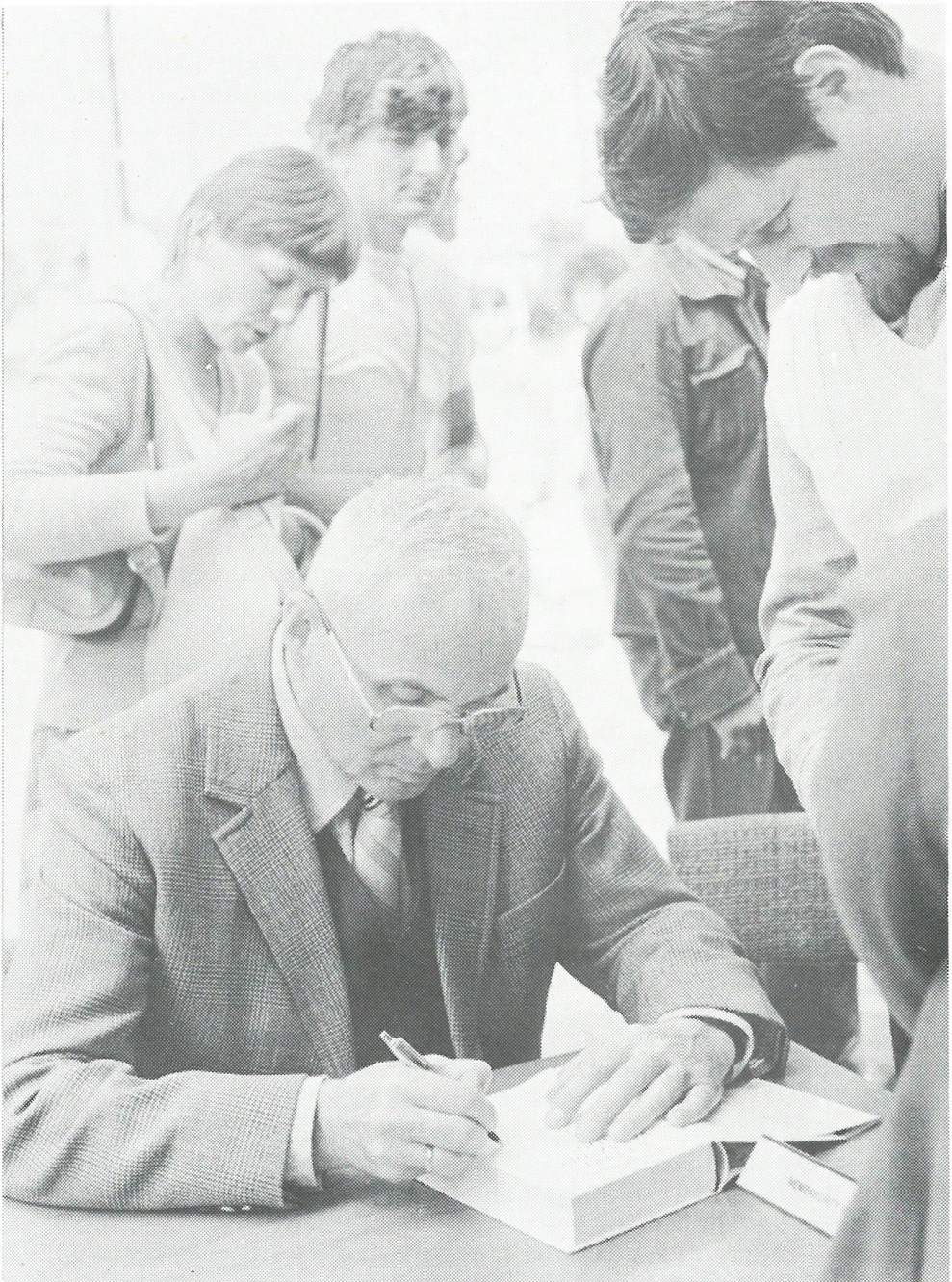
A könyvtári szolgáltató helyek száma lényegében változatlan, vagyis a tanácsi hálózatban kettővel, a szakszervezetiben eggyel csökkent, nőtt viszont kettővel az iskolai könyvtárak száma. A könyvtári alapterület csak a tanácsi hálózatban emelkedett 447 m²-rel, ami Adony, Csókakő, Enying könyvtárainak bővítéséből, valamint Gárdony és Mór területén új könyvtár létesítéséből adódott. A főfoglalkozású könyvtárosok száma összességében tovább emelkedett 4 fővel /a tanácsinál 3, a szakszervezetinél 2 fő volt az emelkedés, az iskolai könyvtárakban 1-gyel csökkent./

Az állománygyarapításra fordított összeg csökkent. Megyei szinten a tanácsi hálózatban 67 504 Ft-tal, a szakszervezeti hálózatban 82 023 Ft-tal. 1983-ban adta át a megyei könyvtár a volt autókönyvtári állományát Mórnak /13 338 db 307 343 Ft értékben/, ami Mórnál gyarapodást jelent ugyan, de megyei szinten nem számítható növekedésnek.

A könyvtárakba járó periodikák száma változatlan. A tanácsi hálózatban 28-al nőtt, a szakszervezetiben 30-al csökkent. Lényeges javulás csak a székesfehérvári városi hálózatban és a székesfehérvári járásban volt, más körzetekben viszont csökkent a könyvtáraknak előfizetett folyóiratok száma.

A forgalmi adatok közül a beiratkozott olvasók száma nőtt 2221 fővel a tanácsai hálózatban, 1280 fővel az iskolai könyvtárakban, s minimális csökkenés volt a szakszervezeti hálózatban /261 fő/. A látogatók száma tovább stagnált, csökkent a tanácsai hálózatban és némileg emelkedett a szakszervezeti hálózatban. A kölcsönzések számában sincs lényeges változás az előző évhez képest.

Fejér megye közművelődési könyvtáraiban összesen 2 627 659 dokumentum áll a könyvtárhasználók rendelkezésére. A tanácsai és a szakszervezeti hálózatban a lakosság 20,76 %-a beiratkozott olvasó, /Az átfedések miatt ebbe az arányba nem számoljuk be az iskolai könyvtárak használóit. /

Nemeskürty István dedikál

BEFEJEZŐDÖTT

AZ OLVASÓ IFJÚSÁGÉRT PÁLYÁZAT

Előző számunkban F. Tordai Emese összefoglalta az Olvasó ifjúságért pályázat három évének Fejér megyei eredményét és tapasztalatát. Igéretünk szerint most visszatérünk a pályázattal kapcsolatos jutalmazásokra.

A KISZ Központi Bizottsága székházában 1984. január 19-én osztották ki a pályázatban résztvevő könyvtárak és KISZ szervezetek részére a központi jutalmakat. Megyénkből III. díjat nyertek:

Csizmazia Istvánné Enying, Vas Gereben Nagyközségi Könyvtár,
Somlyai Károlyné Székesfehérvár, 14. sz. Volán Szakszervezeti
Könyvtára.

A megyei jutalmazásra 1984. február 10-én került sor Székesfehérváron, az SZMT székházában. Itt valamennyi jutalmazott megkapta a KISZ Fejér megyei Bizottságának oklevelét, s egyúttal pénz, illetve könyvjutalomban részesültek. A jutalom összegét és a könyvajándékokat a KISZ Központi Bizottsága, a KISZ Fejér megyei Bizottsága, a Fejér megyei Tanács, a Szakszervezetek Fejér megyei Tanácsa Központi Könyvtára és a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár biztosította.

Jutalmat kaptak a tanácsi könyvtári hálózattól
Bicske, Vajda János Könyvtár
Börcs János, Bucskyné Rácz Márta, Gál Matild Márta
Székesfehérvár, Velinszky László Városi Könyvtár
Bognár Edit, Dobozi Sándorné, Horváth Ferencné, Sobor
Antalné, Takács Zsuzsa
Mór, Radó Antal Városi Könyvtár
Fodor Imréné, Klimó Péterné
Csákvár, Nagyközségi Könyvtár
Ugrits Margit
Szabadbattyán, Nagyközségi Könyvtár
Józsa Anna Borbála

A szakszervezeti könyvtári hálózattól
Dunaújváros, Munkásművelődési Központ és Könyvtár
Bartáné Gadó Katalin, Kocsis Éva, Taródi Tamás, Venesz Béla
A Dunai Vasmű társadalmi munkás fiókkönyvtárosai
Nuszpl Istvánné és Torbavec Tiborné
Dunaújváros, Magyar Posztógyár Fésűsfonoda megbizási díjas könyvtárosa
Varga Józsefné
Dunaújváros, Sütőipari Vállalat megbizási díjas könyvtárosa
Mózes Ernőné

Dunaújváros, Vörös Október Ruhagyár megbizási díjas könyvtárosa
Homolya Andrásné

Székesfehérvár, VIDEOTON Elektronikai Vállalat
Beniczky Péterné, Gergely Jánosné, Varga Zsuzsa főfoglalkozású,
Bankóné Hajdók Zsuzsa, Pap Józsefné és Vincze Sándorné társadalmi munkás könyvtárosok

A jutalmazott könyvtárosokon kívül elismerésben részesültek a pályázat eredményességéért tevékenykedő KISZ alapszervezetek, titkárok, kultúrfelelősök, tanárok is.

Bicske, József Attila Területi KISZ alapszervezet
Csákvár, Állami Gazdaság Braun Éva KISZ alapszervezet
Székesfehérvár, Volán 14.sz. Vállalat

Forgács Zsuzsanna a Martos Flóra KISZ alapszervezet titkára,
Pöczé Attila a Dr. Münnich Ferenc KISZ alapszervezet titkára,
Kállai Éva KISZ alapszervezet,
Che Guevara KISZ alapszervezet

Székesfehérvár, VIDEOTON Elektronikai Vállalat

Barcs László, a Ságvári üzem szakszervezeti kultúrfelelőse
Sohonyai Ilona, a Rákóczi F.üzem KISZ alapszervezet kultúrfelelőse

Székesfehérvár, Ybl Miklós Közlekedésgépészeti Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola
Blatt György kulturális nevelőtanár.

Szervező munkájáért oklevélben és jutalomban részesült a könyvtári hálózati központokból dr. Fekete Györgyné az SZMT Központi Könyvtár munkatársa és Hegedüs Éva a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár munkatársa.

A KELL A JÓ KÖNYV '83/85 OLVASÓPÁLYÁZAT RENDEZVÉNYEI

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság és a Hazafias Népfront együttműködve más állami és társadalmi szervezetekkel, a hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére meghirdetett "Kell a jó könyv '83/85" olvasópályázat önálló rendezvényeként 1984-ben megrendezi a "Kell a jó könyv" olvasóvetélkedőt.

A vetélkedőre a könyvtárakban lehetett jelentkezni 1984. március 1-ig, 3 fős csapatoknak. A négy fordulós verseny megyei elődöntőin 46 csapat vett részt. A játéokra május 3-án került sor azonos időpontban, öt helyszínen. A megyei döntőre 10 csapat jutott el, akik május 10-én vetélkedtek egymással Székesfehérváron, az SZMT székházában.

A területi döntőre továbbjutott csapatok és tagjai:

Dunai Vasmű Hengermű csapata, Dunaújváros
Kowalné Gyenes Éva
Nagy Istvánné
Varjas Péter

Ikarus csapata, Székesfehérvár
Mórocza Sándorné
Nyári Istvánné
Fehérvári Gyuláné

A vetélkedők legjobb csapatai az országos középdöntőbe kerülnek, s a négy legjobb csapat novemberben a televízió nyilvánossága előtt fog vetélkedni. Gratulálunk a résztvevőknek és a győzteseknek!

Felhívjuk a Kollégák figyelmét az olvasópályázat további formáira. Kérdések megválaszolása 6 választott műről, illetve vélemények, elemzések, élménybeszámolók az ajánlott művek bármelyikéről. Az ajánlott művek és a pályázati lapok a múlt év végén kiküldött olvasópályázati /rózsaszín/ füzetben található.

A pályázat leadásának határideje: 1984. november 1. /A helyi könyvtárban./
Sorsolás, díjkiosztás 1985. áprilisában lesz.

A győztes csapat

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Fejér megyei Tanács V.B.Művelődési Osztálya, a Szakszervezetek Fejér megyei Tanácsa Központi Könyvtára, a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár és a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Fejér megyei Szervezete

p á l y á z a t o t h i r d e t

a Fejér megyében dolgozó könyvtárosok részére, az alábbi témakörökben, tanulmány írására:

1. A könyvtár és a könyvtári munka elméleti kérdései
2. A könyvtári ellátás hatékonyabb szervezésének hálózati és hálózatok közötti lehetőségei
3. A könyvtári munka gyakorlati kérdései
4. Olvasási, könyv- és könyvtárhasználati szokások
5. Fejér megye, vagy egyes településeivel kapcsolatos sajtó-, kiadás- és könyvtártörténeti kutatások.

A pályázaton kollektívák is részt vehetnek. Szerzőtársak esetében - ha a téma más terület szakemberének részvételét is kívánja /pl.számítógép felhasználása a könyvtári munkában / - elegendő, ha a pályázók közül csak az egyik könyvtáros. A pályázaton eddig még közre nem adott, máshová be nem nyújtott tanulmányokkal lehet részt venni, amelyek a feldolgozott témát eredeti, új gondolatokkal gazdagítják.

A pályázat jelíges. A pályaművekre és a csatolt lezárt borítéokra kérjük felírni a jelíget, a lezárt borítékban pedig elhelyezni a pályázó nevét, lak-címét és munkahelyének címét.

A pályamű terjedelme ne haladja meg az 50 oldalt.

A pályázatot 2 példányban, ritkított sorokkal A/4 formátumu papírra gépelve kell eljuttatni a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár címére.

/Székesfehérvár, Pf. 65. 8001. Bartók Béla tér 1./

A pályaművek beérkezési határideje: 1984. december 31.

A benyújtott pályaművek első példánya a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár tulajdonába kerül, mint könyvtári állomány.

Pályadíjak:

- I. díj: 3000 forint
- II. díj: 2000 forint
- III. díj: 1000 forint

A kiíró szervek - a bíráló bizottság jelentése alapján - fenntartják maguknak azt a jogot, hogy pályadíjakat visszatartsanak illetve megosszának.

A nyilvános eredményhirdetés: 1985. első negyedévében.

A pályázattal kapcsolatos kérdésekben felvilágosítással szolgálnak a kiíró könyvtárak.

Székesfehérvár, 1984. március 20.

Fejér megyei Tanács V.B.
Művelődési Osztály

Szakszervezetek Fejér megyei
Tanácsa Központi Könyvtára

Vörösmarty Mihály
Megyei Könyvtár

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Fejér megyei Szervezete

A Kell a jó könyv olvasóvetélkedő
II. helyezett csapata

KÖNYVTÁRKÉP AZ OLVASÓKBAN

A Fejér megyei Könyvtáros 1983. 2. számában kezdtük el az olvasói vélemények közlését a könyvtárakról. Akkor a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár használói közül kértünk meg néhány olvasót a válaszára.

E számunkban a Velinszky László Városi Könyvtár olvasói válaszaival folytatjuk a sort, remélve, hogy tovább bővítik, színesítik a képet Székesfehérvár könyvtári ellátottságáról és a könyvtárak szolgáltatásairól.

A válaszok az alábbi kérdések nyomán születtek:

- Lakóhelyéről könnyen eléri-e a használt könyvtárat?
Hány könyvtár szolgáltatásait veszi igénybe?
/Melyeket? /
- Könyvtárunkat milyen céllal kereste fel eddig?
- Kielégítette-e igényeit a könyvtár? Ha igen, milyen jellegű szolgáltatásaiban? Ha nem, mit nem tudott egyáltalán adni, s mit csak késve? Szívesen vennénk, ha válaszaiban konkrét példákat is felsorolna.
- Mi a véleménye az intézményről, a könyvtárosok és könyvtártechnikusok munkájáról? /Pl. elégedett-e a nyitvatartási idővel; a rendelkezésre álló könyv, folyóirat, hanglez és más dokumentum állománnyal; az adminisztrációs előírásokkal; a dolgozóink szolgálatkészségével, a kapott információkkal? /
- Mit javasolna munkánk jobbitása érdekében?

Szabó Ottóné nyugdíjas középiskolai tanár

Kisiskolás koromtól vagyok olvasója könyvtáraknak: iskolainak, a megyeinek és városinak.

A Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtárnak gyerekkortól, működésének kezdetétől, s így láthattam átalakulásának korszakait, s ahogy változott a könyvtár külső megjelenése, úgy alakult, bővült feladatköre is. Amikor beiratkoztam, akkor még a kölcsönzőpult sorompója választotta el a könyveket és az olvasót, így döntően meghatározónak kellett lenni a könyvtárosoknak. Egyéniségük, felkészültségük jelentős szerepet játszott abban, hogy a belépő futó vendége, vagy állandó olvasója lesz-e a könyvtárnak. Igen jó emberismerőnek kellett lenniök, hogy pillanatok alatt felmérjék, milyen olvasnivalót adjanak kézbe.

Én igen sokat köszönhettem a hajdani könyvtárosoknak, akik Dickens, Jókai, Victor Hugo írásait adták kezembe már tizenkét-tizenhárom éves koromban.

S ahogy bővült a könyvtár, úgy **vált** lehetővé a folyóirat-olvasás kellemes, kényelmes környezetben.

Gyakran olvastam helyben, de a könyvtárközi kölcsönzés szolgáltatását is igénybe vettem.

A megyei könyvtárban dolgozók készséges segítségnyújtásának legemlékezetesebb epizódja az 1965-1966-os évekhez kapcsolható. Irodalmi szakkört vezettem a 320. számú Árpád Ipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben. A szakkör - programja szerint - két kiállítást rendezett. Vörösmarty-émlékiállítást 1965-ben és az irodalmi Nobel-díj története címűt 1966-ban. Ez utóbbit aranyéremmel jutalmazták Keszthelyen, a Helikon ünnepségen 1966-ban.

A diákok munkáját, munkánkat azzal is megtisztelték, hogy az összeállítás vándorkiállításaként jutott el iskolákba. Gévy Ágnes támogatására, szíves segítésére köszönettel, s jó szívvvel gondolunk vissza.

A Velinszky László Városi Könyvtárnak megnyitása óta vagyok olvasója. Baráti a kapcsolat. Tanítványaim, iskolánk növendékei, s magam is a legkészségebb segítségnyújtásban részesültünk. Irodalmi délutánok szervezésével partnereinkké lettek tanítványaink ízlésének, látókörének formálásában.

Személy szerint a frissen megjelenő magyar- és világirodalmi művek felfedezésében kaptam útmutatást. Vagy ajánlásaikkal hívták fel figyelmemet, vagy megtiszteltek azzal, hogy első olvasásra kértek.

A könyvtárközi kölcsönzés szolgáltatásával figyelmesen, gyorsan adnak - egyébként be nem szerezhető - szakirodalmat a kezembe.

Egyre élőbb a könyvtár és a HNF IX.körzetének kapcsolata. A nyugdíjas-klub tagjai népdalestek, kertészeti előadások élményével frissülhetnek. Molnár Istvánné igazgatónőnek, s valamennyi könyvtárosnak elismeréssel és köszönettel tartozom.

Befejezésként néhány megjegyzést fűzök a mondottakhoz.

Nem mondok újat a könyvtárosoknak, csupán megerősítem szándékuk, törekvésük helyességében őket. A hely varázsa, légköre megnyeri vagy taszítja az olvasót. Fontos, hogy minden könyvtárnak saját arculata legyen: megjelenésében, a felkínált könyvek választékával. A városban van már annyi fiókkönyvtár, hogy talán megengedhető lenne a szakosodás. /A kertes övezetben több kertészet, mezőgazdasági szakkönyv állna az olvasók rendelkezésére./

Ebben a tekintetben lehetne tenni valamit.

Bakonyi /Kovács/ István tanár

- Könnyen, autóbusszal. A Velinszky László Városi Könyvtár és a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár szolgáltatásait veszem igénybe.
- Kölcsönzés, folyóiratolvasás, irodalmi estek.
- Általában kielégítő a könyvtár. Én bőviteném a folyóirat-anyagot. Hiányolok néhány kiváló irodalmi lapot a meglévők mellől: pl. Műhely, Somogy, Dunatáj, Palócföld, Uj Auróra.
- A fenti dolgokon kívül elégedett vagyok a könyvtár munkájával. Külön is kiemelem a városi viszonylatban legjobb irodalmi rendezvények sorát. Kérdésem: van-e lehetőség a tervezett helyi könyvkiadás tempójának fokozására? /A tervezett évi 1 füzet fölött./

Ányos János műszaki programozó

- Igen, a lakásomtól 5 perc.
- A Velinszky László Városi Könyvtárból 65 %-ban kölcsönzök.
- A Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtárból 5 %-ban kölcsönzök.
- A VIDEOTON Műszaki Könyvtárból 30 %-ban kölcsönzök.
- Igen. Főleg műszaki jellegű könyveket keresek, sikerrel. Pl.: a könyvtárból ki tudtam kölcsönözni,
dr. Zorkóczi Béla: Anyagvizsgálat c. könyvét
/kb. 500 van belőle az országban !/
- Elégedett vagyok a könyvtár dolgozóinak munkájával. Több esetben olyan könyvet igényeltem, amit külső raktárból kellett behozatni, ami példás gyorsasággal megtörtént. A nyitvatartás számomra ki mondottan előnyös, mivel délelőtt dolgozom. Az adminisztrációs előírások könnyen betarthatók.
- Szeretném, ha kölcsönözhetőek lennének, teljes anyagi felelősséggel és kizárólag hétféjére /amikor a nyitvatartás szünetel/, a "Csak helyben használható" könyvek is.

Köszönöm eddigi szolgálatkészségüket, további munkájukhoz erőt, egészséget kívánok!

Kertész István csoportvezető /Ikarus /

Jó az autóbusszközlekedés, illetve gyalog is közel van a két látogatott könyvtár.

Két könyvtár szolgáltatásait veszem igénybe: a Velinszky László Városi Könyvtárét a Május 1 téri központban, és a Széchenyi uti fiókkönyvtárét.

Elsősorban könyvkölcsönzés, folyóiratolvasás és tájékoztatás kérése, esetenként író-olvasótalálkozók miatt keresem fel a könyvtárakat.

Mindkét általam látogatott könyvtár kielégítette igényeimet. Elvárásaimnak eddig gyakorlatilag maradéktalanul eleget tudtak tenni, talán két esetben, inkább az egyedi kérés miatt, csak részben tudtak segíteni. Ilyen kérésem volt: az államvédelmi hatóság történetéről, illetve mai modern svéd írótól bármi mű.

Gondolom a korlátozott példányszám miatt számomra a minden évben nagyon várt Körkép, illetve Írószemmel az, amit csak több-kevesebb várakozás után kapok meg. Esetleg ha lehetne ezekből több példányt vásárolni, így bővítve a több olvasónak adható példányszámot.

Intézményekről, a könyvtárosokról csak jót tudok elmondani, mivel a lehetőségeikhez mérten igyekeznek a maximális segítséget megadni. Pl. VI. osztályos gyerekeim kérésének megfelelően a Széchenyi úti könyvtárban megszerveztük és tartottunk az osztály részére könyvtárlátogatást, ahol a gyerekek megismerkedtek a könyvtár életével, munkájával és feldolgozták Katajev: Távolban egy fehér vitorla című könyvét beszélgetés formájában.

Véleményem szerint a nyitvatartási idő jó. Külön köszönettel tartozom a könyvtár dolgozóinak segítségükért, amivel a kiválasztásnál, illetve egyéb kéréseimben segítenek.

A Velinszky László Városi Könyvtárnak 1969-70 óta, a Széchenyi útinak pedig megnyitása óta vagyok olvasója.

A lakóhelyemhez legközelebb eső könyvtárba, a Velinszky Lászlóról elnevezett városi könyvtárba megyek leggyakrabban, nemcsak közelsége miatt, hanem azért is, mert az itt dolgozó könyvtáros-gárdát már ismerem, és tudom, hogy hozzájuk mindig bizalommal fordulhatok a kéréseimmel. Mivel ennek a könyvtárnak már több mint tíz éve tagja vagyok, már nagyjából tudom, milyen tárgyú könyveket hol találhatok meg. Ha a polcon nem találom a keresett irodalmat, akkor kérem a könyvtáros segítségét.

Igénybe veszem még az iskolai könyvtárat is /a József Attila gimnáziumban tanuló/, főként akkor, ha kötelező, vagy ajánlott olvasmányokra van szükségem. Ezeken kívül a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár tagja vagyok, sajnos innen maximum öt könyvet lehet kölcsönözni egyszerre, ezért innen csak hosszabb távra szükségeseket veszek ki, amik tanulmányaimhoz kellene /pl.: összefoglaló feladatgyűjtemény matematikából/. A városi könyvtárat főképpen kölcsönzési céllal keresem fel, vagy pedig dolgozatok, előadások készítésekor az anyaggyűjtés, feldolgozás idején. Amikor pl. egy irodalmi dolgozatra készülök, mindig tanácsot kérek a könyvárostól; hogy milyen könyveket tudna ajánlani, vagy adni a témához. Ilyenkor mindig megnézzük a katalógust, és ha a keresett könyv nincs bent a könyvtárban, esetleg csak raktáron, akkor a fiókkönyvtárból egy-két napon belül megkapom. Eddig még nem volt olyan könyv, amit egy kis utánjárással meg ne kaptam volna. - Ez úton is köszönöm a segítőkészséget.

A folyóiratolvasásra vonatkozólag: a városi könyvtár állománya csekélyebb, mint a megyei könyvtár olvasóterméé, a közismertebb lapokat, magazinokat a városi könyvtárban szoktam átböngészni, de van sok olyan újság, amely itt nincs meg, ezek miatt az olvasóteremre kell hagyatkoynom. Én nagyon szeretnék iparművész tervező lenni érdeklődésemnek megfelelően rendszeres olvasója vagyok az Ipari Forma című lapnak, amely pl. nincs meg a városi könyvtárba. - Bár az ilyen példákat lehetne sorolni, szerintem a kifejezetten szakirányú folyóiratokat mindenki az érdeklődésének megfelelően megtalálja az olvasóteremben, egyáltalán nem szükséges, sőt talán felesleges is lenne minden könyvtárnak ezeket beszerezni. -

Amit egy kicsit hiányolok, bár ez nem a könyvtárosok hibája, az az, hogy egyes művekről lehetetlen jó elemzést találni. Az írásbeli érettségi-re készülve novella elemzéseket szerettem volna olvasni, áttanulmányozni, de egy-két kivétellel nem jutottam hozzá. Ennek a hiánynak két forrása lehet, vagy egyszerűen nem irtak még elemzéseket az illető művekről, vagy a könyvtár állományából hiányoznak ezek a kötetek.

Én úgy gondolom, hogy több, a tanulást elősegítő könyv kellene a polcokra: tanulmányok, elemzések.

A nyitvatartási időt illetően a zárás, az esti 19 óra rendben van, nem szükséges növelni, többnyire diákok és dolgozó emberek látogatják, akik munkaidő, illetve tanítás után érik el a könyvtárat.

Én, személy szerint meg vagyok elégedve a könyvtárosok segítőkészségével, az általuk adott információkkal, és általában a könyvekkel is. Hiányolom, hogy néhány művészeti tárgyú könyvből csak egy példány van, a helyben használható. Pl. Barcsay Jenő könyveire lett volna szükségem nemrég, de sajnos kiderült, hogy nincs belőle kölcsönözhető példány. Elmentem a megyei könyvtárba is, és ott sem volt. Ez nagyon kellemtelen, mert ez a mű /Barcsay: Az ember és drapéria/ a rajzolásához ad instrukciókat, és csak a gyakorlat, tehát a rajzolás közben alkalmazható.

Az ilyen oktató, magyarázó jellegű könyvekől is elkelve egy másik példány - egy kölcsönözhető.

Az adminisztrációt illetően nincs semmi gond, egy-egy aláírás senkinek sem lehet teher, ahogy én meg tudom állapítani, a kartonok világos és áttekinthető rendben vannak. Ez nagyon fontos a nyilvántartás szempontjából.

Bár ez bizonyosan többletmunkát jelentene a könyvtárosoknak, szeretném kérni, vagy javasolni, hogy a folyóiratokat is lehessen kölcsönözni, úgy, mint a könyveket. Pl. a szaklapokat még évek múltán is hasznosítani lehet, egy-egy előadás összeállításánál - pl. az Élet és Tudomány, vagy a Technika című folyóiratok.

Ha ezt könyvtáranként nem lehet megvalósítani, akkor létre kellene hozni egy olyan intézményt, amely csak szaklapok, folyóiratok kölcsönzését biztosítaná. Ugy gondolom, nem maradna olvasótábor nélkül.

Pájer Olga kozmetikus

A lakóhelyemről a könyvtár rendkívül könnyen megközelíthető, ezért nagyon kedvezőnek tartom jelenlegi elhelyezését.

/A Mészöly Géza úti fiókkönyvtár olvasója. A szerk./

E könyvtáron kívül még a megyei könyvtárnak vagyok tagja.

A könyvtárt általában könyvkölcsönzés miatt keresem fel, de rendkívül jól megválasztott folyóiratokat is esetenként átlapozom, és megkérem a szükséges információt egyes könyvekre vonatkozólag. A kiszolgálás udvarias, ezért szeretek ide járni.

A könyvtár az igényeimet - a szépirodalom tekintetében - 90 %-ban kielégítette, de ez abból adódik, hogy a könyvvállomány nagyságrendje nem teszi lehetővé a 100 %-os anyag biztosítását.

Talán lehetne bővíteni a szolgáltatást nyelvleckékkel, magnó hallgatási lehetőséggel, egy-két fejhallgató felszerelésével.

A 4-es kérdés elég összetett, mivel az előző háromban már kihangsúlyoztam, hogy a szolgáltatás minősége megfelel azoknak az elvárásoknak, amelyek eddig részemről megnyilvánultak. Arra a kérdésekre, hogy a nyitvatartási idő jól van-e elosztva, szerintem megfelelő. Talán lehetne a hanglemezállományt bővíteni, szerintem a könyv és folyóiratellátás ilyen kis könyvtárban bőven megfelelő. Az ott dolgozók által adott információk megfelelnek és rendkívül udvariasan adják meg minden egyes problémára a megfelelő választ.

Talán kiegészíteném azzal, amikor könyveket kérek és a könyvtárban nem található, igen rövid idő alatt, általában egy-két nap, megszerzik az igényelt könyvet.

Megemlíteném még azt is, hogy az előadóestek közül, amelyeken volt szerencsém résztvenni, kiemelkedik Szentpál Mónika és Kürti Papp László előadóművész szereplése, ami november 30-a körül volt.

Ez rendkívül sikeres volt és igen lelkes hangulat alakult ki.

Smilkó István üzemvezető

A városi könyvtár számunkra könnyen elérhető. Időnként a vállalati műszaki könyvtárat is igénybe veszem.

Kölcsönzés, folyóiratok olvasása, esetenként tájékoztatás céllal használtam

eddig a könyvtárat.

A saját és családom igényeit, mivel minden könyvtári tagok vagyunk, a könyvtár az eddigiek folyamán ki tudta elégíteni. Ez általában kölcsönzésből, a gyerekeknél meselemez hallgatásból, vagy nálam idegennyelvű szótárak, segédletek, lemezek használatából, illetve hallgatásából állt.

Az intézmény munkájával elégedett vagyok, a könyvtárosok igen figyelmesek, tájékozottak és ami nem lényegtelen, türelmesek az olvasókkal. A nyitvatartási időt megfelelőnek tartom. A folyóiratállomány részemre elegendő. Talán az idegennyelvű hanglemez, valamint szótár állomány többféle, illetve több lehetne. Ez alatt azt értem, hogy világnyelvekről, valamint nagy népek nyelveiről is lenne hanganyag, valamint segédlet / angol, orosz, német, francia nyelveken kívül is/. Nem tudom, hogy megvalósítható-e, rajtam kívül más is igényelné-e dia, valamint a keskeny mozgófilmek kölcsönzését? Tájékoztató, oktató mesefilmekre gondolok. A jelenleginél több műszaki könyv kellene. Jó lenne egy éves időtartamon belül megoldani a már nem aktuális folyóiratok kölcsönzését.

Elégedett vagyok a könyvtár munkájával, a "jobbitásra" nem tudok javaslatot tenni.

A Gárdonyi Géza Művelődési Ház könyvtárbusza
a Technika Háza előtt

Vajon kinek jutna mostanság eszébe vonattal kimenni Maroshegyre? Pedig nem elképzelhetetlen gondolat, hiszen a SZÉKESFEHÉRVÁR - REPÜLŐTÉR megállóhelyen még ma is megáll néhány személyvonat. A megállóhely épülete és táblája még a második világháború előtti időkből maradt itt.

Amit nem lepett be rajta a füst és a korom, azt vastagon eszi a rozsda.

Nagy, sárga, csuklós Ikaruszok hozzák-viszik az embereket a gyárba vezető széles műúton.

Az Ikarus Székesfehérvári Gyárának története a 20-as évekre vezethető vissza. "Aerofort" néven kezdte meg működését az a kis műhely, amely az első világháborúból megmaradt - mintegy 10 db - repülőgép javításával foglalkozott. Később a javításon kívül kis sorozatban már saját tervezésű motoros és vitorlázó repülőgépeket is gyártottak.

A 30-as években már félig katonai jellegű volt a repülőgépjavitó műhely, s a repülőtér számos polgári alkalmazottat is foglalkoztatott.

Az 1940-es években, a II. világháború kibontakozásának éveiben tovább bővült az üzem. Itt konstruálták a H-40 M néven ismertté vált csapat-ejtőernyőket. A javított repülőgépek típusa ekkor már igen különböző /olasz, német stb./ . Itt javították azt a hadrendbe sem állított olasz Savoya repülőgépet, amellyel az első magyar ejtőernyős deszant a veszprémi reptéren felszállás közben a délvidék visszafoglalásának napján lezuhant.

Az elvárások egyre növekedtek a hadiüzemmel szemben. Ez megkövetelte a szakemberek kellő felkészítését. Rátermett, tehetséges fiatalokat alkalmaztak. A repülőgépszerelőnek érteni kellett a fa és fémmegmunkáláshoz, a motor szereléséhez,

KÖNYVTÁRRÓL KÖNYVTÁRRA

**AZ IKARUS
GÁRDONYI GÉZA
MŰVELŐDÉSI
HÁZ
KÖNYVTÁRA**

a rádiókhöz, a fegyverekhez. Ezek közül a magas szinten képzett szakemberek közül kerültek ki a felszabadulás utáni időszak gazdasági és munkásmozgalmi vezetői.

1950. december 1-én megalakult a Motorjavító Vállalat. Szalagszerű repülőgépjavitást vezettek be. Új, korszerű épületeket építettek. Az ötvenes évek közepétől a repülőgépgyártás rohamos fejlődése következtében a gyár adottságai már nem tették lehetővé a gázturbinás gépek javítását, ezért profilváltásra került sor. Elektromos targoncák és különféle próbapadok gyártása, gépkocsik javítása lépett a repülőgépjavitás helyébe.

1958. júniusában újabb névváltozás következett. A vállalat felvette az Általános Mechanikai Gépgyár nevet. Az ÁMG emblémát viselő gyártmányok országos hírnévre tettek szert. Megindult a gyár tervszerű fejlesztése. Különleges gépkocsik gyártását vették tervbe. Munkásszállításra alkalmas kisbuszok, autóbusz pótkocsik, trolibusz pótkocsik, műhelykocsik, tej- és élelmiszer-szállító kocsik stb. voltak a gyár új gyártmányai. Ezek egy részét már exportálták is. 1961-ben a teljes termelési érték 50 %-a került exportra.

1963. január 1. jelentős állomás a gyár életében. A Gazdasági Bizottság az ipar átszervezésére hozott határozata nyomán az ÁMG-t összevonták a nagymúltú, világszerte ismert budapesti IKARUS Karosszéria- és Járműgyárral. A fehérvári gyár továbbra is a különleges gépkocsik gyártását kapta fő feladatként, kibővítve a gépjármű féleségeket. Ennek nyomán nagyarányú fejlesztés indult meg: 20 ezer m² alapterületű szerelőcsarnok épült, a kapcsolódó kommunális, szociális létesítményekkel. A termékek nagy része saját tervezésben készült. A KGST azonban egyre nagyobb

autóbuszigényekkel lépett fel az Ikarussal szemben, így a fehérvári gyárban is növelni kellett az autóbuszgyártást.

A rohamos fejlődést az alábbi számok jelzik:

év	Létszám /fő/	Gyártott gépkocsi	Termelési ért.e/Ft.
1962	1 659	635	251 000
1965	1 792	871	444 000
1970	3 512	2 023	1 076 000
1983	4 461	8 221	9 833 000

A könyvtár története két párhuzamos vonalon haladt. Az egyik a tanácsi, a másik a szakszervezeti közművelődési könyvtaré. Amikor még a Velinszky László Városi Könyvtár nem létezett, ezt a feladatkört a mai megyei könyvtár töltötte be, és ez volt a városi könyvtári hálózat központja. Legkorábbi feljegyzések 1955-ből maradtak fenn a maroshegyi fiókkönyvtárról. Ekkor még az általános iskola adott otthont a könyvtár könyveinek, amelyeket Spránitz Edit tanítónő kölcsönzött, az akkor még csak 176 olvasónak. Ezt követően csak járási, megyei összesítőik jelezték egy-egy év könyvtári forgalmát, s a maroshegyi fiók eltűnt a statisztikai összesítőik dzsungelében. Annyi bizonyos, hogy időközben beköltöztették a művelődési házba, mert a következő feljegyzés – a megyei könyvtár 1959. IV. negyedévi szöveges jelentése – arról árulkodik, hogy a "székesfehérvári maroshegyi művelődési otthonban lévő fiókkönyvtár területi könyvtári feladatait az Általános Mechanikai Gépgyár szakszervezeti könyvtára vette át, s így a fiókkönyvtár anyagát bevontuk."

Az ÁMG könyvtárának alapítási évét erre az időre tehetjük. Itt is volt már könyvgyűjtemény – a szakszervezeti irodával

szomszédos helyiségben – de könyvtáros híján.
Egy itt dolgozó fiatal, könyvszerető házaspár – Fánicsik Jenő és felesége – vállalták, hogy a fiatalok segítségével gondjaikba veszik a könyveket. Beleltározták és megkezdték a könyvkölcsönzést heti 4 órában a gyár kultúrtermében. Ezután a szakszervezeti könyvtár a Gárdonyi Géza Művelődési Házba költözött. Itt a gyár dolgozói és a maroshegyi olvasók egyaránt látogathatták. Ebben az időben a könyvtáros már Fánicsik Jenőné, előbb társadalmi munkás, később tiszteletdíjas. Ekkor az SzB már évi 5000,- Ft-ot biztosított állománygyarapításra, amit a helyi könyvesboltban folyamatosan vásárolt el a könyvtáros. 1962-ben a szakszervezeti könyvtár visszaköltözött a gyár területére. Irodákban, tanácstermekben, zárható szekrényekben helyezték el a könyveket. A helyzet éveken keresztül nem változott, sem az állománygyarapításra fordított keret.

A tanácsi könyvtári hálózat mint újonnan létesített fiókkönyvtárt jelenti 1962. évi statisztikai összesítőjében a maroshegyi fiókkönyvtárt, 853 kötetel. E könyvtárt Gellai Piroska az akkori könyvtáros hamarosan átadta Tillmann Jánosnének egy 1962. április 13-án kelt jegyzőkönyv alapján. A rákövetkező évben Határ Gézáné vette át a fiókkönyvtár vezetését és maradt az újabb összevonásig.

A hetvenes években rohamos fejlődésnek indult mindkét könyvtár. Az Ikarus előbb 20 ezer, majd 1975-től 50 ezer Ft-ra emelte a könyvbeszerzési keretét. Ekkor már együtt működött a gyár területén a szakszervezeti és a műszaki könyvtár azonos könyvtárhelyiségben. Függetlenített könyvtáros került a könyvtár élére 1974-ben Lakatos Ferencné. 1975-től dr. Farkas Miklósné vette át a könyvtár vezetését, s miután

GYES-re ment, Nagy Katalin került a könyvtár élére. Ebben az időben már jócskán tellett a könyvbeszerzés mellett folyóirat megrendelésre is, a műszaki könyvtár keretéből, amelynek anyagi lehetőségei sokkal kedvezőbbek voltak. Így 1975-ben már 44 féle folyóiratot járatott a könyvtár.

Az 1977-es év lényeges változást hozott a könyvtár életébe. A Gárdonyi Géza Művelődési Házat közös fenntartásba vette az Ikarus gyár és a Városi Tanács. Fenntartóként szerepel még a Kossuth MGT SZ is, amelynek területe ugyancsak a könyvtár vonzáskörzetébe esik.

Az összevonást követően a könyvtár nemcsak gyári szakszervezeti könyvtár, hanem területi feladatokat is ellátó közművelődési könyvtár lett. Tetemesen növelték a gyermek- és ifjúsági könyvek számát is, hogy a vállalt feladatnak eleget tudjanak tenni. Ezenkívül 10 letéti könyvtárat működtetnek, ebből 6 a gyár területén van, 1 a munkásszállón, 1 a gyár óvodájában és 2 a gyár üdülőiben /Agárdon és Balatonzamárdiban/.

Az összevonással lényegesen megnőtt a könyvtár állománya. A művelődési házban működő fiókkönyvtár 7 912 kötetes állományát átadta az Ikarus Szakszervezeti Könyvtárának, amelynek ekkor már 13 615 kötete volt. A könyvtár továbbra is a művelődési ház emeletén működött, az addigi 100 m²-en. A helyiség hamarosan szűknek bizonyult, hiszen az összevonás évében már 130 000 Ft-ot adott állománygyarapításra az Ikarus Szakszervezeti Bizottsága. Azóta is évi 100-110 ezer Ft a könyvbeszerzési keret.

Az olvasók számának alakulása az összevonás előtti és utáni években:

Év	A könyvtár neve	A könyvtár állománya	Beiratkozott olvasók	Kölcsönzött kötetek
1975	Városi fiók	8 770	435	30 905
	Szakszervezeti	10 222	931	14 922
1983	Összevont szakszervezeti	42 796	1 831	24 922

Az "új" könyvtár vezetője Fánscsik Jenőné /névváltozás 1978-tól Vollein Józsefné/, aki addig a gyár műszaki könyvtárának vezetője volt. Munkatársai Szabó Sándorné, Halmainé Tóth Gabriella és Szilágyiné Nagy Katalin.

A könyvtár elhelyezése napjainkban oldódott meg véglegesen. Közel egy évig tartottak az átépítési munkálatok. Ugyanis a művelődési ház a háború előtti időkben épült. Akkor a repülőtér egyik főépülete az ún. "tisztiklub" volt. Állaga azonban annyira megromlott az idők folyamán, hogy 1983-ban teljes felújítását tűzte ki célul a fenntartó. Ennek során ideiglenesen az emeletről a földszintre költöztették a könyvtárat, majd onnan az alagsorba, az addiginál jóval kisebb alapterületre. Sőt az állomány nagy részét a szomszédos használaton kívüli kollégiumi épületben, ládákból elcsomagolva helyezték el. Az alagsorban azonban megszakítás nélkül folyt a kölcsönzés. Ez 1984. március 7-ig tartott. Ekkorra készült el a könyvtár. Utána állományellenőrzést tartott a fáradhatatlannak tűnő kis kollektíva, és új, mai helyére költöztették a könyvtárat, ami az épület magasföldszintjén van, mintegy 180 m² alapterületen. Az intézmény neve: Ikarus Gárdonyi Géza Művelődési Ház és Könyvtár. Fenntartó és működtető a fentiekben már bemutatott három intézmény. Hálózati központja az SZMT Központi Könyvtár

Székesfehérváron, valamint a Vasas Szakszervezet Központi Könyvtára Budapesten.

A könyvtár feladata: az Ikarus Székesfehérvári Gyára dolgozóinak, a Kossuth MGT Sz dolgozóinak és Maroshegy lakóinak könyvtári ellátása. A területén működő 3 óvoda és a Tánacsics Mihály Általános iskola gyermekeinek olvasóvá nevelése.

A könyvtár jelenlegi helyisége a célkitűzéseknek megfelel. Alapterülete lehetne ugyan nagyobb is, de így is jelentős minőségi változás következett be az előző elhelyezéséhez képest. Négy helyiségből áll. Az alkóval egybenyitott két teremből a külső a gyermekrészleg – itt áll a kölcsönzőpult is – a belső a felnőtt kölcsönző és a helybenolvasásra is alkalmas övezet. A külső teremből nyílik a feldolgozó iroda és a 8 m²-es raktár. A belső berendezést a helyi Butoripari Vállalat készítette. A berendezés esztétikus és a céloknak megfelel. Igyekeztek kihasználni valamennyi falfelületet mennyezetig érő polcokkal. Sőt a felnőtt kölcsönzőtér egy részét is beépítették – sajnos kissé magas, 7 polcsoros – teremközéppolcokkal, hogy el tudják helyezni az állományt. Összesen 580 fm polcot készítettek, amelyek máris mind megteltek! A polcok tetején a mennyezet alatt 2 polcsoros – toboajtós – szekrényeket építették be a duplumok számára. Ezt a kissé raktárnak tűnő kölcsönzőteret a 21 polcfolyó-

méteres folyóirattároló zárja le. A felnőtt kölcsönzötér másik felén a folyóirattároló és a kézikönyvtár polcsora közötti térben helybenolvasásra is alkalmas olvasó övezetet rendeztek be. Itt 30 fő részére van olvasóhely, asztallal. Ugyanebben a térben – a fal mellé építették be a zenei részleget, 4 lehallgatóhellyel. Ezek izlésesen elkülönített kis boxok, hogy ne zavarják egymást a hallgatók. A lehallgatóhelyek fölötti polcokon helyezték el a zenei szakirodalmat. Ez a részleg azonban még nem üzemképes, mivel a már meglévő zenei berendezést – anyagiak híján – nem szerelték fel. Lemezjátszó, kazettás és orsós magnó, valamint rádió áll majd e részleg szolgálatában.

A külső kölcsönzötérben és a feldolgozó helyiségben összesen 2 db katalógusszekrény van. /35 és 40 fiókos/

A könyvtár állománya 1983. december 31-én: 41 652 db könyv, 259 db hangzódokumentum és 885 brosúra.

Évenként 65 féle folyóiratra fizetnek elő. Ennek előfizetési díja közel 16 000 Ft. Eddig nem volt lehetőség a folyóiratok köttetésére. A jövőben tervezik a tartalmilag értékes és közérdeklődésre számotartó kiadványok köttetését, mivel elhelyezésük megoldható.

A beszerzési keret évi 110 ezer Ft. Ebből kb. 10 ezret fordítanak hangzódokumentumok beszerzésére, a többit könyvvásárlásra. Az éves gyarapodás kötetben: – 1982-ben 2 329 db
– 1983-ban 2 114 db

A beszerzés általában 2-3 példányos. Sikerkönyvekből 3-4 példányt vesznek, mert a nagyobb fiókkönyvtárak is igénylik ezeket.

A könyvtár gyűjtőköri szabályzata a szakszervezeti önálló könyvtárakra vonatkozó elv alapján készült. E szerint a szerzeményezés szempontjai: a részükre ajánlott szépirodalmon

kivül folyamatosan vásárolják a gyermek- és ifjúsági irodalmat, az ismeretterjesztő művek közül azonban elsősorban az alap- és középszintű műveket rendelik. A szakterület felsőfokú szakkönyveit a gyár műszaki könyvtára szerzeményezi. Ezenkívül figyelembe véve a vonzáskörükbe tartozó Kossuth MGT Sz igényeit, szükség szerint vásárolják a mezőgazdasági szakirodalmat is. A könyv- és brosúra állomány megoszlása 1983. december 31-én:

0:	819 db
1,2,3,92/99:	6 417 db
4,8 :	2 026 db
5,908,91 :	3 329 db
6 :	2 747 db
7 :	2 747 db

Szak összesen:	18 085 db = 42,5%
Szépirodalom:	18 884 db = 44,4%
Gyermek- és ifj.	5 568 db = 13,1%

Összesen: 42 537 db = 100,0%
Az állomány leltári értéke:
1 414 936,- Ft.

A gyermek- és ifjúsági irodalom még kevés, ezért további fokozott szerzeményezése szükséges. A kézikönyvtár mintegy 520 kötetes. Az állomány feltárása betűrendes - leiró - és szakkatalógusban történik. Szerkesztenek ezen kívül sorozati katalógust is. Ezeknek a katalógusoknak kis "szépséghibája", hogy egyelőre az 1977-től szerzeményezett könyveket tárják fel. A régi anyag feltárása visszamenően folyamatosan történik, ahogy az idejük engedi. Az állomány elhelyezése a szabadpolcokon oly módon történt, hogy a fal melletti polcokon a szakirodalom, a teremközéppolcokon a szépirodalom kapott helyet. A kézikönyvtár külön, 35 polcfolyóméteren nyert elhelyezést az olvasó övezetben. Az állománynak kb. 80 %-a van a szabadpolcos kölcsönzötérben. A fennmaradó 20 % zárt raktárban van.

A tájékoztatás elsősorban szóbeli, de a szocialista brigádok kérésére rendszeresen készítenek irodalomkutatót, könyvajánlást. Új könyveikről tájékoztatják a dolgozókat az Ikarus Ujság című üzemi lapban. Az általános iskolások részére havonta szerkesztenek ún. "Hivogató"-t. Ezen kívül a művelődési ház műsorfüzete ismerteti a könyvtár új könyveit és minden száma közli a könyvtár nyitvatartási idejét is. Aktuális évfordulókról az Eseménynaptár segítségével emlékeznek meg.

Sokat jelentenek a személyes kapcsolatok. A könyvtárosok pl. a Szerelő Gyáregység letéti könyvtárában is kölcsönöznek heti 1 alkalommal "reggeli" időben. Ezt szó szerint kell érteni. Ide 217 olvasó jár rendszeresen.

A tájékoztatás egyik fóruma a "Szocialista brigádok klubja" is. Havi rendezvényeiken a könyvtárosok könyvismertetések tartanak. Irodalmi, politikai és történelmi kérdésekből szellemi totót állítanak össze.

A Nyugdíjasklub összejövetelein – évi 4-5 alkalommal – nagy magyar írókra emlékeznek irodalmi előadás keretében, amelyet általában filmvetítéssel illusztrálnak.

A beiratkozott olvasók száma 1983. december 31-én 1831 fő, ebből a központi könyvtár olvasóinak száma: 829. Az összes olvasói létszámból 1 017 a fizikai dolgozó, szellemi 250 fő és tanuló 284. Jellemző, hogy a letéti könyvtárak olvasóinak 90%-a fizikai dolgozó. Életkorban a 30-50 év közöttiek számaránya a magasabb.

A könyvtárlátogatók száma: 14 év alatti: 1505, 14 év feletti: 5370. Az általuk kölcsönzött kötetek száma: 14 év alattiak: 5790 kötet, 14 éven felüliek: 18 934 kötet.

Az előző év eredményeire erősen rányomta bélyegét a felújítás miatti szükségállapot.

Könyvtárközi kölcsönzés: éves átlagban 20-30 kérés. A gyár műszaki könyvtárával kölcsönösen törekszenek az igények maximális

kielégítésére.

A könyvtár nyitvatartása heti 29 óra, nyáron 25 óra. Hétfő: 14-19, kedd: 10-17, szerda: szünnap, csütörtök: 10-17, péntek: 14-19, szombat 14-19. A nyári nyitvatartás megegyezik a többi évszakéval, de akkor szombaton nem kölcsönöznek.

Az eddigi eredmények – közel 500-zal több olvasó – csak sejtetni engedik a további lehetőségeket. A körülmények és a főfoglalkozású könyvtárosok száma olyan kedvezően alakult, hogy a jövőben joggal várhat mindenki ettől a könyvtártól továbblépést. Ehhez az eszközeik megvannak, illetve hamarosan bővülni fognak. Egyrészt a zenei részleg üzembe helyezése jelentheti egy újabb korosztály – a KISZ korosztály – számának emelkedését, remélhetőleg az idősebb olvasóknak is sok örömet szerez majd. Másrészt a Könyvtárbusz működtetésében rejlik további lehetőség. Ezúttal a gyár saját használatra készített egy könyvtárbuszt, hogy üzemben belül még jobban biztosítsa a dolgozók olvasási igényeinek kielégítését. Amióta a könyvtár a gyárkapun kívülre került – a könyvtárosok azt tapasztalták –, nem keresik fel olyan gyakran a könyvtárat a dolgozók, mint azelőtt, amikor még a gyár területén kölcsönöztek. A szakszervezeti bizottság és a gyár vezetősége erre talált orvoslást. A Szerelő Gyáregység vállalta, hogy társadalmi munkában elkészíti a Könyvtárbuszt. Belső berendezését a gyár többi gyáregységének szocialista brigádjai készítették. A Kisérleti Üzem két szocialista brigádja pedig vállalta a Könyvtárbusz üzemeltetését. Ez azt jelenti, hogy gépkocsivezetőt biztosít, valamint ellátja a busz karbantartását.

A Könyvtárbusz első "jelenése" 1984. május 26-án volt a könyvtéren, az ünnepi könyvhét alkalmával. Reméljük, hogy az érdeklődők nem tévesztették össze az Ikarus által 1975-ben készített

Könyvtárbusszal, amelyet először – 1976. januártól – a megyei, majd a városi könyvtár üzemeltetett a város területén. Az már "nyugalomba vonult". Az új busz beépített polcaira közel 4 000 kötet fér. A gyáron belül július 1-től kezdi meg működését. Hetente három alkalommal kölcsönöz a személyi bejárónál, ahol szinte minden dolgozó megfordul. A kölcsönzés 12-15.30 óráig tart. Azért eddig, mert ily módon a délelőtti és a délutáni műszak dolgozói egyaránt felkereshetik a buszkönyvtárat. Sőt, az egyműszakosok is kölcsönözhetnek könyvet ebédidőben. A busz területi feladatokat is ellát. Maroshegy három pontján: a Brassói úton, a Kossuth Tsz irodája előtt és a Börgöndi úton folytatnak rendszeres kölcsönzést. Joggal remélik a könyvtár dolgozói és a fenntartók egyaránt, hogy ezzel az új szolgáltatással jelentősen növelik a könyvtár iránt érdeklődők számát a gyár területén és a maroshegyi vonzókörzetben.

A művelődési házon belül inkább a klubok kialakításában vannak terveik. Komolyzenei klubot terveznek, a rejtvényfejtők klubja iránt is érdeklődés mutatkozik. Ily módon szeretnének több korosztályt a könyvtárhoz vonzani.

Fontos feladatnak érzik a kapcsolat kölcsönös kialakítását a Táncsics Mihály Általános Iskolával és a területen működő óvodákkal is. A felújítás révén kicsit tágasabb és esztétikusabb körülmények között tudják fogadni az osztályokat könyvtárhasználati foglalkozásokon, könyvtárismereti órákon. Ezek rendszeressé tétele ez év szeptemberétől már megvalósulhat.

A tervek reálisak, és arról tanuskodnak, hogy a maroshegyi könyvtárosgárda sok új eszközzel kívánja szolgálni az olvasóközönséget. Szívvel kívánjuk, sikerüljön!

Csaba Orsolya
Volllein Józsefné

Az ünnepi könyvhét országos vidéki megnyitója Székesfehérváron.
Ünnepi beszédet mond Pozsgay Imre a HNF főtitkára

LÁTTUK, OLVASTUK

ÜNNEPI KÖNYVHÉT 1984

ORSZÁGOS VIDÉKI
MEGNYITÓ
SZÉKESFEHÉRVÁRON

RENDEZVÉNYEK –
KIADVÁNYOK

Az ünnepi könyvhét országos vidéki megnyitója május 26-án volt Székesfehérváron, a Technika Háza előtti könyvtéren. Major Tamás tolmácsolásában József Attila *Ars Poetica* című költeményét hallgatták meg a résztvevők, majd Balázs Miklós Székesfehérvár város tanácselnökének köszöntője után Pozsgay Imre a Hazafias Népfront főtitkára nyitotta meg az 1984. évi könyvheti rendezvények sorát. A megnyitót irodalmi műsor, a könyvsátrak megtekintése, dedikálás követte.

Az irodalomkedvelők személyesen köszönthették Ágh Istvánt, Bella Istvánt, Bódás Jánost, Csanády Jánost, Csongor Rózsát, Csoóri Sándort, Gyurkovics Tibort, Jávor Ottót, Kalász Mártont, Lázár Ervint, Major Tamást,

Nemeskürty Istvánt, Sobor Antalt, Szakonyi Károlyt, Takács Imrét, Vészi Endrét.

Délután Nagy Jenőné, a Fejér megyei Tanács elnökhelyettese a Technika Házában nyitotta meg az ünnepi könyvhét könyvei, a *Szép magyar könyv 1983*, és az *Irók, alkotások, vallomások ...* című könyvkiállításokat. Ez utóbbit husz Fejér megyei író alkotásaiból állította össze a megyei könyvtár Wathaytól Illyés Gyuláig.

A megnyitó napja két irodalmi rendezvénnyel zárult. A megyei könyvtár olvasótermében a Magvető Könyvkiadó estjére került sor. Hegedős Mária főszerkesztő vezetésével Ágh István, Gyurkovics Tibor, Nemeskürty István, Szakonyi Károly, Vészi Endre vallott munkájáról, terveiről, könyvhétre megjelent könyveikről.

Az MN Helyőrségi Művelődési Központ Könyvtárának olvasói és vendégei Major Tamással, Sótér Istvánnal és Domokos Mátyással, a Szépirodalmi Könyvkiadó szerkesztőjével találkoztak. A további napok rendezvényei sokrétű igényt, érdeklődést elégítettek ki. A hagyományos író-olvasó találkozók keretében a Mészöly Géza úti Könyvtárban és a Volán könyvtárában Sobor Antal író, Bicskén Keresztury Dezső, Lakatos István, Lengyel Balázs, Mándy Iván, Nemes Nagy Ágnes, Móron Sánta Ferenc,

Sárbogárdon és a KDT Vizügyi Igazgatóság könyvtárában Szakonyi Károly volt a vendég. A József Attila Gimnázium, az Útépítési és Fenntartási Szakközépiskola diákjai és tanárai Bella Istvánnal és Jávor Ottóval találkoztak. Mezei András költőt Bodajkon, valamint a Vörös Hadsereg úti könyvtárban és a Vasvári Pál Gimnáziumban fogadták olvasói.

Fehérvári irodalmi krónika címmel megyénkben élő, vagy korábban itt élt és alkotott költők, írók mutatkoztak be a megyei könyvtárban, s nyújtottak át egy-egy csokorral műveikből az olvasóknak.

Május 27-e a gyermekeké volt. A könyvtereken egész napos szórakozást kínált Szepes Péter, Levente Péter, Gryllus Dániel, a Diákszinpadok bemutatója, s nem utolsósorban a népszerű táncművész. A többi napokon is akadt számukra szórakozás, érdekesség. A dunai városiak Ravasz Erzsébet grafikusművészt, Farkas Bertalan úrhajóssal, Zombori Ottó csillagászzal találkoztak. A Székesfehérváriak az Uránia Csillagvizsgáló távcsöves bemutatóján vehettek részt. Másik napon könyvtári ismereteiket mérhették össze a megyei könyvtár gyermekkönyvtárában rendezett könyvtárhasználati vetélkedőn.

Az ismeretterjesztő rendezvények kedvelői a Barátság Házában dr. Koczkás Sándor irodalomtörténész előadását hallgatták. A felszabadulás utáni magyar liráról. Magyarország földtörténetéről dr. Juhász Árpád, a TIT Természet-tudományi Stúdiójának igazgatója beszélt. A könyv barátai Szántó Tibor közművészt hallgathatták ugyanitt. Dunaújvárosban Rátki András, a Művelődési Minisztérium főosztályvezetője Irodalom és irodalmi közélet címmel tartott előadást.

A könyvtári információs napok keretében a pedagógiai, társadalomtudományi, műszaki információ szerepéről, gyakorlati hasznosításáról szóltak a meghívott szakemberek. A rendezvény házigazdái a témában legérdekeltőbb intézmények, a Fejér megyei Pedagógiai Intézet, az MSZMP Oktatási Igazgatósága és az Ikarus Gárdonyi Géza Művelődési Háza voltak.

A könyvhét során kiemelt helyet kaptak a nemzetiségi rendezvények is. A könyvsátrakban nemzetiségi kiadványokat árusítottak, nemzetiségi együtteseink pedig külön műsorral mutatkoztak be a könyvtereken. A könyvhét ideje alatt az Antikvár könyvek és metszetek kiállítása a Barátság Házában, az OMIKK kiadványai című kiállítás az Ikarus Gárdonyi Géza Művelődési Házban, a Hires magyar könyvtárak című tévésorozat bemutatása videofelvételről a Technika Házában, valamint a Pont színjátzó együttes és az érdi gimnázium irodalmi szinpadának bemutatói gazdagították a programot.

Az 1984-es ünnepi könyvhét Fejér megyei rendezvényei - reméljük - maradandó élménnyel ajándékozta meg résztvevőit. Az országos vidéki megnyitó nemcsak színes és gazdag programú rendezvények szervezésére, hanem széleskörű nyilvánosságra is ösztönözte a szervezőket. A figyelem felhívását szolgálta a székesfehérvári megnyitóra készült plakát, amely a dunai városi Ravasz Erzsébet grafikusművész munkája. Ugyancsak ő készítette azt az emblémát is, amely a meghívókon és az újságokban megjelent, ha a könyvhét híreit közölték. Első írásos hirdetés az április végén megjelent májusi Fehérvári Műsorban volt, amely az Alba Regia Napok programjai között könyvheti előzetest is adott. A műsorfüzet címlapját és az Alba Regia Napok plakátját a Székesfehérváron élő Ecsedi Mária

képzőművész készítette.

A könyvhét teljes programját 4 és 8 oldalas A/5-ös meghívó, 12 oldalas A/4-es méretű Az ünnepi könyvhét Fejér megyei műsorfüzete tartalmazta. Mindkét propagandaanyag a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár kiadásában jelent meg, az előbbi a Fejér megyei Nyomdában, az utóbbi az MN székesfehérvári nyomdájában készült. Külön plakátok készültek még Székesfehérváron, Bicskén, Dunaújvárosban és Mórban is, valamint külön meghívók és szórólapok egy-egy rendezvény előzetes népszerűsítésére. Könyvtárak és művelődési házak, de a rendezvényeknek helyet adó és a szervezésben résztvevő más intézmények is segítettek az összehangolt írásos propagandát.

Az ünnepi könyvhét ideje alatt a székesfehérvári kábeltelevízió műsorában többször felhívták a figyelmet a megnyitó napjának eseményeire, köztük a kiállításokra, dedikálásokra is.

Június 4-én pedig összefoglalót sugároztak az Alba Regia Napok eseményeiről, és részletes filmbeszámolót a könyvhétről.

Az ünnepi könyvhét rendezvényei közül fényképek őrzik az Írók, alkotások, vallomások című kiállítás tablóját. A kiállítást húsz Fejér megyei író műveiből /Wathay Ferenc, Virág Benedek, Ányos Pál, Eötvös József, Vajda János, Eötvös Károly, Vörösmarty Mihály, Gozdsu Elek, Gárdonyi Géza, György Oszkár, Forgács Antal, Hernádi György, Gereblyés László, Barsi Dénes, Kodolányi János, Jankovich Ferenc, Lányi Sarolta, Németh László, Dobozi Imre, Illyés Gyula/ a megyei könyvtár készítette. "Húsz író, húsz alkotói pálya, húsz életút. Mindegyik különböző. De összeköti őket a magyar nyelv, amely megalkották műveiket; e táj, amely körülvette őket, és össze kell hogy kösse őket a megye olvasóinak szeretete is." /Részlet a műsorfüzetben megjelent

ismertetőből. /

Kár, hogy a kiállítás csak az ünnepi alkalomkor volt látható méltó körülmények között.

Kézbevehető és ma is élményt nyújt azonban a könyvhét két kiadványa.

Vörösmarty Mihály Csongor és Tünde 1831-ben Székesfehérvárott, Számmer Pál betűivel megjelent színjátékát hasonló kiadásban megjelentette a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár. A könyvhöz Keresztury Dezső írt utószót, melyet a költő halálának 100. évfordulójára írt Rendületlenül című költeményével zárt. A könyv a Fejér megyei Nyomdában készült.

Sobor Antal Vidéki városban című novelláskötetével ugyancsak a megyei könyvtár köszöntötte az olvasót. A Fejér megyei irodalmi füzetek - most induló sorozat - első kiadványa a kötet, melynek lektora és szerkesztője Kalász Márton volt. Az illusztrációk és a borító Ecsedi Mária munkája.

A könyv a Volán 14. sz. vállalat nyomdájában, a borító a Fejér megyei Nyomdában, a kötési munka a megyei könyvtár kötészetiében készült.

A könyvhét műsorfüzetében megjelentetett székesfehérvári térkép a közművelődési könyvtárak és könyvesboltok címeivel ma is használható /s az időszerűségét veszített kiadványból kiemelhető/ tájékoztató eszköze lehet a könyvet szerető érdeklődőknek. Mind a könyvhétre megjelent kiadványokban, mind a rendezvényekben sok-sok egyéni kezdeményezés, csoportos munka, intézmények és vállalatok erkölcsi és anyagi támogatása testesült meg.

T ó t h A t t i l á n é

H e g e d ü s É v a

TÁJÉKOZÓDÁS

FOGARASSY Miklós: Együttműködés a könyvtárközi kölcsönzésben. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás. 1984. 1-2. sz. 9-13. l.

1977-ben megváltozott a kötelempéldányok elosztási rendszere: az ország öt tervezési-gazdasági körzetébe is jut egy-egy teljes kötelempéldány sorozat, melyek fogadására régióként 4-8 könyvtárat jelöltek ki, a szakok szerinti elosztás rendszerét alkalmazva. A rendelkezés szerint a régió kijelölt könyvtáraiba kerülő kötelempéldányoknak a teljes régióban zajló könyvtárközi kölcsönzés forrásául kell szolgálnia.

Az 1981-ben megjelent új könyvtárközi kölcsönzési jogszabály pedig már elő is írja az 1978. január 1. utáni dokumentumokra a helyi forrásból / régió belül/ való szolgáltatás kötelezettségét.

A könyvtárközi kölcsönzés fő jellemzője, hogy a nagykönyvtárak sokat adnak, a kisebb könyvtári szolgáltató helyek pedig sokat kapnak az előbbiektől. A regionális könyvtárközi kölcsönzés megszervezése után is igen nagy feladat jut a hazai szakirodalmi ellátás kulcsintézményeire, az országos szakkönyvtárakra / régi kiadású és külföldi dokumentumok/. Az adott könyvtárközi kölcsönzések számottevő részét továbbra is az országos feladatkörű szakkönyvtárak teljesítik: az Agroinform az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár, a Központi Statisztikai Hivatal könyvtára és a Kossuth Lajos Tudományegyetem könyvtára. Az Országos Széchényi Könyvtár szerepe a könyvtárközi kölcsönzésben inkább az "irányításra" és külföldről kért művek közvetítésére korlátozódik.

Az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár 1983. első félévi könyvtárközi kölcsönzési statisztikájának vizsgálata alapján elmondható, hogy sok olyan kérés is érkezett, amelyet régió belül kellett volna megoldani. Ennek oka, hogy - a rendelet ellenére - a könyvtárosok a "bizalom elve" alapján indítják útjára a kéréslapokat: oda küldik, ahonnan remélik, hogy meg is kapják a művet.

A könyvtárközi kölcsönzések régió belüli megoldásának anyagi vetülete is van: a postaköltség több mint felére csökkenthető egy-egy kérés esetében ha azt régió belül sikerül kielégíteni.

Tapasztalhatók biztató jelek is. A kötelempéldány-elosztási rendszerbe bevont könyvtárak könyvtárközi kölcsönzési statisztikája azt mutatja, hogy az állomány - ha megfelelően irányítják az igényeket a forrásokhoz - egyre növekvő mértékben tud már helytállni.

Az eddigi vizsgálatok tapasztalatai szerint a 10-18 éves tanulók olvasmányforrásai között a közkönyvtáraké a főszerep, mindenképp a közművelődési könyvtáraké és mellettük az iskolai könyvtáraké; a tanulók egynegyede elsősorban az iskolai könyvtárakhoz kötődik. Az iskolának a jövőben - a könyvtárhasználat gyakoriságán túl - fokozott figyelmet kell fordítania az értékes olvasmányválasztás igényének és képességének növelésére.

Az iskolán kívüli társadalmi nevelőtényezők körül a legjelentősebb a család. A családok szociokulturális viszonyai differenciált következményekkel járnak a tanulók könyvtárhasználati szokásainak alakulásában. A fizikai dolgozók gyerekei hátrányban vannak a szellemi dolgozó szülők gyermekeihez képest, ezért a nevelőtestületeknek úgy kell fokozniuk olvasópedagógiai tevékenységüket, hogy szem előtt tartják az iskola mobilitás-funkcióját.

A televízió nézés olvasási szokásokra gyakorolt hatása igen ellentmondásos. A közvetlen hatása alatt olvasó tanulók közül többen fordulnak a tudományos és ismeretterjesztő olvasmányok felé, viszont a szépirodalom olvasásában fokozza az értékorientációs zavarokat /több lektúr és krimi olvasása/.

A közművelődési intézmények néhány fontosabb hatásjelensége: a rendszeres mozilátogatás átlag feletti aktivitással jár együtt a könyvtárhasználat vonatkozásában, de ennek tartalmi összefüggései kedvezőtlen jelenségekre is figyelmeztetnek /igénytelen olvasmányválasztás/; a művelődési otthonok rendszeres diáklátogatói körében túlnyomórészt kedvező könyvtárhasználati szokásjelenségek fedezhetők fel /értékesebb olvasmányválasztás/, de csak a tudományos és ismeretterjesztő művek vonatkozásában; a rendszeres színházlátogatás és a múzeumok látogatása már minden vonatkozásban kedvező összefüggést mutat a könyvtárhasználati szokások alakulásával /sokat és értékes műveket olvasnak/.

Az ifjúsági szervezetek hatása felemás képet mutat. A szervezetekben aktív tanulók körében kedvezően alakult az olvasás gyakorisága és az olvasmányválasztás készsége, viszont kedvezőtlennek mutatkozik könyvtárhasználatuk művelődési jellegű motiváció-bázisa. Körükben kisebb az iskolai könyvtárakhoz erőteljesen kötődők aránya.

A diákok könyvtárhasználati szokásainak alakításában jelentős szerepet játszanak interperszonális társaskapcsolataik. A legkedvezőbb hatása az iskolai közösségeknek van, főként az iskolatársaknak, osztálytársaknak. Ők a legfontosabb olvasmány-beszélgető társak. Az iskolai közösségekben rejlő nevelési lehetőségek kiaknázásához a nevelőtestületeknek, tanároknak és könyvtárosoknak egyre fokozottabban kell támaszkodniuk e közösségek társkapcsolatainak értékközvetítő szerepére, befolyásoló erejére a könyv- és könyvtárhasználati szokások alakításában.

A tanulmány a vállalati szakkönyvtárak /műszaki könyvtárak/ mint potenciális vállalati információs bázisok helyzetét vizsgálja a szakirodalom, a felmérő központok jelentései, statisztikai, a központok munkatársaival folytatott beszélgetések és tizenhárom vállalati szakkönyvtár működésének vizsgálata alapján.

A vállalati szakkönyvtárak nagy csoportján belül a választóvonal a nagyüzemek és a többi vállalattípus könyvtárai között húzódik. A nagyvállalatok szakkönyvtárainak legjellemzőbb vonása a minél teljesebb önellátásra való törekvés. A – tulajdonképpen korlátozatlan– beszerzési összegek nem kényszerítik őket állománygyarapítási együttműködésre. A beszerzésnek általában a kis- és középvállalatok szakkönyvtáraiban sincs akadálya, de az utóbbi években voltak bizonyos korlátozások. Vegyes képet mutat az állomány elhelyezése, feltártsága, a könyvek elrendezése. A kölcsönzésen és folyóiratkörözésen kívül ritka az egyéb szolgáltatás /pl. irodalomkutatás/.

A vizsgált kis- és középvállalati szakkönyvtárak állapota az országos átlagnál jobb képet mutat – az utóbbi szerint a vállalati szakkönyvtárak jelentős része működési zavarokkal küszködik /elhelyezés, szakember-ellátottság/.

A gátló tényezők közül az első helyen az áll, hogy – néhány ágazat fontosabb nagyüzemét kivéve – a termelés nem ismerte föl még igazán a szakmai és szakirodalmi információk jelentőségét. Gyakran tapasztalható a könyvtár mellékes intézményként való kezelése, s ez leginkább a működési feltételek biztosításának mértékén mérhető le: kevés az önálló helyiséggel rendelkező könyvtár és a hozzáértő könyvtáros. Nehezíti a munkát az is, hogy e könyvtártípus kezelési sajátosságairól nincs korszerű átfogó útmutató a könyvtárosok számára. A hálózati központ irányító tevékenysége – a tagkönyvtárak nagy száma és szétszórt területi elhelyezkedése miatt – csak kevésbé érvényesülhet.

A nehézségek ellenére is léteznek viszonylag jól működő kis- és középvállalati szakkönyvtárak. A megfelelő feltételek biztosítása esetén a könyvtár színvonalának alakulása csaknem kizárólag a könyvtáros személyén múlik: a könyvtári ismeretek mellett szükség van az adott szakma /termelési ág/ iránti érdeklődésre és a műszaki szakemberekkel való folyamatos kapcsolattartás képességére.

Megindultak együttműködési, kapcsolatteremtési akciók is, elsősorban területi alapon, s ez néha más könyvtártípusra is kiterjed. Akad példa a vállalati közművelődési /szakszervezeti/ és a szakkönyvtárak integrálására is a kis- és középüzemekben. Ennek célja elsősorban az, hogy segítsen a helyiség- és könyvtáros-gondokon.

A vázolt ellentmondásos kép után felmerül a kérdés: szükség van-e egyáltalán szakkönyvtárakra a kis- és középüzemekben? A szerző sok apró szolgáltatóhely helyett nagyobb egységek jól szervezett hálózatának kialakítását javasolja, amelyek azután ellátják információkkal a kis- és középvállalatokat is.

Egyelőre annyi történt, hogy 1983-ban munkabizottság alakult azzal a céllal, hogy modellgyűjteményt dolgozzon ki a vállalati információellátásra.

A szombathelyi Tanárképző Főiskola tudományos diákköri pályázatára készült dolgozat Fügedi Péterné 1972-es vizsgálatát ismétli meg kurrens nemzeti szakbibliográfiáink elemzésével.

Kurrens nemzeti szakbibliográfiákra a kurrens nemzeti bibliográfia mellett is szükség van, hiszen a szakbibliográfiák a megfelelő szakterület teljes anyagának regisztrálására vállalkoznak, feltárásuk is több szempontú, és különböző dokumentumtipusokat is feldolgoznak.

A legnagyobb problémát a szakterületek elhatárolása jelenti. A már ismert okok /nő az információhordozók száma, az információk szóródása stb./ miatt gyakori a többszörös feldolgozás, s ez munkaidő- és erőpocsékolás, és a bibliográfiák késését is okozza. A feldolgozás mellett gyakori a felesleges párhuzamosság a bibliográfiai kiadványokban is. /Pl. a politika területén négy kurrens nemzeti szakbibliográfia is létezik./ Átfedések vannak a határterületek és a rokon tudományok feldolgozásában is.

Súlyos gondot okoz, hogy – a koordinálatlan gyűjtőmunka következtében – bibliográfiáink nem egy rendszer részeként működnek, s így még ma is vannak ellátatlan szakterületek /pszichológia, filozófia, földrajz, biológia stb./.

Tarka képet mutat a feldolgozott dokumentumtipusok vizsgálata is: a nem hagyományos dokumentumokat csak kevés kurrens szakbibliográfia veszi fel. A hungarika anyag feldolgozása is csak néhány szakbibliográfiánkra jellemző. A legteljesebb a szociológiai és a néprajzi bibliográfia hungarika anyaga.

A szakbibliográfiák szerkesztésében, az egyes tételek besorolásában, az utalásokban és a mutatók rendszerében szintén nagy a tarkaság.

A szerző befejezésül ismét felhívja a figyelmet a megoldásra: az egységes bibliográfiai rendszer megvalósítására, s közli a vizsgálat alapjául szolgáló szakbibliográfiák jegyzékét.

IRODALOMKUTATÁSOK,
BIBLIOGRÁFIÁK a Vörösmarty Mihály
Megyei Könyvtárban 1983. decembertől
1984. májusig.

1. Az egészségügyi dolgozók munkahelyi leterheltsége, egészségi és pszichológiai helyzete. /Pályázathoz./ 6 tétel.
Összeállította: Györe Zsuzsa.

2. Foglalkozási ártalmak, foglalkozási betegségek az egészségügyben. Megelőzés, szűrés, kezelés. /Pályázathoz./ 9 tétel.
Összeállította: Györe Zsuzsa.
3. A váltóról. /Törvénytervezet előkészítéséhez./ 60 tétel.
Összeállította: Györke Margit
4. Az alkohol és a dohányzás hatása a terhes nő szervezetére: /Szakdolgozathoz./ 20 tétel.
Összeállította: Györe Zsuzsa.
5. Magyarország külkereskedelmi kapcsolatai a fejlett tőkés és a fejlődő országokkal 1972-1975 és 1980-1983 között. /TDK-dolgozathoz./ 70 tétel.
Összeállította: Farkas Gyuláné és Kárász Józsefné.
6. Az elemi számolási készségek /alapműveletek: szorzás, osztás, kivonás, stb./ Kialakításának módszerei az általános iskolában. /Szakmai továbbképzéshez./ 19 tétel.
Összeállította: dr. Farkas Józsefné.
7. 25 éves a kollégiumi mozgalom. + A középiskolai kollégiumok 25 éve Fejér megyében. + Szépirodalmi művek műsorhoz. /Ajánló bibliográfia évfordulóhoz./ 44 tétel.
Összeállította: dr. Farkas Józsefné, Horváth Rózsa, Komlói József
8. Hazafias-honvédelmi nevelés az általános iskolában és a középfokú oktatásban. /Tanórán, tanórán kívül és a mozgalmi életben./ /Ajánló bibliográfia pályázathoz, nevelési értekezletekhez./ 119 tétel.
Összeállította: Györke Margit, Komlói József.
9. Világnézeti nevelés az óvodában. /Szakdolgozathoz./ 20 tétel.
Összeállította: Kárász Józsefné.
10. Virág Benedek élete és munkássága. /Szakdolgozathoz./ 105 tétel.
Összeállította: Györke Margit
11. Hanák Péter történész munkássága. /Író-olvasó találkozóhoz./ 31 tétel.
Összeállította: Kránitz Györgyné.
12. Műemlékvédelem. /Tájékoztatóhoz./ 28 tétel.
Összeállította: dr. Farkas Józsefné.
13. Művészetpolitikánk időszerű kérdései. /Tájékoztatóhoz./ 32 tétel.
Összeállította: Horváth Rózsa, Kárász Józsefné.
14. A Tanácsköztársaság 65. évfordulója. /Ünnepi beszédhez./ 12 tétel.
Összeállította: Komlói József.
15. Fizikatanítás a középiskolában. /Dolgozathoz./ 35 tétel.
Összeállította: dr. Farkas Józsefné.
16. A diabetes és a terhesség. /Szakdolgozathoz./ 32 tétel.
Összeállította: Györe Zsuzsa.

17. Az ercsi mezőgazdasági termelőségvetkezett története. /TSZ-történet írásához./ 22 tétel.
Összeállította: Györke Margit.
18. A malomipar és a molnármesterség Fejér megyei történetéből. /Tanulmányhoz./ 28 tétel.
Összeállította: Györke Margit, Komlósi József.

Az elkészült irodalomjegyzékeket, bibliográfiákat – kérésre – másolatban rendelkezésre bocsátjuk.

K o m l ó s i J ó z s e f

Írók, alkotások, vallomások...
Kiállítás husz Fejér megyei író műveiből a Technika Házában

KÖNYVJELZŐ

1983. december – 1984. május

Székesfehérvár rövidítése megjelenési helyként: Sz.

A juhait kereső pásztor : Fejér megyei néptáncok / Pesovár Ferenc ; [zenei munkatárs Olsvai Imre] ; [sajtó alá rend. a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézet Néptánc osztálya] . – Sz. : Amatőr Néptáncosok Területi Tcs. : Fejér m. Műv. Közp., 1983 [1984] . – 351 p. : ill. ; 25 cm. - (Fejér megye néprajza, ISSN 0231-2727 ; 2.) . (Az István Király Múzeum közleményei, ISSN 0491-9610 ; 26.)
Bibliogr. : p. 304-310.
ISBN 963 7131 44 2

Alba Regia : annales Musei Stephani Regis = az István Király Múzeum évkönyve / Fejér megyei Múzeumok Igazgatósága ; szerk. Fitz Jenő ; segédszerk. Fülöp Gyula. – 20. – Sz. : Fejér m. Múz. Ig., 1983. – 296 p., [3] t.fol., CIV t. : ill. ; 29 cm. - (Az István Király Múzeum közleményei, ISSN 0563-0703 ; 20.)
Indulás: 1. (1960)
ISSN 0324-542X

Vezető Gorsiumban / írta Fitz Jenő. – 5. kiad. – Sz. : [Fejér m. Múz. Ig.], 1983 [1984] . – 47 p. : ill. ; 20 cm. - (Az István Király Múzeum közleményei, ISSN 0586-3759 ; 154.)
ISBN 963 7131 42 6

Alapközségmai család- és ragadványnevei / Kliment Zsuzsanna. – Bp. : ELTE, 1983. – 29 p. ; 20 cm. – (Magyar személynévi adattárak, ISSN 0324-7864 ; 54.)
ISBN 963 461 667 4

Pax : Alba Regia bélyegkiállítás / írta és szerk. Mekis János ; [közr. a] Székesfehérvári Városi Bélyeggyűjtő Kör. – [Sz.] : MAHIR Fejér m. kirendeltség, 1984. – 32 p. ; 20 cm
Tartalomról: Úton a filatélia szépségeihez ; A bélyeggyűjtés története Székesfehérváron ; Az úttörők tisztelete

Csongor és Tünde : Szinjáték öt felvonásban / írta Vörösmarty Mihál ; [az utószót írta Keresztury Dezső] ; [közr. a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár] . – Hasonmás kiad. – Sz. : Vörösmarty M. kvtt., 1984. 168, X p. ; 24 cm
Eredeti kiadása: Székesfehérvárott, 1831, Számmer Pál betüivel
ISBN 963 7591 02 8

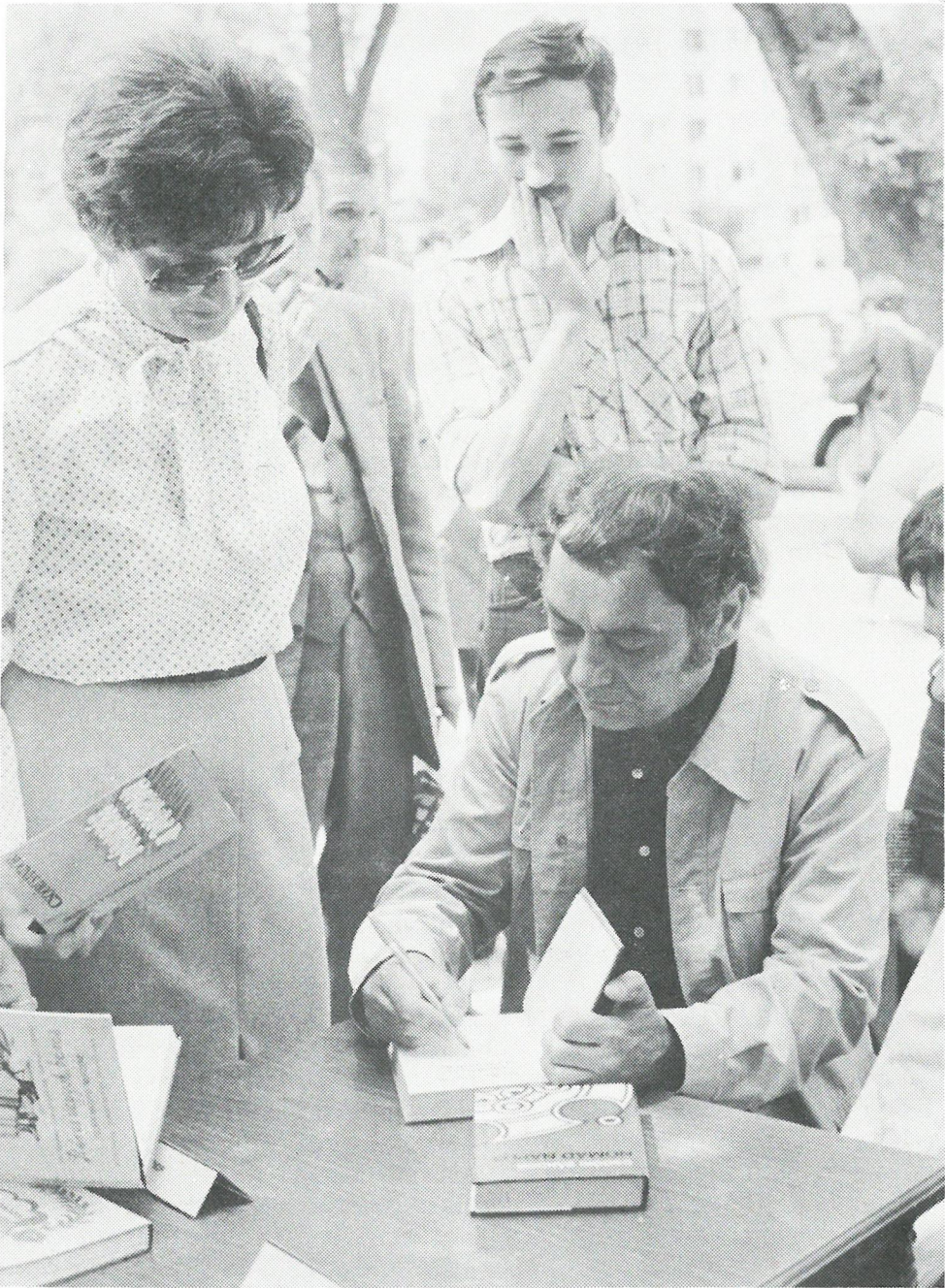
Vidéki városban : Novellák / Sobor Antal ; [Ecsedi Mária rajzaival] ; [közr. a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár] . – Sz. : Vörösmarty M. Kvtt., 1984. – 65 p., [8] t.fol. : ill. ; 21 cm. - (Fejér megyei irodalmi füzetek, [ISSN 0236-7459])
ISBN 963 7591 036

Pogánykő / Kósa Csaba. – Bp. :
Móra, 1984. – 192 p. : ill. ; 18 cm
Ifjúsági regény
ISBN 963 11 3628 0
Sukoró, Pákozdi

Dunaújváros. Térkép. Készítette
és kiad. [a] Kartográfiai Vállalat.
Bp. 1983, [Házi] soksz. 39X51
cm. öh. 20 cm. 1 mt.
ISBN 963 350 529 1 CM

A Vértes turistatérképe. Tourist
map. Készítette és kiad. [a]
Kartográfiai Vállalat. Szerk. biz.:
Ajtay Ágnes, Biró Géza stb. M.
1:40000. 4. jav. kiad. Bp. 1983,
[Házi] soksz. 94x67 cm. öh.
23 cm. 1 mt.
ISBN 963 350 534 8 CM

K. F.

Csoóri Sándor dedikál

KRÓNIKA

1983. december 16 - 1984. június 15.

KARÁCSONY a művészetekben címmel ismeretterjesztő rendezvényt szerveztek a VIDEOTON szakszervezeti könyvtárában december 20-ra a fiataloknak, amelyről video felvétel is készült. Az összeállításban elhangzott sok szép zenei részlet - Szokolay: Magyar Karácsony; Bach: Karácsonyi oratórium; Magyar gregoriánum karácsonyi ünnepkör dalai - könyvismertetés Dickens: Karácsonyi ének című művéről. Néhány dia a téma festészeti megfogalmazását mutatta be. Az ünnepkör, a fa-állítás, a karácsonyi díszek, szokások kialakulásáról, jelentéséről tartott előadást Lukács László néprajzkutató, az István Király Múzeum munkatársa. Külön ismertette a betlehemezés és aregölés történetét.

A MAGYAR KÖNYVTÁROSOK Egyesülete Fejér megyei Szervezete mellett működő Könyvtáros Klub minden hónap utolsó szerdáján az esti órákban tartotta klubnapját az SZMT Székházban. Az első félévi program januártól ápriliséig tartott, amelynek során könyvismertetéseket, zenét, zenetörténeti előadásokat hallhattak, valamint kiállításokat tekinthettek meg a könyvtárosok. A szervezők körültekintését bizonyítja, hogy az összejövetelek ideje alatt a 10 éven aluli gyermekek részére felügyeletet biztosítottak a székházban.

TOVÁBB FOLYTATÓDOTT a móri városi könyvtár A zene útja

című sorozata. Januárban az arab, perzsa, török, februárban a középkori egyházi, majd márciusban a középkori világi zenével ismerkedtek az érdeklődők. A sorozatot Acsai Sándor zenetanár vezeti.

A KIRÁLYKÚT KÖNYVTÁR január 19-én Dévai Nagy Kamillát és Oszter Sándort látta vendégül. Az olvasók Ballada az elkényeztetett ifjúságról című zenés irodalmi műsoruknak tapsolhattak.

TOVÁBBKÉPZŐ levelező tanfolyamot tartottak alapfokú könyvtárosi végzettséggel rendelkező társadalmi munkás könyvtárosoknak az SZMT Szakszervezeti Iskolája és a központi könyvtár szervezésében 1983. október 5-től 1984. január 25-ig. A tanfolyamot kéthetente egész napos foglalkozás gazdagította, amelyet Székesfehérváron és Dunaújvárosban tartottak. Előadásokat hallgattak aktuális politikai és szakszervezeti kérdésekről, az olvasási szokásokról, a mai magyar irodalomról, valamint különböző szakterületek alapvető kézikönyveiről. Programjukban szerepelt még a könyv- és könyvtárpropaganda elméleti és gyakorlati kérdései, valamint a számítógéppel való ismerkedés is. A tanfolyam közel ötven résztvevője konzultációs foglalkozásokon és gyakorlati tevékenység során mélyítette el ismereteit.

JANUÁR 30-án a mezőfalvi Nagyközségi Tanács Végrehajtó Bizottságának számolt be a könyvtár vezetője az elmúlt évi munkáról és az 1984. évi munkatervet terjesztette a testület elé. A végrehajtó bizottság tagjai, a dunaújvárosi Városi Tanács VB. művelődésügyi osztály vezetője és a megyei könyvtár igazgatója is elismeréssel szólt a könyvtár munkájáról, a nagyközség kulturális életében betöltött szerepéről. Továbbra is gondként merült fel a könyvtár tarthatatlan

helyzete, melynek megoldására
évek óta törekszik a tanács.

JANUÁRBAN könyvtárismertetőt
jelentetett meg a móri városi
könyvtár gyermekkönyvtára.
A gyerekek rövid ismertetőt
olvashatnak a névadó Radó Antal-
ról, a kastély épületéről.
Megismerkedhetnek az állomány-
csoportokkal, katalógusokkal is.

A NÉMET NYELV oktatásának
segítése érdekében a móri könyvtár
német nyelvű anyagából kis
letéteket helyezett el a város
általános iskoláiban.

MÓRON, a városi könyvtár
olvasótermében Bemutatjuk ...
cimmal egy-egy képzőművészeti
alkotást láthatnak az olvasók.
A kiállított műveket 2 havonta
cserélik. Eddig Újházi Péter és
Pataki Ferenc egy-egy képét
állították ki.

A NAP JEGYESE című műsorukat
mutatta be Havas Judit és Budai
Ilona február 6-án a Zsolt utcai
könyvtár felnőtt olvasóinak.
A közel száz főnyi közönség
- köztük a Hazafias Népfront
körzeti nyugdíjasklubjának tagjai -
nagy tetszéssel fogadta az előadást.
Az est jó hangulatú, közös
énekléssel zárult.

A ZSOLT UTCAI könyvtárban
február 6-án került sor Ha a világ
rigó lenne címmel Havas Judit és
Budai Ilona Weöres Sándor
verseiből összeállított műsorára.

IRÓ-OLVASÓ találkozót
szervezett február 13-án a
Munkásművelődési Központ és
Könyvtár Hankiss Elemér
szociológussal. A több mint 100
főnyi érdeklődő és a meghívott
vendég között izgalmas párbeszéd
alakult ki.

KÓS KÁROLY emlékestet
rendezett Varjúvári legenda
cimmal a martonvásári Beethoven
Általános Művelődési Központ
Könyvtára február 15-én.
Az irodalmi esten az Egyetemi
Szinpad Forrás körének
előadóművészei - versmondók és
népdalénekesek - Kós Károly,
Ady Endre, Móricz Zsigmond,
Reményik Sándor, Áprily Lajos,
Balogh Edgár, Molter Károly,
Benkő Samu és Kányádi Sándor
műveket szólaltattak meg. Dr.
Medvigy Endre, a Forrás kör
vezetője nyitotta meg az előadást.

A KECSKEMÉTI Forrás irodalmi,
szociográfiai és művészeti folyóirat
szerkesztőségi estjét tartották
február 16-án az Építők Művelődési
Házának olvasótermében. A
folyóiratot Hatvani Dániel költő, a
lap főszerkesztője, Buda Ferenc
költő, a lap főmunkatársa, valamint
Füzi László kritikus, olvasószere-
kesztő képviselte. Az irodalmi
esten Bakonyi István mondott
bevezetőt.

FEBRUÁR 16-án a bicskei
Városi Jogú Nagyközségi Tanács
Végrehajtó Bizottsága tárgyalta a
Vajda János Könyvtár tevékenységét.
A testület elismeréssel szólt a
könyvtár lakóterületi és hálózati
munkájáról, különösen az ifjúság
körében végzett olvasóvá nevelési
tevékenységről. Szó esett a
könyvtárosok alacsony bérszintjé-
ről, az állománygyarapításra
fordítható költségvetési összeg
folyamatos emeléséről, a könyvtár
és a fiókkönyvtárak működési
feltételeinek fokozatos javításának
szükségességéről. A végrehajtó
bizottság határozatba foglalta az
e területen végzendő feladatokat.

A VIDEOTON Tanműhely
fiataljainak játékos zenei vetélkedőt

szervezett a szakszervezeti könyvtár február 22-én. A vetélkedő sikeréhez nagyban hozzájárult az is, hogy a játékosok könyvtárhasználati bemutatókon, kazetták kölcsönzésével előzőleg jól felkészültek. A játékot zeneismeretű és hangszerbemutató zárta. A nagyböggőt Pillár Miklós, a klarinétot Simon Ferenc, a zeneiskola tanárai szólaltatták meg.

LEÉGETT a sárkeresztúri községi művelődési ház és benne a könyvtár február 23-án este.

A könyvtár állományát - sárosan és bepiszkolódva - sikerült megmenteni. Az újjáépítés terveit az AGROBER Mezőgazdasági Tervező és Beruházási Vállalat Székesfehérvári kirendeltsége készítette el. Az újjáépítés az idén kezdődik. Az épületben 110 m²-es könyvtárat, s hasonló nagyságú klubhelyiséget alakítanak ki.

TERVTÁRGYALÁSOK. A hálózati központ és alközpontok munkaterveinek megbeszélésére február hónapban került sor, ahol a fenntartók, a szakmai irányító szervek képviselői és a meghívott vendégek részletesen értékelték a könyvtárak múlt évi munkáját, segítették az idej tervek kialakítását. Sárbogárdon 15-én, Bicskén és Dunaújvárosban 24-én, a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtárban 27-én, a Velinszky László Városi Könyvtárban 29-én tartották a közös megbeszéléseket. Bicskén a fenntartó tanács végrehajtó bizottsága 16-i ülésén külön is tárgyalt a könyvtár helyzetéről és munkájáról.

MEZŐSZILAS. Befejezéséhez közeledik a mezőszilasi Németh László ház újjáépítése. Március elején már megrendelték a készülő új könyvtár berendezését is. A fél millió forintnyi berendezés és felszerelés - reméljük - még barátságosabbá és látogatottabbá teszi majd a leendő intézményt, amely a terv szerint még ez évben megnyílik.

MEZŐGAZDASÁGI
KÖNYVHÓNAP
1984

A könyvhónap Fejér megyei megnyitóját február 3-án 14 órai kezdettel tartották Adonyban, a Művelődési Házban. Ünnepi bevezetőt mondott Sziklai Antal, a Fejér megyei Tanács elnökhelyettese, majd a több mint kétszáz résztvevő dr. Csizmadia Ernő akadémikus előadását hallgatta meg Az MSZMP agrárpolitikája és a magyar mezőgazdaság címmel. A megnyitó színhelyén a Dunaújváros környéki ÁFÉSZ szakkönyvkiállítást és vásárt rendezett.

Az érdeklődők Megyénk mezőgazdasága művészi riportfotókon címmel Kabáczy Szilárd fotóművész kiállítását tekinthették meg.

Az előadások témája igen változatos volt. Általában az adott település kistermelőinek igényeit tükrözte. Továbbra is nagy érdeklődés kísérte a háztáji zöldségtermesztésről, fóliázásról szóló előadásokat. Régi ismerősként üdvözölhettük megyénkben dr. Nagy József egyetemi docenst és Gyurós János tanársegédet, akiknek diaképekkel illusztrált előadását hallgathatták meg Nagyvenyimen, Nagykarácsonyban, Mezőfalván, Pusztaszabolcsban, Zámolyon és Kajászón. Ezek az előadások közel kétszáz kistermelőnek nyújtottak hasznos tanácsokat.

Népszerűek voltak a gyümölcsfák, valamint a szőlő ápolásával, gondozásával kapcsolatos rendezvények. E témakörben Szent-Miklóssy Ferencsel, a Kertészet és Szőlészet

rovatvezetőjével, dr. Szalai József kandidátussal, dr. Balogh István egyetemi adjunktussal, Pete András egyetemi tanárral találkozhattak a baracs-apátszállási, bicskei, tabajdi, felcsúti, szabadbattyáni, székesfehérvári, perkáti, lajoskomáromi gazdák, összesen 320-an.

Alapon a dinnyetermesztésről Dobos László egyetemi tanár tartott előadást a negyven fős hallgatóságnak.

Két helységben, Gárdonyban és Bodajkon kértek méhészeti előadást. Dr. Vicze Ernő szakiró A méhész műhelyében című előadásán 35 méhészkedő vett részt.

A házinyúl értékesítési nehézségei miatt csökkent az érdeklődés a nyúltenyésztés iránt. Csupán Száron és Vértesacsán kértek ilyen jellegű előadást. Dr. Szendrő Zsolt agrármérnök ismertette meg a legújabb kísérleti eredményekkel a mintegy hatvanöt kistenyésztőt.

Szárligeten Zaicz Vilmos és dr. Kartelecker József adott hasznos tanácsokat a háztáji sertésenyésztéshez.

A nagyhorcsöki Állami Gazdaságban dr. Zarubay Árpád tartott előadást szakembereknek a nagyvízemi húsmarha tenyésztéséről.

Martonvasáron érdekes agrártörténeti előadásra került sor. A helyi születésű dr. Lencsés Ferenc - Mezőgazdasági idénymunkások a negyvenes években - című könyvét mutatta be dr. Farkas Gábor, a Fejér megyei Levéltár igazgatója. A könyv figyelemreméltó helyismerteti kutatásokat tartalmaz. Az író-olvasó találkozón a szerző munkásságáról beszélt az érdeklődőknek.

A könyvhónapban gyermekrendezvényre is sor került. A megyei könyvtár gyermekkönyvtára Husvár Lászlót, az Állatkert munkatársát

látta vendégül, aki hanggal, képpel illusztrált előadást tartott az állatok életéről, viselkedéséről. A rendezvényen közel száz felsőtagozatos gyerek vett részt.

Megyénkben összesen 24 előadás volt a könyvhónap ideje alatt. Többségét a könyvtárak rendezték, de akadt művelődési házzal közös rendezvény is. A korábbi évekhez hasonlóan nagy érdeklődés kísérte a rendezvény-sorozatot. Összességében mintegy ezer ember hallgatta végig az előadásokat, amelyeken mindig jutott idő a kérdegetésre, beszélgetésre is.

A könyvhónap programját gazdagította Kabáczy Szilárd fotóművész adonyi és lajoskomáromi kiállítása, valamint Szabadbattyánban a Magyar Mezőgazdasági Múzeum gyermekrajz pályázatának díjazott batikolt képeiből összeállított kiállítás.

A MEGYEI KÖNYVTÁR dolgozói március 5-én tartották meg első félévi munkaértekezletüket. Escher Ilona az intézmény igazgatója osztályonként és szakterületenként értékelte a múlt évi munkát, rövid tájékoztatást adott a megyei helyzetről is, s a munkatársak által már írásban megismert munkatervből kiemelte az ez évre jellemző legfontosabb tennivalókat.

MÓDSZERTANI
MUNKAKÖZÖSSÉG alakult március 9-én Fejér megye közművelődési könyvtárainak módszertanos munkatársáiból. Az alakuló összejevetelt a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtárban tartották, ahol a résztvevők elmondták elképzeléseiket a munkaközösséggel kapcsolatban, s főbb vonalaiban meghatározták a további programot. Negyedévenként találkoznak más-más helyszínen, legközelebb Mórton, s napi programjukba

könyvtárlátogatásokat is beiktatnak. Első alkalommal részletesen megtárgyalták az állományalakítás kérdését a főléspéldány kivonások munkálataival összefüggésben, a módszertanos munkatársaknak javasolt egységes nyilvántartásokat, a kiszállások gazdaságos megszervezését. Délután meglátogatták a Velinszky László Városi Könyvtárat és három fiókkönyvtárát.

MUNKAÉRTEKEZLETRE jöttek össze március 12-én a megyei könyvtárban a hálózati alközpontok igazgatói. A múlt évi munka értékelése és az ideai tervek szerepeltek napirenden. Közülük az aktuális tennivalókat - körzeti munkaértekezletek, ünnepi könyvhét programja, főléspéldányú dokumentumok kivonásának tennivalói - részletesen is megtárgyalták.

BABITS MIHÁLYRÓL készült emlékműsorával - a Jónás könyve című irodalmi összeállítással - szerepelt Sellei Zoltán előadóművész március 12-én a megyei könyvtár olvasótermében tartott könyvtári esten. A költő legjelentősebb verseit gyűjtötte csokorba az előadóművész.

SELLEI ZOLTÁN előadóművész március 12-én Bolond Istók című irodalmi összeállításával mutatkozott be 5. osztályos tanulóknak a Velinszky László Városi Könyvtárban. A közös éneklésre, verselésre indító találkozó tanár és diák számára egvaránt maradandó élményt nyújtott.

A SZÉCHENYI UTCAI fiókkönyvtár március 19-én Csák Gyula József Attila- és SZOT-dijas író látta vendégül. A kellemes hangulatú találkozón az író műveiről, az Írószövetségben végzett munkáról, kultúrpolitikai kérdésekről beszélgetett az érdeklődő olvasókkal.

MESEKUT címmel került sor március 26-án Dévai Nagy Kamilla és Pelsőczy László műsorára a Sziget utcai könyvtárban. A gyereksereg nagy szeretettel fogadta a művészházaspárt. Ugyanezen a napon este felnőtteknek szóló Szél hozott, szél visz el című műsorukat adták elő, mely a szerelem, család, gyermek témakörből válogatott irodalmi jellegű, intim hangulatú előadás volt.

MÁRCIUS 27-ÉN a megyei könyvtárban látogatást tett a Szovjetunió pénzügyminisztériumának három magas beosztású munkatársa. A szovjet vendégek a magyar költségvetési gazdálkodás rendszerét tanulmányozták hazánkban. Könyvtárunkban az intézményi gazdálkodás sajátosságairól tájékoztak, érdeklődtek szakmai funkcióink iránt és megtekintették a felnőtt könyvtárat és az olvasótermet. A szovjet elvtársakat dr. Kállai Lajos pénzügyminiszter-helyettes, dr. Györffy István pénzügyminisztériumi osztályvezető és dr. Gálitz Tibor megyei pénzügyi osztályvezető kísérte el a megyei könyvtárba.

GEREBLYÉS LÁSZLÓRA emlékeztek születésének 80. évfordulóján Csákberényben. A március 30-án tartott koszorúzási ünnepséget a Gereblyés Lászlóról elnevezett klubkönyvtár irodalmi szinpadának előadása követte.

TOVÁBBKÉPZÉSEK. Két alkalommal volt egész napos továbbképzés a megye főfoglalkozású könyvtárosai részére a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtárban. Február 6-án Szente Ferenc a Könyvtártudományi és Módszertani Központ igazgatója Reményeink és realitásaink... címmel tartott előadást. Fejér megye tanácsi és szakszervezeti könyvtárainak múlt évi eredményeiről és az ez évi feladatokról a hálózati központok

igazgatói szóltak.
Az MSZMP művelődéspolitikájának időszerű kérdéseiről Sudár Iván a Fejér megyei Pártbizottság titkára adott tájékoztatást. - Április 2-án A közigazgatás átszervezéséből következő művelődésügyi hatáskörök és jogkörök változásáról Nagy Károly a megyei tanács osztályvezetőhelyettese tájékoztatta a könyvtárosokat. Bakcsi György irodalomtörténész előadásában pedig a Kell a jó könyv olvasópályázat ajánlott könyveiről volt szó. Majd három pedagógus - dr. Mohácsy Károly, Román Károly, Sobor Antal - az iskolai irodalomtanításról, az olvasóvá nevelésben a könyvtárak szerepéről és a műelemzés gyakorlatáról tartottak előadást.

ÖT KÖNYVTÁRI KÖRZET tartott munkaértekezletet a hálózatához tartozó főfoglalkozású és tiszteletdíjas könyvtárosoknak. A dunaújvárosi körzet február 28-án, a székesfehérvári Velinszky László Városi Könyvtár március 5-én, a székesfehérvári és a gárdonyi körzet április 5-én, a bicskei körzet április 6-án. A munkaértekezleteken értékelték az előző év eredményeit, ismertették az 1984. évi terveket. Megbeszélték az állományalakítás fontos kérdéseit, többek között a múlt év őszén elkezdett fölőspéldány kivonási munkák tapasztalatait. Az értekezlet egyúttal a szakmai továbbképzés fóruma is volt. Szóba kerültek a könyvtár és irodalompropaganda lehetőségei, a kézikönyvek, bibliográfiák használata a falusi könyvtárakban, Dunaújvárosban pedig a "Kell a jó könyv" olvasópályázat kapcsán Tarján Tamás irodalomtörténész tartott előadást a XX. századi szovjet irodalomról. Valamennyi értekezleten jelen volt a fenntartó képviselője és meghallgatta a működtetéssel kapcsolatos problémákat, illetve válaszolt a feltett kérdésekre.

A DUNAI VASMŰ Lemezfeldolgozó gyáregységében április 9-én Vértes Évával szerveztek találkozót. A külpolitikai tájékoztató után beszélgetés alakult ki a mintegy 50 főnyi közönség aktív részvételével.

ÁPRILIS 12-ÉN Létay Klára, Békeffy Sarolta, Vági László és Mosóczy Miklós műsorával méltó módon emlékeztek meg a költészet napjáról a Velinszky László Városi Könyvtárban.

MENSÁROS LÁSZLÓ színművész Arany János műveiből készített irodalmi műsorát mutatta be Mindvégig címmel április 13-án a megyei könyvtár olvasótermében. A kétrészes műsorban a költő műveiből, leveleiből hallottak válogatást az érdeklődők, amely végigkísérte a költő életútját fiatalkorától öregkoráig. Az irodalmi est nagy sikert aratott, ezt bizonyította a szünni nem akaró vastaps is.

A KÖLTÉSZEZET NAPJA alkalmából április 16-án Soós Zoltán költő találkozott a móri olvasókkal.

A VÖRÖSMARTY MIHÁLY Megyei Könyvtár és a TIT Fejér megyei Szervezete rendezésében került sor a 81. könyvtári estre április 17-én a megyei könyvtár olvasótermében. A magyar nyelv hete alkalmából Montágh Imre logopédus, a Színház- és Filmművészeti Főiskola tanára "Magatartás - kultúra, beszéd - kultúra" címmel tartott előadást. A könyvtári esten különösen nagy számban jelentek meg a fiatalok, s remélhetően termékeny talajra hullottak a mindvégig szórakoztatóan tanító logopédus szavai.

A MAGYAR NYELV HETE alkalmából nagyszerű előadást tartott április 18-án a Vörös Hadsereg úti könyvtárban

Az ifjúság nyelvéről Montágh Imre, a Színház- és Filmművészeti Főiskola tanára,

KÁLNOKY LÁSZLÓ kétszeres József Attila-díjas költő szerzői estjére került sor április 25-én a Velinszky László Városi Könyvtárban. Bakonyi István bevezetőszavai után a költő olvasott fel verseiből, majd válaszolt a hozzá intézett kérdésekre. Az esten Oszter Sándor színművész működött közre.

ALAPFOKÚ VIZSGÁRA készülő könyvtárosoknak tartottak egész napos konzultációt a megyei könyvtárban március 26-án. A vizsgabizottság április 12-én, 20-án és 25-én a munkahelyükön kereste fel a kollégákat ahol az elméleti ismeretek megszerzésén kívül a gyakorlati munkájuk minőségéről is meggyőződött. Összesen tizen feleltek meg a követelményeknek és sikeres vizsgát tettek.

ÚJ KÖNYVTÁRI PROPAGANDA formával jelentkeztek a VIDEOTON szakszervezeti könyvtárosai. Azokban az üzemekben, gyáregységekben, ahol hangosbemondó van, illetve a hangosítás megoldható, a Könyvtári Hirmondó rendszeresen jelentkezik műsorával. A szignállal is jelzett összeállítás a fiókkönyvtárak kölcsönzési napján, a munkaszüneti tízpercekben hallható. A műsor új könyvek, a Kell a jó könyv pályázat műveinek ajánlásával, valamint a letéti könyvtár könyveinek népszerűsítésével foglalkozik.

SZEMÉLYI HIREK. Fülöp Lászlónét, aki közel tizenhét évig volt az SZMT Központi Könyvtár munkatársa, az SZMT Elnöksége 1984. május 1-vel politikai főmunkatársává nevezte ki. Új munkakörében jó és eredményes munkát kívánunk!

NÉPI HIMZŐ és szövő szakköre munkáiból rendezett kiállítást május 1-20-ig a szabadbattyáni Móricz Zsigmond Művelődési Ház.

A népi himző szakkör vezetője Józsa Anna Borbála községi könyvtáros, aki igyekszik a szakkör tagjai részére biztosítani a munkájukhoz szükséges szakirodalmat. Nem véletlen, hogy a szakkör tagjai valamennyien beiratkozott olvasók.

KELL A JÓ KÖNYV címmel irodalmi estet rendezett május 9-én az SZMT Központi Könyvtár. A műsort szerkesztette és vezette Tarján Tamás irodalomtörténész. Közreműködött: Böröndi Tamás, Detre Annamária, Dévay Nagy Kamilla, Pelsőczy László és Szokolay Ottó.

A FEJÉR MEGYEI TANÁCS Művelődési, Ifjúsági és Sport Bizottsága május 9-i ülésén a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár igazgatójának előterjesztésében tájékoztatót hallgatott meg az iskolai könyvtári ellátás helyzetéről megyénkben, és megtárgyalta az iskolai könyvtárügy fejlesztésére kidolgozott javaslatokat. A bizottság elnöke - Nagy Jenőné elnökhelyettes - a vita összefoglalójaként megállapította, hogy az iskolai könyvtárügy fejlődött, azonban nagy eltérések mutatkoznak az egyes intézmények könyvtárai között. Sürgetőnek tartotta a Fejér megyei Pedagógiai Intézet mielőbbi megbízását az iskolai könyvtári hálózat megyei módszertani központjává. Megbizta a Fejér megyei Tanács VB Művelődési Osztályát feladatterv készítésével, amelyben a jelenlegi helyzetből kiindulva az iskolai könyvtárügy területén a személyi, tárgyi és tartalmi teendőket konkrétan határozzák meg.

AZ SZMT Központi Könyvtára, a MEDOSZ Fejér megyei Bizottsága és az MSZBT kezdeményezésére rendhagyó irodalmi órákat tartottak a velencei Mezőgazdasági Szakmunkásképző Intézetben diákok és felnőttek számára. A Magyar-Szovjet Baráti Társaság által

indított "Kell a jó könyv" olvasómozgalomba bekapcsolódóknak adott izelítőt az ajánlott művekből Bakcsi György irodalomtörténész és Kovács István, a Thália Színház színművésze. Dosztojevskij, Jeszenyin, Ilf-Petrov és Szimonov műveiből hallottak részleteket az érdeklődők Kovács István tolmácsolásában. A növénytermesztő gépész, a szőlő-gyümölcs-termesztő kertész és a vegyesbolti eladó szakmát tanuló diákok egyöntetű tetszésnyilvánításával találkozott a rendezők elképzelése. A "Kell a jó könyv" olvasópályázatba bekapcsolódott intézeti könyvtár azzal büszkélkedhet, hogy minden tanulót sikerült ebben a tanévben megnyerni, hogy beiratkozzon a könyvtárba. A művelődést és tájékozódást elősegíti a folyóiratok és szaklapok helybenolvasási lehetősége. Jó az együttműködés a könyvtár, az iskola és a kollégium pedagógusai között. A szaktanárok felhívják a tanulók figyelmét egyes folyóiratcikkekre, szakkönyvekre. A könyvtári állomány fejlesztésébe aktívan bekapcsolódnak javaslatokkal az intézet dolgozói, diákjai egyaránt.

A CSÁKBERÉNYI klubkönyvtárban május 12-től egy hetes kiállításon mutatták be Tavaszy Noémi grafikusművész munkáit.

EBBEN AZ ÉVBEN IS megrendezték a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtárban a gyermekkönyvtárból a felnőtt könyvtárba kerülő 8. osztályos tanulók ünnepélyes búcsúztatását. Május 17-én, 21-én és 23-án száz tanuló ismerkedett meg a felnőtt könyvtár használatával, szolgáltatásaival.

AZ ELSŐ OSZTÁLYOSOK körében nagy sikert aratott Tóth Titusz, Kracsun Violetta, Rajnai Éva és Áprily Géza. A Vörös Hadsereg úti Könyvtárban május 21-én szervezett találkozón a

vendégek mai magyar költők verseiből összeállított műsorukat mutatták be a gyerekeknek.

GYERMEKNAP Móron. Május 26-án a könyvtár és a művelődési ház egész napos programot szervezett a gyermekeknek. A sok vidámság, játék, vetélkedő mellett ekkor került sor a korábban kiírt hobby pályázat műveinek kiállítására, illetve a nyertesek jutalmazására.

A MAGYAR NÉPHADSEREG Helyőrségi Művelődési Központjának Könyvtára május hónapban két könyvkiállítást rendezett. Radnóti Miklós születésének 70. és Smetana halálának 100. évfordulója alkalmából készült a két emlékkiállítás.

A FELSZABADULÁS évfordulójára ez év februárjában meghirdetett "40 év - 40 könyv" olvasópályázat 3. rejtvényfordulóját hirdette meg májusi programjában a Magyar Néphadsereg Helyőrségi Művelődési Központjának Könyvtára. A havonta feladott rejtvények helyes megfejtői között könyvjutalmat sorsolnak ki. Ez a könyvtár előzetes propagandája a jövő évben lebonyolításra kerülő felszabadulási olvasópályázatnak, amelyen a Magyar Néphadsereg katonái és tisztjei vehetnek részt.

SAJNOVICS JÁNOSRÓL és Budenz Józsefről, a finnugor összehasonlító nyelvtudomány két kiemelkedő egyéniségéről tartott előadást dr. Dienes Ottó székesfehérvári tanár, a martonvásári Beethoven Általános Művelődési Központ Könyvtárában június 4-én. Az előadást kirándulás előzte meg. Az érdeklődők felkeresték Sajnovics János tordasi szülőházát.

HORGAS BÉLÁVAL rendezett találkozót a Velinszky László Városi Könyvtár június 4-én.

A jókedvű, meleg hangulatú beszélgetés folyamán igazi barátság szövődött a költő és a kisiskolások között, akik a mese- és a versírás titkaiból is izelítőt kaptak. Ugyanezen a napon a sárbogárdi gyerekeknek is vendége volt Horgas Béla.

KÖNYVTÁRI BALLAGÁSRA hívta 8. osztályos olvasóit június 11-én a móri Radó Antal Városi Könyvtár. Az együtt töltött két óra alatt a gyerekek megismerkedtek a felnőttkönyvtárral, vetélkedőn, szellemi játékokon vettek részt. A vidám "búcsúzkodást" disco-zene zárta.

A **MARTONVÁSÁRI** Beethoven Általános Művelődési Központ Könyvtára közel 60 foglalkozást tartott az iskola tanulói számára. Ezek között sok játékos, szórakoztató rendezvény volt. A Könyvbarát Klub "Mesefarsang" című műsorát az első osztályos tanulók jóhangulatú vetélkedője követte. A hatodikosok részére "Mesterségem címere" címmel csoportos vetélkedőt tartottak, amelynek célja a pályaválasztás elősegítése volt. Ugyancsak alsótagozatosoknak nyújtott jó szórakozást a "Szabályországban jártunk", a "Farsangi népszokások" és az "Utazás meseországba" című vetélkedő.

A **MÓRI VÁROSI** könyvtár gyermekkönyvtárában tovább folytatódott a művelődési házzal közösen szervezett néphagyományok, népszokások című rendezvénysorozat. A tartalomból: Farsang, Tavaszi népszokások, Kiszéjárás, Pünkösdlő.. Az első félév hét rendezvényén mintegy kétszáz gyermek vett részt.

KÖNYVTÁRI FAKULTÁCIÓBAN résztvevő diákok tettek sikeres vizsgát júniusban. Sárbogárdon 7-en, Székesfehérváron 18-an szereztek könyvtári képesítést érettségi bizonyítványuk mellé.

FARKAS BERTALAN űrhajós és Zombori Ottó csillagász tartott előadást június 13-án a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár gyermekkönyvtárában. A mintegy kétszáz gyerekeknek maradandó élményt nyújtott a találkozó.